

Zasavski TEDNIK

GLASILO
SZDL
ZASAVJA

PRVOMAJSKA
ŠTEVILKA

TRBOVLJE, 28. aprila 1964 - Št. 17/18 - Leto XVII. - 20 din

Mile
Klopčič

Drežnik Andrej govori

Zamahnil je s krampom Drežnik Andrej,
z roko je prgišče premoga zajel,
pokleknil na tla, se sklonil nad dlan
in zaklel:

★

— Madona, kje vse sem te kopal!
Začel sem v Trbovljah, smrkav otrok sredi otrok,
potem sem v Zagorju izkopal nov šaht
(v kisovškem rovu se tik pred menoj je porušil obok)
in prvič sem slišal v nabiti dvorani besede,
ki jih nikoli kasneje nisem pozabil —
s temi besedami moral sem zbežati kmalu na Nemško,
tam sem si v Forbachu nogo pohabil,
v Sankt Avoldu sem enega sina pokopal,
drugega rudnik je v Spittlu zmečkal,
po essenskih cehah sem se s stavkokazi pretepala,
v Lensu mi plin je ves gobec ožgal,
na Holandskem so me lastni rojaki izdali —
prekleta, prekleta!

★

Vstal je Drežnik Andrej in je znova zamahnil,
s krampom je skalo na dvoje prekal,
se sklonil globoko nad njo
in dejal:

★

— Zdaj kopljem spet tebe, ti premog domače zemlje,
ti črni kamen, povsod na vsem svetu enak!
Z vsakim opornikom, ki ga postavim,
se za spoznanje hrbet ukrivi,
z vsakim odkopom, ki ga izpraznim,
stara se mržnja mi v prsih krepi,
z vsakim dnem, ki ga v t'mi pregaram,
bliže je čas, ki bo dober in nov,
da ne bom z mržnjo te kopal in krel,
da bom z nasmehom šel skozi rov,
da bom vesel svoje žuljave, težke roke,
da boš res premog naše, naše zemlje,
da bo življenje res vredno življenja
in zgrabimo staro življenje za vrat —
saj vendar mora, mora priti — ni hudič!

Naši uspehi niso majhni!

... Ta kongres, tovarišice in tovariši, bo za nadaljnji razvoj naše dežele velikega pomena, ker boste na njem, o tem sem prepričan, obravnavali in vsestransko osvetlili svoje dejanske uspehe, ki niso majhni. Naše sindikalne organizacije so imele veliko vlogo in so pripomogle k uspehom proizvajalcev, delavskega razreda Jugoslavije in k uspehom, ki smo jih dosegli zahvaljujoč samoupravljanju...

Ob tej priložnosti se boste prav gotovo, modra celo bolj kot na kakšnem prejšnjem kongresu, ozrli na razne pomanjkljivosti, do katerih je prišlo v vsakdanjem delu in razvoju našega gospodarstva. Seveda bi bilo treba marsikaj zboljšati v svojih kolektivih tako v industriji kot v našem gospodarstvu nasploh...

V našem delavskem samo-

upravljanju smo storili ogromen korak naprej, še vedno pa imamo pomanjkljivosti. Ena največjih je vsekakor v tem, da se še zmerom tu in tam uveljavljajo elementi samovolje. Ti pojavi samovolje zavirajo pravičen razvoj in nemoteno funkcioniranje delavskega samoupravljanja. V marsikaterem pogledu izvira to iz tega, da se tudi samo delavci še ne zavedajo dovolj svojih pravic in da še niso odločno napravili konec vsem posameznim primerom samovolje...

Te dni boste tu razpravljali o raznih vprašanjih in vem, da bo vaša glavna tema življenjski standard naših delovnih ljudi. Vso pravico imate obravnavati prav to vprašanje, ki je odločilnega pomena za še hitrejši napredek našega razvoja. Ne gre samo za to, da pri vas spodaj v pod-

jetjih in v gospodarstvu ne gre vse tako, kakor bi moralo iti, marveč tudi pri nas zgoraj ni vse v redu. Spoznali smo naše pomanjkljivosti in in lahko ste že videli, da smo o njih mnogo govorili na VI. plenumu Zveze komunistov, ki je vse predkongresno delo usmeril prav na osnovna vprašanja standarda ter pravičnega razvoja našega gospodarstva in družbe nasploh.

Rad bi tu omenil samo nekaj. Če hočemo še hitreje napredovati in omogočiti, da bodo v nadaljnjem razvoju naše socialistične dežele prišle do popolnega izraza telesne in umske sposobnosti naših delovnih kolektivov, moramo začeti s tistim, kar je glavno — z našo investicijsko politiko. Skrajni čas je, da znova proučimo to politiko.

Tovariši, ko pogledamo sedanjo Jugoslavijo, lahko re-

čemo, da ni več takšna, kakršna je bila prej. Njena podoba je čisto drugačna, njeno lice docela drugačno. Tudi standard je v njej neprimerno boljši. Toda v svojem razvoju smo prišli do točke, ko ne smemo biti zadovoljni s tistim, kar smo doslej dosegli, kajti naši delovni ljudje čutijo, da imajo pravico do še boljšega standarda, kakor ga imajo zdaj...

... Boljši življenjski pogoji in boljši standard bodo omogočili tudi močnejši razvoj našega gospodarstva in to mora biti naš cilj.

Tovariši in tovarišice! O teh vprašanjih bi lahko mnogo govorili, ne bi pa hoteli zavlčevati. Govorite vi o tem! Mi pa vas bomo poslušali in potem nas prisilite, da bomo to tudi izpolnili!

Predsednik Tito na V. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije.

VSEM
DELOVNIM
LJUDEM
V ZASAVJU

IZDAJATELJSKI
SVET.
UREDNIŠTVO
IN UPRAVA
»ZASAVSKEGA
TEDNIKA«
TRBOVLJE

ČESTITAMO ZA 1. MAJ

Ko razpravljamo in se dogovarjamo o nalogah v smislu predkongresne aktivnosti, lahko brez večjih ambicij ugotovimo, da se naše potrebe prizadevanje sklada bolj kod kdaj koli s težnjami de-

či razvoj proizvodnih in družbenih odnosov.

Na proizvodnih odnosih morajo tudi sloneti naša siceršnja prizadevanja ter je zato čimbolj objektivno merilo nagrajevanja po delu, po učinku in po produktivnosti,

Naloge komunistov

lovnih ljudi naše socialistične skupnosti. Trenutno še niti nismo v celoti spoznali velike vrednosti načina in metod, s katerimi nas je Zveza komunistov postavila v aktiven odnos do problemov.

Ni pretirano, če trdimo, da se to čedalje močneje odraža v praksi, tej nepodkupljivi tehtnici pravilnosti predvidevanj. V komuni vidimo vedno več primerov in pojavov, da proizvajalci gledajo v sistemu samoupravljanja čedalje učinkovitejšo možnost realizacije svojih želja in potreb za dostojno socialistično družbo vredno življenja. Pa tudi tam, kjer imajo organe samoupravljanja še zmeraj več ali manj za potrebno zakonito formalnost — ta ne obstaja na strani neposrednih proizvajalcev — prihajajo in bodo še nadalje prihajali do spoznanja, da predstavljajo možnosti, ki jih skozi sistem in organe samoupravljanja sproščena pobuda proizvajalcev daje, potencial, ki edini lahko zagotovi bodo-

ena elementarnih potreb naše ekonomike. Ob tem moramo na osnovi dosedanjih pokazateljev ugotoviti, da se bo ob vedno večjem in samostojnejšem gospodarjenju delovnih kolektivov z ustvarjenimi sredstvi izkazala bojazen nekaterih birokratskih tendenc, da proizvajalci ne bodo znali diparja pravilno obračati, kot neutemeljena. Treba pa je jasno povedati in opredeliti ta sredstva, da ne bo dvomov in skušnjav pri proizvajalcih.

Seveda bi bilo napak zanikati potrebo po zavestni akciji, za zavestnim delovanjem subjektivnih sil, saj so proizvajalci zavestni misleči ljudje. Prav v usmerjanju subjektivnih sil je ena važnih nalog Zveze komunistov in tudi ob tem iščemo komunisti in sploh vsi delovni ljudje svoje mesto pri izgradnji naše družbe.

Občinski komite Zveze komunistov Trbovlje se je na seminarju v mesecu aprilu dogovoril za konkretne akcije

Predkongresna aktivnost

V okviru predkongresne aktivnosti ZK je ObčSK ZKS Litija organiziral vrsto sestankov aktivov komunistov po območjih. Med najpomembnejšimi aktivni so: aktiv komunistov iz kmetijstva in gozdarstva, industrije, iz družbenih služb in terenskih organizacij. Vsak izmed teh aktivov je obravnaval specifične probleme svojega področja. Tako je aktiv komunistov iz kmetijstva in gozdarstva temeljito analiziral kmetijsko in gospodarsko politiko za naslednje obdobje. Dal je tudi pobudo za organizacijo obširnih pogovorov s kmetijskimi proizvajalci v občini, ki jih bo organizirala SZDL. Aktiv komunistov iz industrije se je predvsem ustavil pri problemih samoupravljanja, delitve

dohodka, odkrivanja notranjih rezerv, pri vlogi sindikata in ZK pri hitrejšem reševanju teh problemov. Aktiv je ugotovil, da vsako izmed navedenih vprašanj zahteva temeljitega proučevanja in pa tudi ukrepov. Kot poseben problem se je pojavilo vprašanje kadrovske politike. Ta je zelo nenačrtna, neorganizirana in brez nekega programa.

Aktiv komunistov iz družbenih služb pa je ugotavljal, na kakšni osnovi (stopnji) razvoja je samoupravljanje in delitev dohodka. Rezultati na tem področju niso zavidljivi in bodo zahtevali široke aktivizacije političnih sil, zlasti za ZK. Aktiv komunistov iz terena pa se je predvsem ustavil ob nalogah SZ v nadaljnjem razvoju družbenega samoupravljanja. V okviru priprav se je sestal tudi politični aktiv občinskega komiteja. Obravnaval je notranja partijska vprašanja kot npr.: metode dela na sedanji stopnji družbenega razvoja, idejno politično usposabljanje članov ZK, organizacijsko in kadrovske rast ZK, probleme demokratičnega centralizma.

Namen dosedanjih predkongresnih priprav in razprav je predvsem v tem, da so osnovne organizacije dobile čim

jasnejšo sliko, kaj naj ob predkongresnih konferencah obravnavajo.

Predkongresne konference osnovnih organizacij, ki morajo biti končane 10. maja 1964, bodo podobno kot aktivni temeljito analizirale problematiko na svojem področju delovanja. Osnovnim organizacijam je priporočeno, da z vsestranskimi analizami temeljito obravnavajo probleme in da se izogibajo splošnim razpravam.

Pred konferencaimi osnovne organizacije pripravljajo razprave o »smernicah«, da bi tako bile konference čim uspešnejše. Sklenjeno je, da vsak komunist prouči in spozna osnovne »smernice«. Celotna dosedanja aktivnost v predkongresni dejavnosti kaže, da so se komunisti dokaj resno lotili obravnave celotne vrste vprašanj, ki jih srečujemo v našem življenju. V ugotovitvah in mišljenjih ne prevladuje pesimizem, ampak je poudarjena močna orientacija v odpravljanju lastnih slabosti. Samo taka orientacija bo lahko omogočila, da se bodo stvari hitreje premikale naprej, ZK pa bo čedalje bolj upravičevala svojo vodilno vlogo.

in tudi splošno prizadevanje članov Zveze komunistov. O tem bo še govor na seminarjih za vodstva OO ZK, zlasti pa še na področnih posvetovanjih komunistov, za katere so udeleženci seminarja menili, da lahko mnogo prispevajo k razčiščenju stališč in stvarjanju njihove enotnosti.

Jože Cestnik

Vloga odbornika občinske skupščine

Socialistični sistem v Jugoslaviji temelji na odnosih med ljudmi kot svobodnimi in enakopravnimi proizvajalci in ustvarjalci, ki jim delo služi izključno le za zadovoljevanje njihovih osebnih in skupnih potreb.

Demokratični politični odnosi omogočajo človeku, da uresničuje svoje interese, pravico samoupravljanja, pravico do svobodnega združevanja, uresničuje svoje interese in podobno. To je pravica človeka kot posameznika in kot člana delovne skupnosti, da uživa sadove svojega dela in materialnega napredka družbene skupnosti po načelu: »Vsak po svojih sposobnostih — vsakemu po njegovem delu.«

Občani uresničujejo samoupravljanja neposredno na zborih volivcev, z referendumom in drugih oblikah neposrednega odločanja v delovnih organizacijah v občinah in drugih družbeno političnih skupnostih ter po svojih delegatih (odbornikih), ki jih volijo v organe upravljanja delovnih in drugih samoupravnih organizacijah in v predstavniška telesa družbeno-političnih skupnosti.

Izhajajoč iz teh ustavnih načel k poglobljanju demokratičnega oblika dela in širjenju kroga ljudi v celotnem družbenem upravljanju, se postavlja velike zahteve za afirmacijo odbornika občinske skupščine.

Odbornik kot predstavnik občane oz. svoje volilne enote opravlja svoje poslanstvo v skladu z interesi skupnosti in potrebami delovnih ljudi, vsklajuje potrebe občanov

umakne z dnevnega reda,

— lahko sproži obravnavo in odločanje o drugih vprašanjih splošnega pomena za občino in za široko družbeno skupnost, ki imajo pomen tudi za območje volilne enote,

— mora poročati o delu skupščine volilcem na zborih volilcev, na sestankih družbeno-političnih organizacij in ob drugih prilikah,

— mora skrbeti, da se zbori volilcev v njihovi volilni enoti redno sklicujejo in mora aktivno sodelovati v delu

PIŠE: Martin Klinar, predsednik ObSO SZDL Hrastnik

ter zborov ter skrbeti, da se sklepi izvršijo po pristojnih organih,

— lahko zahteva strokovno pomoč upravnih organov za opravljanje svojih dolžnosti v skupščini itd.

Prav gotovo je, da se vloga odbornika kot delegata občanov in delovnih ljudi ne da izraziti v zgoraj naštetih kriterijih, ki so navadno napisani v občinskih statutih. Odbornik mora biti takšna oseba, po kateri si bo občan ali delovni človek lahko ustvaril predstavo o skupščini kot organu, preko katerega opravljajo občani ne samo politično oblast, temveč ures-

ničujejo tudi družbeno samoupravljanje. Odbornikova aktivnost torej ne more nikakor biti samo na sejah skupščine in njenih organov (sveti, komisije), temveč v reševanju in spoznavanju naštetih problemov posameznikov in skupnosti, ki jih delovni ljudje dnevno rešujejo na raznih sestankih SZDL, krajevnih skupnostih, zborih volilcev, tribunah občanov itd. Odbornik torej opravlja svoje poslanstvo v skladu z interesi skupnosti in potrebami ljudi s tolmačenjem potreb in težav ter z namenom, da se izboljša življenjska raven našega delovnega človeka. Iz tega sledi, da mora biti odbornik aktiven družbeno-politični defavec in tolmač konkretnih ukrepov občinske skupščine in njenih organov.

Biti mora v stalni povezavi z volivci na njihovih zborih, posebno še s svojim delom v družbeno-političnih organizacijah in druge načine, kjer vodi razgovore, konsultira občane in organe samoupravljanja, da je tako obveščen o volivcih in podpira iniciative vsem, kar se na terenu dogaja in da lahko obvešča svoje na svojem območju s tem, da se izboljšujejo življenjski pogoji ljudi. Njegova udeležba v delu krajevnih skupnosti in njenih političnih aktivov ter

drugih oblik družbenega samoupravljanja je torej obvezna.

Vloga občinske skupščine — njenih svetov in drugih organov, kakor tudi odbornika, se v pogojih našega mehanizma samoupravljanja tesno povezuje z odgovornostjo vseh drugih družbeno-političnih in samoupravnih organov v občini. Zaradi tega morajo družbeno-politične organizacije v občini biti v stalnem in aktivnem odnosu do raznih problemov, ki jih ureja občinska skupščina in njeni organi. Odbornik pa se ne sme zapirati sam vase, temveč se mora z vso odgovornostjo povezovati z družbeno-političnim mehanizmom, ki deluje v občini.

Zaradi vsega navedenega daje odborniku občinske skupščine naš mehanizem zelo široko področje družbeno-političnega dela in je njegovo delo ne le samo na seji občinske skupščine ali njenih organov (za dviganje rok) in ozko administrativno sprejemanje odlokov, temveč bolj poglobljeno, vsebinsko delo že pri sestavi odloka oziroma gradiva za skupščino. Če bodo odborniki v tem smislu delovali na svojem območju, bodo dobili od strani občanov popolno zaupanje in vso podporo.

Mnogi dogodki naše revolucionarne preteklosti so že utonili v pozabo in z njimi vred ljudje, ki so v njih nastopali. Čas hiti naprej in zahteva, da se težavni in našim željam nepokorni sedanosti daje čim več pozornosti in sil. Toda s tem ni rečeno, da pozabljeni dogodki in osebe niso vredne spomina. Tančico pozabe je treba včasih energično raztrgati...

Naj bo danes govora o povprečnem rudarju iz starh Trbovelj, iz tistih Trbovelj, ki so desetletja vladali ustvarjale skrbi in nadloge, iz tistih puntarskih Trbovelj, ki jih je socialni demokrat J. Kopač leta 1925 imenoval za sfin-go, ker jih ni več razumel in pač ni mogel več računati na vpliv med ljudstvom.

Gre za Ivana Janca ali Jančevega Janeza in dogodke, ki se jih je udeleževal.

Rodil se je 16. decembra 1901 v Trbovljah v rudarski družini in ko je končal šolo, je šel delat v jamo. Postave je bil slabotne, toda v njej je tičal duh, žejen spoznanja. Prav takrat se je končala prva svetovna vojna, povsod je vrelo med delovnimi ljudmi. V Trbovljah se je razmahnilo delavsko gibanje in pojavila se je komunistična partija... Kaj bi dolgo razlagal, kar je delavcu jasno: Ivan Janc je postal komunist. In takih v Trbovljah ni malo.

Povsod je bil zraven, na shodu, pri veselici, pri lepljenju plakatov, če je bilo treba postaviti oder, je bil Ivan tukaj; če so mu sporočili nalogo raznositi delavske časopise, je bil Ivan pripravljen in je hodil od hiše do hiše, od vrat do vrat — postal je odlični kolporter komunističnega tiska. Čim je prišel z dela in použil kosilo, je že bil v Rudarskem domu ali na cesti, sploh povsod, kjer se je kaj dogajalo. Radovednost ga je gnala v akcijo. Nikjer ga ni manjkalo. Zato je mnogo vedel in zvedel... A delavca, ki je mnogo vedel, so včasih hitro posadili za mrežo.

Tako je bilo tudi z Jancem. Leta 1924 so ga odgnali v celjske zapore, v tako imenovani pisker. Skupno z drugimi je bil obtožen zaradi dogodkov 1. juha v Trbovljah, ko smo z orožjem v roki zaprli pot fašistični Orjuni. Letos poteka 40 let od tega. Po šestih mesecih preiskave smo se znašli v veliki sodni dvorani pred sodniki, ki so jim pokrivala posebne vrste povečala glave.

Ko je prišel na vrsto Ivan Janc, ga je vprašal predsednik:

— Kaj ste vi?

Janc se je predstavil takole:

— Komunist sem in ostanem. (Pavza.) Samo to mi je hudo, da nimamo komunistične organizacije, ker so bile razpuščene.

— Kje ste pa sedaj?

— Pri Neodvisni delavski stranki in tudi ostanem.

— Kolportirali ste različne slike in brošure. Koliko ste jih prodali?

— Ne vem ravno, koliko.

— No, no, približno.

— Tako, bolj malo.

— I no, boste pa ja vedeli, koliko — se je oglašil drug sodnik.

— Kakih dvesto — je končno dejal Janc, na kar so sodniki zastokali:

— O to je pa veliko!

— Prekletu malo, — se je odrezal Janc — ker je pet tisoč delavcev v Trbovljah.

Potem so se ga sodniki lotili z drugega konca.

— Vi, ki ste tako navdušeni komunist, ali so vas poučili, ko je komunistična stranka obstajala, kaj je pravzaprav komunizem, kaj je njegov namen?

— Da, — je odgovoril Janc.

— No, povejte, kaj je komunizem v vaših očeh?

Janc je previdno naštel nekaj delavskih zahtev, za katere je bil prepričan, da ga sodniki ne bodo mogli prijeti.

Sodniki so pa le ležli vanj:

— Ali je to vse? Le povejte še. To ni vse. Tedaj je Janc končal njihovo igro.

— Zaenkrat bo dosti, — je rekel in sodniki so odstopili, Janc pa se je zmagovalno vsedel na klopi med tovariše.

Da, Ivan je bil preprost rudar in član med člani komunistične partije. Ni trgal zvezd z neba, ni bil poklicni voditelj, le navaden borec je bil, kakršnemu, žal, ne postavljamo spomenikov. Pa vendar brez Jancev ne gre... Ni ga družbenega gibanja, če nima za seboj preprostih Jancev, ki žive med ljudstvom in z ljudstvom, pa mu od svojih misli dele, kar je največ mogoče in ga netijo s svojim svetim in gorečim prepričanjem v pravično stvar.

Ivan je bil rojen humorist. Na njegovem obrazu je večkrat igral smehlaj kakor resnoba. Od modrih oči so se širile proti sencam vsele gube.

V celjskem zaporu je bil Ivan Janc moj sosed. Oba sva samevala, vsak v svoji celici,

Jančev Janez iz Trbovelj

Podoba preprostega komunist

Štiri korake, široki, sedem korakov dolgi. Visoko pod stropom je bilo zamreženo okno. Meni so od zunaj prinašali literaturo, pa sem cele dneve bral, študiral in pisal. Ivan je bil drugega značaja. Njemu je manjkalo sobesednika, dejanj Brati dolgo ni mogel. Hodil je po celici-kletki gor in dol in pod kovanimi čevlji so odmevale deske. Potem je pristavil stol pod okno, se zavihtel pod mrežo in me klical — bilo je poletje in okna so bila odprta:

— Poslušaj, pridi k oknu.

— Tukaj sem.

— Kaj delaš?

— Berem.

— Da le moreš cel dan brati! Pa kaj bereš, povej.

Povedati niso dali. Po vratih je s ključmi tolkel jetniški paznik in robantil:

— Pogovarjati se je prepovedano.

Poskakala sva na tla. Pretekla je ura, dve, prinesli so kosilo, prežgana juha in obvezno polenta. Ista hrana iz dneva v dan.

— Poslušaj — me je spet klical Ivan, ko je minilo kosilo.

— Kaj je?

— Urezal sem se v prst.

— Zelo?

— Tisto ne, le kri ne teče.

— Potem je pa dobro.

— Ne, ni, ker teče nekaj rumenega, od te naveličane polente.

Ni ni moglo Jančevega Janeza odvrniti od njegovega prepričanja, nič ga ni moglo spraviti z zavzete poti. S Trboveljsko premogokopno družbo je bil v vojnem stanju, pri njej ni niti iskal dela, ker bi ga ne dobil. Bil je večkrat lačen kot sit, pa ni zapuščal rojstnega kraja. Loteval se je slučajnega dela, se prebijal kakor se je mogel. Iz tridesetih let se je ohranila fotografija trboveljskih brezpo-

selnih, zbranih pred občinsko hišo, med njimi najdemo tudi Ivana Janca. Brezposelnim so od časa do časa delili beraško podporo, v Hrastniku so odprli kuhinjo zanje in za njihove družine. To so bili grenki časi...

Če se človek zamisli v tiste čase, bo pač priznal, da je bilo tedaj težko komunistom. Moramo pritrditi Leninu, ki je leta 1920 zapisal: »Ni težko biti revolucionar tedaj, ko je revolucija že izbruhnila, že vzplamtela, ko se vse, kar leze in gre, priključuje revoluciji iz preprostega zanesenjaštva, iz mode, včasih celo iz razloga osebne kariere... Dosti težje in dosti dragoceneje je, kdor zna biti revolucionar, ko še ni boj direkten, odkrit, zares množičen, zares revolucionaren boj, kdor zna braniti interese revolucije... v nerevolucionarnih, pogosto naravnost reakcionarnih ustanovah, v nerevolucionarni situaciji, med množico, ki ni sposobna na mah doumeti nujnost revolucionarne akcije.«

Ivan Janc je bil komunist takrat, ko je to prinašalo le tegobe. In če so koga v Trbovljah zaradi aktivnosti aretirali, je bil gotovo tudi Janc med njimi.

Ali je kaj čudnega, če je pri takšnem življenju včasih pogledal v dno kozarca? Ljudje niso svetniki, ki bi se spuščali s fresk na zemljo in stopicali skozi življenje greha. Ljudje so žive osebnosti, produkt svojih razmer. S takimi ljudmi je treba graditi bodočnost.

Prišlo je leto 1941. Nemška vojska je okupirala Trbovlje. Med tistimi, ki so škripali z zobmi od jeze in ogorčenja, je bil tudi Ivan Janc. Umaknil se je fašistom, živel ilegalno in sklenil: Zdaj gre zares!

Najdemo ga med prvimi trboveljskimi partizani.

Z gozda je prihajal kar podnevi med hiše v dolino. Ko mu je upravnica Rudarskega doma pripravila jed, je s krožnikom šel pred dom.

— Bom vsaj videl, če je varno okrog.

Potem je odšel v gostilno Delavskega doma, ki so ga upravljali socialisti. Kakor je znano, socialiste pri nas ni zapiral noben režim. Nekdo je moral med tem videti Janca in ga naznati. Prihitela je nemška patrulja.

— Legitimacijo! — so zahtevali od Janca.

Ta je izvlekel pištolo in v nastali zmedii skočil skozi okno, prebežal vrt in potok, smuknil v kanalizacijsko cev in se po njej povzpел na hrib, na Posetje ter v gostilni Bergar naročil pol litra vina. Nemci so ga zaman iskali po dolini.

Partizani! je dobro leto, ko so ga nedaleč Brežic, že na hrvaški strani, ujeli ustaši. Odpejali so ga v taborišče pri Maksimiru v predmestju Zagreba in obsodili na smrt.

Industrija smrti je bila pri ustaših dobro organizirana. Ni manjkalo duhovnika. Prišel je k Jancu.

— Spovejte se svojih grehov

— Če ima kdo grehe — je odvrnil Janc — jih imate vi, ko pobijate ljudi. Vi se tudi spovedujte!

— Če pa ste človek — je dodal — vzemite tole ogledalce in tale glavnik in oddajte moji hčerki Tatjani za spomin.

Po osvoboditvi sta ogledalce in glavnik prišla v hčerkin roke. Duhovnika je pretresla usoda in močnatost Ivana Janca in izpolnil je njegovo zadnjo voljo.

Tako se je poslovil od življenja nemirni, delavni Janc, ki ni poznal strahu.

Bereš včasih modrovanja, da Partijo tvori skupina vodilnih osebnosti. To je samo pol resnice. Za Partijo so potrebni še Janci, preprosti ljudje iz množice, prepričanja trdni, dela zmožni, na tveganja pripravljeni, ki izžarevajo človeško misel in toploto, veselo besedo in zaupljiv stisk roke.

Zato se spominjamo Ivana Janca, rudarja iz Trbovelj, brez funkcij in medalj, komunist, partizana, bojvnika do groba! Kajti njemu podobnih je bilo mnogo in pomenili so gibalno zgodovino.

France Klopčič

Posvetovanje v Trbovljah

► ZASAVSKO GRADBENIŠTVO ◀

(ma) TRBOVLJE — Izvršni svet Skupščine SRS je oktobra lani imenoval občasno komisijo za proučevanje razvoja gospodarstva v zasavskem bazenu z nalogo, da analizira stanje gospodarstva v občinah Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi ter predlaga ukrepe za nadaljnji razvoj.

V torek, 21. aprila, je bilo v Trbovljah posvetovanje, ki ga je vodil predsednik komisije in podpredsednik Skupščine okraja Ljubljana Tone Koprivnikar, udeležilo pa se ga je okrog 30 predstavnikov delovnih organizacij in občinskih skupščin. Na posvetovanju so prisotne seznanili z izdelano analizo, v razpravi pa je bil zlasti govor o novi investicijski politiki. Priporočeno je bilo, da naj bi samoupravni organi razpravljali o gradivu in zavzeli določena stališča.

Udeleženci sestanka so ugodno ocenili delo komisije, dogovorjeno pa je bilo, da naj bi se potem, ko bo gradivo proučeno, še enkrat sestali.

Zagorska osnovna šola zaprta!

(ma) ZAGORJE — V sredo, 22. aprila, so prenehali s poukom v osnovni šoli na Canljevem trgu, ker je predstavljala školska zgradba življenjsko nevarnost za šolarje. 520 šolarjev bo imela počitnice do 4. maja; do tedaj pa naj bi ob razumevanju vseh občanov, organizacij in drugih našli primerne zasilne prostore za nadaljevanje pouka.

V sredo so obiskali Zagorje ob Savi tudi predstavniki izvršnega sveta, med njimi republikanski sekretar za šolstvo Boris Lipužič, ki so jih Zagorjani informirali o stanju šole. Istočasno so se v Zagorju ob Savi mudili tudi predstavniki Komunalne banke Ljubljana, s katerimi je bilo dogovorjeno, da bo Skupščina občine Zagorje ob Savi vročila določena sredstva, ki jih bodo odstopili upravni odbojci za najetje posojila pri KB Ljubljana za dograditev novega šolskega poslopja.

Zdaj je neodložljiva naloga: čimprej dograditi novo šolsko poslopje!

Pogoj za uspešno delo poslovnega združenja je, da imajo člani različne proizvodne programe in da težijo k specializaciji. Za aparat združenja je zelo težko, če so programi neurejeni, ker ima to za posledico neenotnost v poslovnih politikah. Neenotnost pa še nikoli ni bila zdrav temelj za uspešno delo.

V poslovnem združenju SMELT smo se tega zavedali in smo zato porabili več časa za razčiščenje programov naših članov s področja opreme za metalurgijo. Združenje je nastajalo počasi in kot spontana potreba zainteresiranih podjetij, ki so svoje vključevanje v združenje smotno pripravljala.

Poudarek je na skupnem inženiringu, na skupni projektivni in na skupnih tehnoloških in raziskovalnih temeljih. Analiza je pokazala, da je naša strojegradnja dobavila za več 10 milijard dinarjev opreme našim železarnam, vendar pa je bila ta proizvodnja vezana izključno na tujo dokumentacijo. To nam je še bolj narekovalo združenje vseh naših moči za skupno delo in za postopno organizacijo in pridobivanje lastne dokumentacije. Dobro se zavedamo, kaj pomeni dokumentacija v proizvodnji naših delovnih organizacij. Ta dokumentacija je še toliko bolj dragocena, če je povezana z lastno tehnologijo. Tu je pa še povsem neizkoriščeno področje bogatih izkušenj, ki jih imajo naše železarne pri svoji lastni dejavnosti, kar bi bilo treba samo prenesti na skupne projekte. Zato je treba samo pozdraviti pripravljenost železarn, da nam in vseh naših skupnosti pri tem pomagajo in tako omogočijo vračanje bogatega, a doslej premalo izkoriščenega kapitala družbi.

Enako dragoceno je tudi specializirano sodelovanje z znanstvenimi inštituti in projektivnimi biroji, katerih delo je bilo doslej mnogostransko in premo specializirano; zaradi tega tudi manj donosno, ker se je delo preveč drobilo. Današnji čas pa zahteva tako od znanstvenih inštitutov kot od projektivnih in proiz-

Hitrejšo, smotrnejšo, produktivnejšo in na koncu tudi cenejšo gradbeno dejavnost zagotavlja prava sama gradbena podjetja oz. izvajalci gradbenih del.

Omeniti pa je treba, da gradbena podjetja poudarjajo, da sta v gradbeni operativi zraven ostalih pogojev za dosego željenih uspehov tudi ustaljena delovna sila in mehanoopremljenost. Prav ta dva pogoja pa gradbena podjetja izredno težko v celoti zadovoljujejo.

Ni namen, da bi v pričujočem sestavku našli vse vzroke, ki navedena problema pogosto, pač pa želimo nanašati nekaj podatkov o delovni sili in mehanoopremljenosti, s posebnim ozirom na stanje v Zasavju.

Domače delovne sile v gradbeništvu primanjkuje. Nekvalificirana delovna sila, ki prihaja iz drugih krajev, ni kos iz dneva v dan bolj zahtevnim nalogam. Ker je ta problem vse bolj pereč, je računati, da bo kmalu vplival na zmanjšanje proizvodnje, kolikor gradbena podjetja v kratkem času ne bodo sprejela ustreznih ukrepov v zvezi z večjo mehanoopremljenostjo. Razmerje med domačo in drugo delovno silo od drugod je v gradbenih podjetjih Slovenije precej različno. Ponekod zaposlujejo od 20 do 60 odst. druge delovne sile, ponekod pa tudi do 80 odst., vendar je ta delovna sila iz različnih subjektivnih in objektivnih vzrokov nestalna. Ta druga delovna sila zelo rada fluktuira in ustvarja včasih nevzdržne pogoje, ki se odražajo prav pri ustvarjanju omenjenih pogojev.

Precej različna je tudi mehanoopremljenost v gradbeni operativi naše republike. Gradbena podjetja so opremljena od običajnega ročnega orodja (tudi s tem so težave, saj velja omeniti, da trenutno v cel Sloveniji ni mogoče dobiti navadne lopate), z uporabo enega ali dveh strojev, pa do popolnoma mehaniziranih delovnih postopkov. Temu primeren je tudi koeficient mehanoopremljenosti, ki se suče od 0,03 pa vse do 0,47; povprečje v Sloveniji pa znaša 0,14.

In kako je s tema problemoma v Zasavju? Splošno gradbeno podjetje Hrastnik je zaposlovalo 31. decembra 1963 pri 154 zaposlenih 48 odst. domače delovne sile; podjetje je imelo tega dne mehanizacijo v vrednosti 9.751.000 din, koeficient pa znaša 0,03 (koeficient je izračunan ob upoštevanju vrednosti opravljenih gradbenih del v letu 1963 in vrednost mehanizacije po stanju 31. decembra 1963). Splošno gradbeno podjetje »Zasavje« Trbovlje je pri 332 delavcih zaposlovalo 35 odst. domače delovne sile, mehanizacije so imeli ob koncu leta

za 41.200.000 din, koeficient pa je znašal 0,07. Gradbeno podjetje Zagorje ob Savi pa je ob koncu lanskega leta zaposlovalo pri 259 delavcih 53 odst. domače delovne sile, imelo je za 49.236.000 din mehanizacije, koeficient pa je znašal 0,19.

Iz navedenega je mogoče zaključiti, da bodo morala gradbena podjetja iz Zasavja posvetiti v prihodnje nakupu mehanizacije večjo skrb (seveda, če bodo imela na razpolago za to tudi potrebna sredstva), na drugi strani pa je treba stremeti za tem, da se spremeni razmerje med stalno in nestalno delovno silo v korist stalne delovne sile, ki zahteva manj stroškov in ki iz objektivnih razlogov doseže tudi večjo produktivnost.

R. D.

Teden muzeja

Svet Revirskega muzeja Trbovlje organizira »Teden muzeja« v času od 15. maja do 3. junija 1964 pod geslom »Buržoazija in Orjuna sta v pohodu na Trbovlje doživi svoj prvi poraz«. Muzej bo odprt za obiskovalce vse dni, razen ob sobotah. Točen razpored obiskov bomo objavili v prihodnji številki.

vodnih organizacij čim večjo specializacijo, ki hkrati pomeni tudi najcenejši in najuspešnejši učinek dela. Tudi pri nas so se prebela v ospredje spoznanja, da ne sme proizvodnja odločati strah pred nezasedenostjo kapacitet ali nezaposlenostjo, temveč je to proizvodnja tem bolj uspešna in rentabilna, kolikor bolj je specializirana, kar terja tudi bolj smotrno uporabo investicijskih sredstev.

Integracija ni kampanjska akcija, ampak je proces, ki zlasti v sedanjem času dobiva vse večji pomen. Razvija se lahko samo postopno, po dejanskih potrebah in neposrednih koristih prizadetih. Integracija je lahko samo sredstvo za doseganje konkretnih ciljev, ne sme pa biti sama sebi namen.

Kakšni so lahko ti konkretni cilji in konkretne neposredne koristi? Z obstoječimi sredstvi in kadri ustvariti čim boljše in racional-

Kje so problemi?

nejše poslovne rezultate, povečano produktivnost dela, izboljšanje kvalitete proizvodov, povečanje ekonomičnosti in rentabilnosti, znižanje cen in stroškov proizvodov, hkrati pa z dejavnostjo in poslovno uspešnostjo pospešiti razvoj samoupravljanja in demokratičnih oblik v njem.

Pogoji za takšno uspešnost dela v združenjih pa so: doraslost proizvajalcev za skupno politiko, ki jim jamči večje rezultate; široki pogledi, ki preprečujejo ozkorsko skrb samo za svojo organizacijo in zavestno vključevanje z občutkom, da sami vplivajo na poslovno politiko združenja. Po drugi strani pa mora tudi aparat združenja imeti jasno zavest, da je le neposredni izvrševalec volje in politike vseh njegovih proizvajalcev. Le tako bo ta aparat po-

speševal napredek v proizvodnji in razvoju včlanjenih organizacij.

Nadaljnji poudarek pri uspešnem poslovnem združenju je na zavestni težnji po preokroženju preozkih lokalnih in regionalnih okvirov. Poslovna združenja naj bodo odprta vsem, ki lahko dopolnijo poslovni program vsakogar izmed njih v smeri že omenjene specializacije in razvoja konkretne tehnologije. Težave, s katerimi imamo opraviti na tleh, so predvsem posledica nerazčiščenih proizvodnih programov proizvajalcev ali poslovnih programov združenj.

Razgovori, ki jih je naše poslovno združenje SMELT imelo z združenjem PROGRESINVEST v Beogradu, so pokazali, da je med nami mnogo skupnega in da bi se dalo s pametno politiko na obeh straneh doseči boljše skupne rezultate. Takšni izglede se nam kažejo tudi v sodelovanju z INGRO. Če bi ti dve združenji prav tako do kraja razčistili svoj poslovni program, kakor ga je razčistilo poslovno združenje SMELT, bi bilo sodelovanje še mnogo bolj olajšano in tudi hitreje uresničeno. Odpravili bi nešteto majhnih nesporazumov, ki v praksi nastajajo prav zaradi omenjene nerazčiščenosti osnovnega specializiranega področja dela. Ne delamo si sicer iluzij, da je takšno sodelovanje mogoče doseči čez noč, stojimo pa trdno na pozicijah odkritega sodelovanja z vsemi poslovnimi združenji v naši domovini, ker smo mnaja, da bomo lahko le tako odpravili vse medsebojne ljubosumnosti in nepotrebna zapiranja vase ter šli v širino — najprej doma, potem pa solidarno in s točnimi razmejitvami tudi zunaj.

Takšno realno sodelovanje bi nam lahko odprlo tudi večje možnosti za sporazumno zbiranje nosilcev poslov in kreditov pri pomembnih inozemskih poslovnih angažiranjih. Prav to bi moral biti eden izmed konkretnih rezultatov pametnega sodelovanja med našimi poslovnimi združenji.

FRANC SLAPNIK

20 LET JE ŽE OD TEGA...

Kako danes praznujemo Prvi maj, veste vsi. Verjetno jih ni lepših, radostnejših praznikov, kot je praznik dela.

Toda vedno ni bilo tako. Tudi v času NOB so se vsi zavedni ljudje veselili tega praznika, čeprav ga niso mogli proslaviti, kot bi ga radi. O tem, kako so praznovali 1. maj med zmagami, težkimi borbami, nadčloveškimi naporji in s solzami v očeh, ko so se poslavljali od svojih umrlih, pa vendarle z veseljem, da ga praznujejo, bi vam radi nekaj malega napisali.

Prav z letošnjim/prvim majem bosta pretekli dve desetletji, ko so na Zeleni travi nad Zagorjem darovali svoja mlada življenja za našo svobodo vodilni politični delavci v rudarskem okrožju Ivo Levstik-Gojce, Feliks Pečar-Mijo in Vojka Napokoj.

Toda, kako je prišlo do tega? Nemci so že dalj časa pripravljali večje zborovanje v Zagorju, nekakšen »Apel«. Precej na silo so zbobnali skupaj nekaj zagorskih rudarjev in kmetov prav 1. maja 1944. leta. Zbranim je Steindel, zvezni vodja za Štajersko, govoril, da bodo nemške oborožene sile kmalu obračunale s partizani. Ljudje so molčali, so si pa seveda mislili svoje. Ta nemški »apel« so z

Zelene trave opazovali Gojce, Mijo, Vojka in še nekateri drugi. Mislili so, da so varni, da se jim ne more nič zgoditi. V svoji zaupljivosti niso računali na povsod pričujoče domače izdajalce, ki so se Nemcem hoteli po vsej sili prikupiti. Nemci so jih iznenada napadli, partizani so se sicer branili, pa proti takšni premoči niso mogli kaj dosti storiti. Ko so bili že vsi ranjeni, so si sami vzeli življenje, da ne bi živi padli sovražnikom v roke.

Njihova trupla so oskrunili na najbolj ostuden način, nato pa so zahtevali od tamkajšnjih kmetov, da so mrtve partizane z lojtrskim vozom prepeljali z Zelene trave na žandarmerijo v Zagorje, kjer so jih razkazovali.

Vsa v luči je bilo pod nama dolina, ko sva tiste dni gledala nanjo. — Spomnim se dni, ko se je mogočna procesija sproščene množice vila pod nama. Vse rdeče so plapolale zastave v modrino neba. Bil je prvi maj, praznik dela, veličasten in svetel — pa je prišla tema. Razgnana in razbičana se je razbežala množica. Bledel si ob spoznanju. A že je svetloba preletela obraz. Videl si luč, sevajočo v nove dni, dni prebujenja. Sedaj je zopet prvi maj. Tiho stojim ob samotnem gozdu, pod meno spi dolina. Slaboten sij se razliva nad njo. Vidim ogenj — mogoče gore kresovi v prvi maj. Čakam in gledam. Rad bi objel vso dolino, jo privil nase, da sliši utrip svobodnega sveta. Fanfare done v prebujajoče se jutro, pozivajo rudarje, da se še bolj zarijejo v zemljo in ji kradejo zaklade za tujca.

Apel —

Ne ponosen, veličasten kot nekaj. Saj so vam ukradli prvi maj, vaš prvi maj, o, rudarji. Besede so bič po vaših telesih. Čemu ste tiho, rudarji, kovarji svobode. Pokonci pesti, saj to je vaš dan, vaš svobodni maj. V ta svobodni maj zapoje mitraljezi. prinašajo smrt. Gojce, Mijo in Vojka, srce trepeče za vas, saj ste v dosegu regalog. Nema stoji množica in čaka. Potihnejo salve — režeče hijene skrunijo vaša mrtva telesa...

Slavko Taufer

Tovariš Rudi Bantan-Damjan se še zelo živo spominja predvečera 1. maja, prav tako na Zeleni travi. — Tam sem bil s skupino političnih delavcev. Bil je zelo prijeten večer, obujali smo spomine na predvojno praznovanje 1. maja v Zagorju, na povorko, ki se je po navadi zaključila pri rudniški restavraciji s političnim govorom. Vsi smo bili prepričani, da bomo naslednje leto praznik dela proslavili že v svobodni domovini.

Nekako ob 22. uri mi je dejal Mijo, naj grem na Sv. Planino in točno ob polnoči prižgem kres. Lahko si mislite, da nisem bil prepričan v uspeh podviga, saj sem imel tako malo časa na razpolago. Toda, potrudil sem se, kolikor sem mogel, in točno ob 24. uri in 30 minut je na Sv. Planini zagorel kres v čast

Vojka Napokoj

PISMO

Ne joči, mama,
saj me rana več ne skeli.
Verjemi, še enkrat rada bi
za veliko stvar svojo mlado
kri.

Ne joči, mama!
Poglej: iz tisoč oči
iskra, ki sem jo vžgala,
kot kres gori.

Ne joči, mama,
ker le to me boli.
Bodi, kar smo mi vsi
in tudi ti stisni pesti.

praznika dela. Kres ni bil visok, ogenj se je pa le videl daleč naokrog; iz Trbovelj so nanj iz »flakov« vsuli točo granat, da sem komaj odnesel celo kožo.

Tovariš Damjan pripoveduje še o večeru pred prvim majem, ki mu je ostal v prijetnem spominu. — Vsi smo bili zelo dobro razpoloženi — pravi — kakor da bi tovariši, ki so naslednjega dne padli, slutili, da smo poslednjikrat skupaj. Mijo je bil sicer zmeraj zabaven, tokrat pa še prav posebno, in prav žal mi je bilo, da sem se moral posloviti od njih, ko sem šel pripravljat kres.

Po opravljeni nalogi sem prespal v zanesljivi hiši na Knezdolu nad Trbovljami. Ko sem zjutraj vstal, so mi domačini povedali, da so Nemci v Zagorju pobili partizanske komandante. Silil sem vanje, da bi mi povedali še kaj več, pa sem

kmalu sprevidel, da je bilo to vse, kar so vedeli. Takoj sem se napotil proti Zagorju. Kmalu sem srečal svoje partizanske tovariše, ki so mi povedali vse o tragediji v Zagorju. Ta vest me je neverjetno pretresla. Tudi vsi Zagorjani so žalovali, saj so bili tovariši Gojce, Mijo in Vojka kot partizani in politični delavci zelo spoštovani in priljubljeni.

Na Zeleni travi stoji skromen spomenik, posvečen partizanom, ki so 1. maja 1944. leta padli na tem mestu. Še pozne rodove bo spominjal na junake, ki so se uprli, borili in za svobodo tudi žrtvovali največ, kar so imeli.

Zveza borcev v Zagorju priredi vsako leto 1. maja na Zeleni travi komemoracijo, ki se je Zagorjani vselej udeležijo v velikem številu.

R. R.

Začetek je kar najbolj obetajoč

V novem statutu občine Trbovlje med drugim bemo:

V občini se vsklajujejo splošni in posebni interesi, odloča se o vprašanih skupnega interesa za življenje in delo občanov, za gospodarski, kulturni, telesnovzgojni, zdravstveni in socialni razvoj, zagotavlja se materialni razvoj občine, vsklajuje se gospodarski in družbeni razvoj, ustvarjajo se materialni in družbeni pogoji za osvoboditev dela in se neposredno uresničujejo samoupravne pravice na vseh področjih družbenega življenja.

In naprej:

Občani uveljavljajo svoje pravice in dolžnosti v delovnih organizacijah, v krajevnih skupnostih, na zborih volivcev in zborih občanov...

Da, tudi na zborih volivcev in zborih občanov uveljavljajo občani svoje pravice in dolžnosti. Doslej so volivci čestokrat negodovali nad tem, da predlogov in sklepov ni nihče obravnaval, da volivcem ni nihče posredoval odgovorov na zastavljena vprašanja. Pričakovati je, da bo v prihodnje povsem drugače.

Začetek je kar najbolj obetajoč. Na zadnjih zborih volivcev so npr. občani sprejeli kar 124 sklepov in predlogov. Mnenja občanov so upravni organi Skupščine občine Trbovlje posredovali pristojnim službam ter delovnim in drugim organizacijam.

Iz obilice gradiva smo izbrali le nekaj odgovorov na vprašanja oziroma sklepe volivcev.

Torej: pisali vam bomo o tistih zadevah, ki jih bodo začeli urejevati v Trbovljah na pobudo občanov.

NOVI ZAKON O OBRTNISTVU

Svet za industrijo in obrt je že večkrat obravnaval stanje in razvoj uslužnostne obrti. Ugotovil je, da zaenkrat tega problema ni mogoče reševati samo v okviru družbenega sektorja, ampak da se bo treba povezati z zasebnim sektorjem, ki mu novi zakon o obrtništvu daje precejšnje možnosti za pridobitev dovoljenj opravljanja obrti.

USLUGE SERVISOV

Volivci so želeli, da bi se naj usluge servisov pri stanovanjskih skupnostih ocenile in bolj kvalitetno izvrševale. Zaradi dosedanjih pomanjkljivosti trboveljskih uslužnostnih dejavnosti in zaradi neinformiranosti oziroma nezainteresiranosti so se doslej občani pomoči servisov vse premalo posluževali. V bodoče bo treba le-te okrepiti s stalno kvalificirano in visokokvalificirano

no delovno silo, da se bo dvignila kvaliteta uslug in da bodo občani in hišni sveti dobili zaupanje v usluge servisov in se jih posluževali v večjih merah.

ORGANIZIRANI CENTRI OSNOVNE PRESKRBE

Vsi centri osnovne preskrbe bodo organizirani tako, da bo lahko vsak občan kupil vse predmete za vsakodnevno rabo na svojem (prebivalnem) področju. Tam bodo med ostalimi tudi kioski za prodajo tobakov, izdelkov in časopisov, delikatesna trgovina in razne manufakturne trgovine. Predmete pa, ki jih potrošniki kupujejo le občasno, in take, ki so v rabi dalj časa, bodo prodajali v specializiranih trgovinah, ker se na ta način doseže večja izbira.

UREDITEV ZIVILSKEGA TRGA

Z regulacijskim načrtom Trbovelj se bo uredil tudi živilski trg. V barakah prodajajo le še začasno.

GRADNJA HOTELO

Pripravljalna dela za gradnjo hotela na trgu Revolucije so se že pričela. Hotel bo zgrajen predvidoma v letih 1966/67.

PODJETJE PTT SPOROČA

Na Trgu Franca Fakina bo urejena pomožna pošta v stavbi Trga Franca Fakina št. 2. V ta namen je že obrtno podjetje »Brivnice« iz praznolokal, kjer je imelo pisarno.

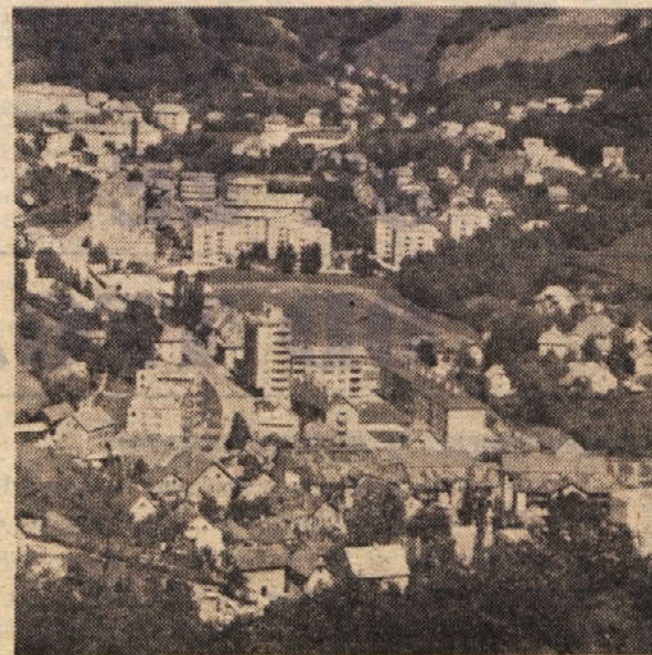
Planirajo tudi gradnjo javne telefonske govorilnice v Zasavju. Ker telefonskih aparatov za javne govorilnice ne izdelujemo doma, so vezani na uvoz. Rok dobave je najmanj dve leti in zato ne morejo povedati nič točnega o tem, kdaj bo montirana javna telefonska govorilnica v Zasavju. Upajo, da jim bo to uspelo do konca leta 1965.

STALNA KONTROLA CEN

Cene so pod stalno kontrolo službe družbene kontrole cen. Reševanje tega vprašanja je zelo problematično, zato je potrebno čim večje sodelovanje s potrošniškim svetom. Če kdo ugotovi neupravičeno dvigovanje cen v katerikoli posamezni poslovalnici, je njegova dolžnost, da to takoj iavi tržni inšpekciji.

PRESKRBOVANJE S PREMOM

V zimskih mesecih je preskrbovanje s premogom zaradi večjih potreb zelo oteženo. Gospodinjstva morajo svoje potrebe kriti z nabavami v poletnih mese-

Trbovlje — v ozadju Kešetovo (tokrat z drugega zornega kota)

cih. Tedaj je premog tudi nekoliko cenejši, zaradi večjega regresa za gospodinjstvo.

UREDITEV CESTE SKOZI BEVSKO

Svet za komunalne, gradbene in stanovanjske zadeve je predlagal Skupščini občine Trbovlje, naj v tem letu rekonstruira cesto Bevsko. Z deli so že pričeli.

Pokopališče v Gaberskem bodo verjetno zgradili z gradnjo v etapah. Izdelano je že obširno poročilo o regulaciji potoka Trboveljščica. Strokovna komisija je pregledala strugo od Gaberskega do izliva v Savo. O zaključkih bodo poročali tudi na zborih volivcev.

Treba je odločiti primerne lokacije za javno stranišče, ki je v Trbovljah še več kot samo potrebno, in poskrbeti za redno oskrbovanje. Razen tega je treba tudi bolje urediti stranišča v gostiščih.

V tem času upravni organi skupščine občine Trbovlje razpravljajo s Cestnim podjetjem Ljubljana o ureditvi ceste Dimnik—Gasilski dom.

UREJEVANJE KOLONIJ

Do 1. maja bo urejena razsvetljava do Dobrne. Prebivalci Dobrne bodo v prihodnje bolj preskrbljeni tudi s pitno vodo, saj Komunala Trbovlje že polaga cevi.

Po naročilu upravnega odbora Komunalnega sklada se je že pričelo delo v zvezi z ureditvijo razsvetljave po vseh rudarskih kolonijah. Delo bo opravljeno do 1. junija — praznika občine Trbovlje.

VODOVOD

Gradnja vodovoda je bila dovolj obdelana na vseh za to pristojnih organih. Preskrba z vodo v današnji situaciji je poseben problem.

Podjetje »Komunala« obvešča potrošnike preko lokalnega časopisa, kdaj bodo imele vodo posamezne kolonije.

Trboveljski vodovod razpolaga v sušnem obdobju z minimalnimi količinami pitne vode in pride v celotnem omrežju mesečna poraba vode v Trbovljah 2,4 m³ na osebo.

Na potrošnjo vode vpliva v veliki meri tudi urejenost in brezhibnost hišne instalacije, kjer se v primeru raznih defektov občutno dvigne poraba vode.

Pomanjkanje vode bo odpravljeno z zajetjem novih vodnih virov in z rekonstrukcijo omrežja. Takrat bodo napajalne cevi vedno napolnjene z vodo in problema z zrakom ne bo več.

ZUNANJI IZGLED MESTA

Volivci na trgu Revolucije so ugotovili, da bi bilo treba bolj paziti na zunanji izgled mesta. Treba bi bilo tudi zainteresirati hišne svete in druge upravljavce stanovanjskih in poslovnih zgradb in raznih lokalov, da bi skrbeli za red in čistočo v svoji okolici.

Nujno pa je dopolniti občinski odlok o ureditvi zunanjega izgleda mesta, ki ga je čas prehitel.

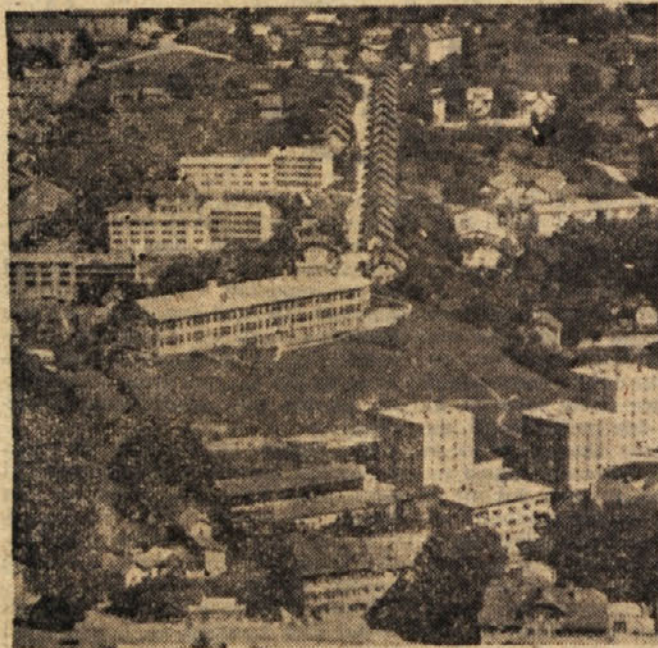
KAVARNA V TRBOVLJAH

Volivci so hoteli zvedeti, kako je s kavarno v Trbovljah. Gostinsko podjetje Rudar odgovarja, da zaenkrat služi tem potrebam obrat »Stadion« in da takšnega obrata ne bomo imeli, dokler ne bo zgrajen hotel.

IN OSTALO

Volivce je zanimalo še marsikaj. Radi bi vedeli tudi, zakaj je letos v Delavskem domu tako malo prireditve, zakaj ni več gostovanj poklicnih gledališč in zakaj domači amaterji ne nastopajo pogosteje.

N. D.

Trbovlje — šola »Tončka Čečeva«, v ozadju Keršičeva kolonija

Hrastnik — stanovanjski bloki na Logu

V zadnjem času precej govorimo o potrebi, da namenimo več investicijskih sredstev za potrebe družbenega standarda. V Hrastniku, na primer, so o tem govorili že nekaj časa tako na zborih volilcev, sestankih sindikalnih podružnic, sejah občinske skupščine pa še marsikje drugje. Družbeni standard!

V teh dneh smo v Hrastniku izvedli malo anketo na to temo. In kaj smo izvedli:

● **RUDAR V. P.:** Prednost dajem gradnji zdravstvenega doma, saj so razmere v zdravstvu skoraj nemogoče! Če bo denarja, vsekakor ne gre pozabiti še na gradnjo kopališča pa na izboljšanje trgovine in...

● **STEKLARKA J. N.:** Čimprej naj bi začel služiti namenu potrošniški center v zgornjem Hrastniku. Pozdravljam tudi začetek rekonstrukcije ceste na Dol.

Potreb in želja je torej veliko. V sorazmerno kratkem času vsem željam in potrebam prav gotovo ne bo mogoče ustreči. Pa vendar...

Ko smo bili v Hrastniku, smo povprašali še predsednika Skupščine občine Hrastnik **MILANA BABICA** o načrtih za investiranje za potrebe družbenega standarda. Tole nam je povedal:

— Tako prejšnji občinski ljudski odbor kot sedanja Skupščina občine Hrastnik želita dati velik poudarek potrebam po gradnji objektov družbenega standarda. Veliko večino razpoložljivih sredstev smo porabili za in-

vestiranje v industrijo, v ostalo dejavnost pa je bilo vloženo sorazmerno malo sredstev, zgrajena je bila nova cesta skozi Hrastnik, nekaj sredstev pa je bilo namenjenih še za ostalo dejavnost.

Skupščina občine Hrastnik je doslej že nekajkrat razpravljala o investiranju za potrebe družbenega standarda, pri čemer je dala — podobno kot občani na zborih volilcev — prednost gradnji

NA TEMO:

DRUŽBENI STANDARD

prepotrebne novega zdravstvenega doma. Omenim naj, da so občani na zborih volilcev nakazali vrsto možnosti za sodelovanje pri gradnji objektov družbenega standarda in da so izrazili konkretno pripravljenost pomagati pri gradnjah. Vsi pa so dali — kot že omenjeno — prednost gradnji novega zdravstvenega doma.

V Hrastniku se kaže vrsta potreb po investiranju za družbeni standard. Pričakujemo, da bo mogoče vse te želje uresničiti v naslednjem 7-letnem obdobju, trenutno pa se postavljajo naloge v zvezi z dograditvijo trgovskega centra v Zgornjem in Spodnjem Hrastniku, z gradnjo zdravstvenega doma, rekonstrukcijo ceste na Dol, kulturnega doma, kopališča in mrliških vež. Če bo uspešno — ob upoštevanju, da primanjkuje finančnih sredstev — realizirati te navedene naloge, bo storjen precejšen korak naprej v prizadevanjih

po večjem investiranju za potrebe družbenega standarda v Hrastniku, in sicer na tistih področjih, kjer potrebe najbolj izstopajo.

In kaj bodo dobili Hrastničani v doglednem času:

ZDRAVSTVENI DOM LETOS DO STREHE

Prioriteto pri investicijah za potrebe družbenega standarda ima gradnja prepotrebne zdravstvenega doma. Z gradnjo so začeli že lansko leto, z deli pa bodo nadaljevali v mesecu maju, ker zdaj čakajo na nekatere detajle načrtov, ki so še v izdelavi. Pričakujejo, da bo nov zdravstveni dom letos dograjen do strehe.

TRGOVSKA CENTRA

Trenutno je v II. fazi gradnje Trgovsko-komunalni center v Zgornjem Hrastniku, ki naj bi služil vsem Hrastničanom za nakup blaga, ki ga trenutno v Hrastniku pravzaprav ni mogoče kupiti. Pričakovati je mogoče, da bo prvi objekt v okvi-

jejo, pričakovati pa je mogoče, da se bo začelo ob ugodnih razmerah že letos s pripravljalnimi deli.

REKONSTRUKCIJA CESTE NA DOL

Pred kratkim se je začela uresničevati tudi dolgoletna želja prebivalcev Dola. Potreba po rekonstrukciji ceste Hrastnik—Dol je bila očitna že nekaj časa, ker ni ustrezala prometu, ki se je po njej odvijal, zlasti pa še, ker je bila speljana skozi naselje Brnica in Dol. Z ozirom na razpoložljiva sredstva bo mogoče cesto letos delno rekonstruirati; v Hrastniku pa računajo, da bo ostali del ceste rekonstruiralo Cestno podjetje Ljubljana, ki ima to cesto tudi v upravljanju. Po rekonstrukciji se bodo močno izboljšali življenjski pogoji stanovalcev ob cesti.

KULTURNI DOM

V Hrastniku že dalj časa razpravljajo tudi o potrebi po gradnji kulturnega doma. Ker z ozirom na izdelavo ur-

Vrstne hiše nad Rošem v Hrastniku

ru tega centra dograjen že letos in tudi izročen svojemu namenu.

Istočasno pripravljajo material in teren (lokacija je že odobrena) za gradnjo trgovskega paviljona v Spodnjem Hrastniku, kjer naj bi bila samopostrežna prodajalna in sodobno urejena prodajalna mesa. Ti prodajalni bi predvsem služili potrebam občanov Spodnjega Hrastnika.

V središču Hrastnika pa bi bilo treba zgraditi novo mesnico in prodajalno.

SE LETOS PRIČETEK PRIPRAVLJALNIH DEL ZA KOPALIŠČE

V zadnjem času so v teku priprave za gradnjo kopališča. Čeprav trenutno ni na voljo zadostnih sredstev za pričetek gradbenih del, v Hrastniku računajo na sodelovanje mladine, ki je sklenila, da bo pri gradnji pomagala z udarniškim delom. Projekte za kopališče izdelujejo banističnega programa in za-

zidalnih načrtov še ni točno določena lokacija za kulturni dom, verjetno ne bo mogoče takoj začeti z gradnjo.

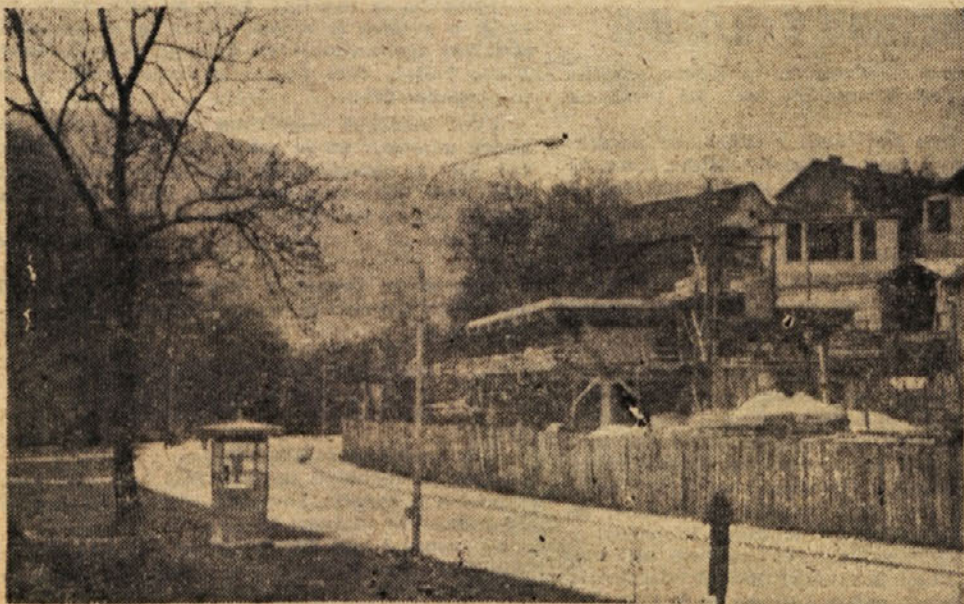
INTENZIVNA STANOVANJSKA IZGRADNJA

V letošnjem letu bodo na področju hrastniške občine intenzivno gradili stanovanjske hiše v družbeni in privatni lastnini. Pričakovati je, da bodo letos začeli z gradnjo 40 individualnih hišic, živahna pa bo tudi gradnja stanovanj za družbeni sektor, ki jo izvaja Sklad za zidanje stanovanjskih hiš.

TUDI NOVE MRLIŠKE VEŽE

Ze dalj časa se je kazala tudi potreba po gradnji mrliških vež. Z gradnjo so začeli že lani, vendar je bilo treba spričo novih predpisov projekt nekoliko spremeniti. Gradnjo bodo nadaljevali v kratkem na obstoječih temeljih in je pričakovati, da bodo mrliške veže dograjene do jeseni.

A. K.

Trgovski center v Zgornjem Hrastniku

v globini 360 metrov med rudarji

KRAMPI POJEJO PESEM

Se naprej gremo, na zahodni del polja E. Ker sem navajen, da je nad menoj vedno sonce, krepko treščim v lesen podpornik. Sreča je, da imam čelado, sicer bi pa videl veliko število zvezd. Povzpne se po lestvi, klini so mašni od mokre jalovine in krepko se jih oprijemljem. Klinov ni konca, končno pa le obstanem na vrhu. Voda curi na nas, tu in tam pa je opaziti kak zlomljen podpornik. Nato se je treba splaziti po koritu »po ručah« kar po trebuhu, saj ni več prostora. Spet srečamo novo skupino rudarjev. V majicah so, preklemansko je vroče. Njihovi črni obrazi so zamazani s premogom in znoj jim v velikih curkih kaplja s čela na ramena in po telesu. To je najtežavnejši teren v jami, mi pojasni Lado. Tudi sam čutim, da sem popolnoma preznojen, srajca se je krepko oprijela hrbta, pa tudi na Avgustovem obrazu vidim kapljice znoja. Rudarjevo delo je zares naporno in zahteva prav gotovo celega človeka.

»Ali bi se kaj zmenila?« vpraša Lado. Začuden opazujem, kaj bo iz tega, nato pa opazim, da mu je zmanjkalo »čik«. Nek rudar mu z nasmehom ponudi tobaka in Lado si odreže kosček.

»No, le vzemi. Ampak sem ti ga dal zato, ker imaš nož, jaz ga pa nimam,« se je oni hudomušno odrezal.

Spet gremo po lestvi nazaj. Tu je takoj laže dihati. Krenemo na polje G na številko 146, kjer dela 5 rudarjev. Po transportu lezejo večji kosl premoga, Medvedov Vinko — prvopisani kopač pa pravkar nalaga v vrtno razstreljiva. Ko smo prišli sem, je »Srečno« odmeval kot v veliki dvorani, v soju luči pa se sveti stena iz samega premoga.

Razmišljam. Na številki 146 smo, torej ni daleč od mesta tragedije iz leta 1961. Lado mi pojasni, da res nismo daleč. Številka 144 je nekoliko naprej.

Zdaj je čas, da se z Lado poslovi. Stisneva si roki, nato pozdraviva ostale fante in že lezeva z Avgustom v stranski rov po bližnjici proti glavnemu rovu.

IZ TEME V SONČNI DAN

V mislih mi je še vedno tisti trdi, prisrčni SREČNO, pred očmi so mi še vedno polni obrazi, ko odhajava proti izvoznemu jašku.

Spomnim se rudarjev, ki so mi tako vneto govorili o svojem delovišču. Tako so mi povedali marsikaj zanimivega Ivan Erjavec, Ivan Nollimal, Vlado Poljak, Jože Lenasi in Jernej Vodenik, ki je gospodar čela.

»Več vozičkov napolnimo, večja bo plača ob koncu meseca,« mi je rekel. On dela na številki 144, kjer je nesreča zahtevala 13 življenj in med njimi tudi takratnega brigadirja Jožeta Mlakarja. Zdaj je Jernej na njegovem mestu.

Krepko mi je stisnil roko, ko sem odhajal od njega.

Dvigalo me skupno z Avgustom popelje spel 360 metrov navzgor in kmau obstaneva pred Vinskim rovom.

REPORTAŽA

»No, kako vam je bilo všeč?«

»Bilo je zanimivo in šele zdaj sem videl, da je povest o rudarju povedala resnico, ko govori o trdi dlani in znojnem čelu.«

Da, spoznal sem tisti prisrčni rudarski SREČNO! V stisku rok pa je bilo čutili lepe želje za delavski praznik — 1. maj.

R. Palčič

Srečno, tovariši!

Da, to je tisti prisrčni SREČNO, s katerim odhajajo vsak dan rudarji na svoje težko delo globoko pod zemljo, to je tisti SREČNO, ki ti ob prijateljskem stisku rok izpove zgodbo o »knapovskem« poklicu, ki zahteva celega človeka.

Tokrat smo to stran namenili zagorskim rudarjem za mednarodni delavski praznik — 1. maj. Zgodovina rudarskega Zagorja nam pravi o neumornem boju slovenskega delovnega človeka za svoje pravice. Vendar 1. maja takratni rudarji niso pričakovali tako slovesno, z velikim pričakovanjem, da je to njihov praznik. Praznovanje 1. maja je bilo prepovedano, vendar so marsikje zaplapolale slovenske zastave in oznanjale svetel in sončen dan za zatiranega Slovence. Knapovska pest se je stisnila, prišla za puško — in zmaga! ... Ostale so velike zgodbe o slovenskem ljudstvu in slovenski zemlji.

Danes želimo pisati o zagorskem rudarju iz leta 1964.

ZADNJA CIGARETA

Iz Vinskega rova so prihajale skupine rudarjev, z dela se je vračala dopoldanska izmena. Njihovi obrazi so bili zamazani, črni od premoga, oči pa so žarele svetlo in bleščeče, ko so se vračale iz teme. Rudarji so ugašali električne svetilke na čeladah in se nato z dolgimi koraki namenili h kopalnici.

Na delo pa je prihajala nova izmena. Iz vseh strani so prihajale postave krepkih mož. Čez čas jih je bilo že opaziti v delovnih oblekah.

France, Miha, Lojze in Cene so tvorili zaključeno skupinico. Razpravljali so o nogometu. Besede so bile trde, a tekale so tako živahno in vsakdanje, z značilnim knapovskim žargonom, proti nebu pa so splavali kolobarji cigaretnega dima. To je bila njihova zadnja cigareta pred odhodom v jamo.

V ušesih Franceta morda zvenijo besede njegove male hčerke: »Srečno, očka — in vrni se zdravi!« Potem tudi France z ostalimi krene do rova in že ga skriva tema. Njegova žuljavá dlan bo prišla za kramp, zavijtel ga bo in ga zasadi v gmočo črnega zlata.

PRVIČ V JAMO

Ce hočem napisati reportažo o zagorskih rudarjih, potem moram vendar z njimi, sem sklenil. Nekoliko neokretno si natikam delovne hlače in jih nato privežem s trakom. Tudi površnik oblečem ter si zategnem pas, na katerem je akumulator za naglavno svetilko, nato zlezem še v škoro-

nje, si poveznem na glavo čelado in počutim se kot pravi rudar. V žepu mi tiči beležka, le da je čelada precej težka in mi je glavo sprva nagnila kar postrani, ko sem se sklonil.

Pred tem so v pozivnici že razporedili rudarje na posamezna delovišča. Pred nami so že.

Zdaj krenemo tudi mi. Spremljata me jamska nadzornika — 44-letni nadzornik iz kamnoloma Avgust Zupančič in pa 32-letni oddelčni nadzornik Lado Jager. Priletni Avgust je že 26. leto rudar, zaradi astme pa ne sme več v jamo, zato je nadzornik v bližnjem kamnolomu, poleg tega pa je še predsednik centralnega DS. Vprašal sem ga za kakšne šegave trenutke iz knapovskega življenja in povedal mi je, da so vsekakor nepozabne pripovedke znanega »vicarja« Dolarjevega Johana iz starih knapovskih časov, ko so po jami vozili še slepi konji. S tegobo v srcu pa se tudi on spominja, kot vsi ostali rudarji, tragedije iz 1961. leta, ko je Vinski rov neusmiljeno terjal 13 življenj. Drugi moj spremljevalec pa je bil Lado, ki me je z besedo popeljal v svet črnega zlata.

Znajdemo se v rovu. Popravil sem si čelado in si dal še zadnje korajže. Tri lučke prodirajo po rovu naprej, v soju močnega pramena si ogledujem betonski obok. Avgust pravi, da je do izvoznega jaška blizu 1000 metrov poti in čakam, da bomo kmalu tam.

360 METROV V GLOBINO

Nato pridemo do strojnice, za katero pravijo, da je ravno pod Vinami. Že smo pri izvoznem jašku.

»Srečno!« smo pozdravili z rudarskim pozdravom in odzdravil nam je signalist Mirko Knez, ki je že trinajsto leto rudar in nas bo popeljal v globino.

»Le krepko se primite, bo šlo kar precej hitro navzdol,« me je poučil Lado. Pa ni bilo tako hudo. Vendar sem šele na dvigalu zvedel, da gremo s hitrostjo 6 m na sekundo in da se bomo spustili 360 m globoko. Kmalu bi mi vzelo sapo.

Spuščamo se na 6. horizont. Ko pristanemo, si krepko oddahnem, nato že krenemo naprej po rovu. V bližini imajo tudi jamsko remizo. Krenemo z glavne proge in nadaljujemo pot mimo polja A, B in C. Tračnice so ponekod zalite z vodo, vendar nas to ne moti. Obstanem na polju E. Spet zadoni med lesenim podporjem knapovski »Srečno« in pozdravimo se z Ivanom Nollimalom, ki dela na čelnem odkopavanju. Strop je podprt z jeklenimi stoljkami, v tem delu izmerimo tudi količino metana, ki ga je 1,5 odst. (Do 2,5 odst. dovolijo rudarjem delati, nad to količino pa je tako delovišče prepovedano.)

V LITIJSKI PREDILNICI Žena proizvajalka

Veliko žena je zaposlenih v litijski Predilnici, skoraj 600, ali v procentih približno 90 % vsega osebja. To število je dokaj visoko. Prav zato pa zahteva še večjo skrb in razumevanje do žene, gospodinje, matere — človeka.

— Kako se počutijo žene v tej tovarni? Kaj vse ste storili zanje, da bi jim olajšali delovne in izboljšali življenjske pogoje? — sem vprašala predsednika de-

najnižji osebni dohodek 25.000 dinarjev.

Dolgo je že tega, kar so delavke spoznale, da bodo za več dela dobile več denarja. Zato tudi delajo vse nadure, kadar je to le mogoče. To pride v poštev pri jutranji izmeni, ki začne tako z delom namesto ob pol petih ob pol štirih in pri nočni, ko delajo namesto od pol sedmih do pol dveh, do pol tretje ure zjutraj.

Posebno nočno delo je zelo utrudljivo, še celo za žene gospodinje oziroma matere, ki si ne morejo privoščiti počitka, kot bi si ga rade in kot si ga lahko privoščijo neporočene.

— Približno ob treh zjutraj pridem domov in grem za nekaj časa spat — mi je rekla Elizabeta Winger, po rodu Poljakinja, — toda samo nekaj ur, ker me čaka gospodinsko delo, ki ga tudi nikoli ne zmanjka. Simpatična Wingerjeva z govorico ne izdaja svojega poljskega porekla. Že leta in leta živi v Litiji. Z bleščečimi se očmi mi je omenila svojo hčerko Elico, ki hodi v šolo v Trbovljah.

Ne kosi in ne večerja v to-

varniški menzi, ker sama doma kuha. Malico pa jemlje vsak dan. Človeku se prileže nekaj toplega in tudi okusno je skuhano. Vprašala sem jo, če je že kdaj koristila usluge raznih servisov, pa o njih ni ničesar vedela povedati, niti je to ni zanimalo. — Vse delam sama, — mi je povedala, — tako vsaj vem, da je v redu narejeno. Kolikor vem, je v Litiji pralnica pa nisem šla tja še nikoli. Zakaj le, če lahko sama perem? —

● No, pa tej je vseeno laže, ker nima majhnih otrok, sem si mislila in nagovorila Marijo Kraševac s Ševš pri Jablanici, ki ima 4-letno punčko in 2-letnega fantka. Tihā in nekoliko zadržana Marija me je začudeno gledala. Koliko zasluži? No, takole, 25—26.000 dinarjev dobi večinoma. Vse bi še bilo, če ne bi stanovala tako daleč. Peš pride do tovarne približno v uri in pol, res pa je, da spomladi, poleti in jeseni večji del poti prevozi s kolesom. — Lahko si predstavljate, kako prijetno je pozimi, ko moram še precej časa gaziti po snegu in celo ponoči, — mi je še rekla, mi razložila, da z otroki nima večjih problemov, ker nanju pazi njena mati in da v tovarni nikoli ne je, ker je že navajena, da si malico prinese od doma, nato pa se je poslovila in odšla nazaj na delo.

Marija Kraševac

● 42-urnega delavnika zaenkrat še ne morejo uvesti. Res je sicer, da dela vsaka izmena sedem ur, delajo pa zato vsako tretjo nedeljo, da nadomestijo izgubo. Vendar so prepričani, da bodo uredili tudi to najpoznejše do konca leta. Naročenih imajo namreč še nekaj novih strojev. Ko jih bodo dobili, bodo lahko kljub znižanemu delavniku delali z nezmanjšanim obsegom proizvodnje. To vprašanje nameravajo urediti tako, da bodo delali samo eno soboto v mesecu, ostale tri pa bodo imeli proste. Ni mi treba niti omenjati, kako se tega veselijo predvsem žene-matere, ki se bodo takrat lahko mnogo bolj posvetile svojim otrokom in seveda tudi, kot po navadi, gospodinskemu delu.

● Povprašala sem po aktivnosti proizvajalk v organih upravljanja. Vsako leto se žene bolj zanimajo za ta vprašanja, — sem izvedela — v glavnem za tista, kjer so same neposredno prizadete. Zelo rade razpravljajo o stvareh, ki jim — po njihovem osebnem prepričanju — gredo, do najbolj burnih razprav pa pride, kadar govorijo o proizvodnji, pa o osebnih dohodkih in o stimulativnem sistemu nagrajevanja, ki je precej kompliciran. Odvisen je od tolikih različnih faktorjev, da ga je pravzaprav enemu samemu človeku skoraj nemogoče izračunati, zato pride pri tem včasih do negotovosti. — Naj vam povem primer, da si boste laže predstavljali, — mi je še dejal tov. Stomatovski: — Predstavljajte si dve izmeni. Obe sta opravili popolnoma enako delo — prva z 28, druga pa z 32 delavkami. Ta, poslednja izmena, bo seveda zaslužila nekaj manj od prve. — Seveda ni tako preprosto, kot sem napisala. Potolažila sem se s tem, da nisem edina, ki tega povsem ne razumem.

V tovarni so do zdaj organizirali že nekaj tečajev o samoupravljanju, občasno pa imajo redne tečaje za dosego kvalifikacij delavk.

● Ko sem odhajala, sem si ogledala še menzo. Velika, svetla in prijazna jedilnica je bila prazna; do devetih, ko imajo pol ure prosto za malico, je manjkalo še nekaj minut. Pokukala sem v kuhinjo in iz velikega lonca mi je, vabljivo zadišal pasulj. Kar jedla bi ga, toda na žalost se mi mudi, oditi moram.

Poslovim se, zahvalim in rečem si — na svidenje!

N. D.

Elizabeta Winger

— lavškega sveta Nika Stomatovskega.

Morali bi priti v našo tovarno že pred sedmimi leti in bi sedaj dosti bolj živo občutili razliko, kot vam jo lahko opišem jaz — mi je odgovoril. V tem času smo vložili milijardo dinarjev v izboljšanje delovnih pogojev in povečanje proizvodnje. Povedal mi je, da je tovarna stara 76 let, da so prej delali v nemogočih pogojih. Tam, kjer je zdaj parket, so bila betonska tla; ni bilo nobenih sanitarij, ne garderob, delavke niso dobile niti delovnih oblek. Oddelki so bili razporejeni nesmotrno in stroji povsem zastareli. Sedaj je to vse drugače. Strojni park so obnovili. Da so povsod napravili parket, sem že omenila. Po oddelkih sem videla žene v delovnih oblekah in z enakimi rutami na glavah — zaradi prahu. Vsak oddelek ima garderobo in lepo urejene sanitarije, da delavkam ni treba umazanim odhajati domov.

Imajo tudi lastno ambulanto, kjer ima ogromno dela predvsem zobozdravnik. Zraven tovarne je menza, tam kuhajo za delavce in uslužbenke ne samo malico, ampak tudi kosilo in večerjo. Menza ni strogo interna, žena lahko nese hrano tudi domov zase in za vso družino.

Tovariš Stomatovski mi je povedal, da delijo brezplačno mleko jutranji izmeni in kavo popoldanski.

Povprečen mesečni zaslužek v predilnici znaša 32.000 dinarjev. Seveda zaslužijo žene na nekaterih delovnih mestih, kot na primer čistilke, manj, v proizvodnji pa je

Iz ambulate v Predilnici

PISATI SMO ŽELELI O RAZVEDRILU, PA SE JE PONEKOD ZATAKNILO...

Sobotni večeri v Zasavju

Sobota je že takšen dan, ko takoj pomislimo: kam pa zvečer? Po vsem civiliziranem svetu, kjerkoli, se dekleta ali žena proti večeru postavlja pred ogledalo in premišljuje: »Kaj naj oblečem? Naj imam lase spete ali razpuščene? Naj si nadenem ogrlico in uhane? Bom dovolj lepa zanj?« Tudi moški, prav tako v katerikoli življenjski dobi, moški, ki po navadi zabavlja čez žensko ničemurnost, se še kako rad samovšečno opazuje v ogledalu, če že drugače ne pa vsaj takrat, ko se brije ali pa ko si zaveže kravato.

Ker pa je prav gotovo več kot tričetrt teh ljudi zaposlenih, je torej razumljivo, da si za zabavo izberejo tisti večer, oziroma noč, ko jim potem naslednjega dne ni treba zgodaj vstati in oditi na delo, torej soboto. Marsikaj bi se dalo napisati o tem. Napisati, kako se da zabavati v Rimu, Parizu, Londonu, Moskvi, New Yorku ali Beogradu, kam vse lahko gre človek, željan zabave, kako poskrbijo zanj, da mu hitreje mine čas in, kar je najbolj važno, da kar najhitreje porabi čim več denarja.

Ce je že tako ali tako in četudi zabava ni vselej taka, kot bi bilo treba, se in se bodo še vnaprej ljudje prav radi zabavali in tudi v bodoče najraje v soboto zvečer.

Tudi twist je razživel vnete plesalce

Kako pa je s tem pri nas? Nesmiselno bi bilo pisati o zabavi v velikomestnih merilih. Treba se bo zadovoljiti z bolj skromnim opisom. Pa vendar, zabavati se je treba, vsaj včasih. Toda, saj se ljudje zabavajo tudi v Zasavju. Pa se res? In če se, kdaj, kje in kako?

Pozanimala sem se in odgovorili so mi: sobotna zabava? Kakšna sobotna zabava? A — ja, v soboto je nekaj v Zagorju, v »stekleni« dvorani Delavskega doma. Pa tja hodijo v glavnem mladi, starejši rekdokdaj, čeprav »zabavni sobotni večeri«, kot mu menda pravijo, ni samo za mladino. Sicer je pa kar v redu in so zadovoljni z njim. —

In res je v redu, nič se mu ne da očitati. Izpolnjuje precej pogojev dobre zabave: je v soboto zvečer, v lepem prostoru, zraven je buffet pa tudi dober orkester in dobrega pevca imajo.

Motil me je samo občutek, da sem zašla na mladinski ples. Kje pa se zabavajo starejši? Se ne zabavajo nikjer? Pretirana bi bila trditev, da v celem kraju ni niti enega človeka, starejšega od 25 let, ki se ne bi vsaj enkrat na mesec želel pogovoriti s prijatelji v lokalni, vrednem tega imena, nekaj malega popiti ali zaplesati (pa ne samo ob harmoniki ali gramofonu). V Zagorju bi morali poskrbeti, da bi se iz sobotnega večera,

za mladino razvil sobotni večer za vsakogar. Treba bi bilo morda nekoliko spremeniti mentaliteto ljudi, jih navdušiti za kulturno zabavo in jim dopovedati, da ni zabava samo to, če v gostilni naročiš pol litra rdečega ali belega pa zabavljaš čez cene in politiko.

Priznati moram, da me je sobotni večer v Zagorju prijetno presenetil. Ker vem, da v Trbovljah, ki štejejo precej več ljudi od Zagorja, do sedaj ni bilo nobene zabave takšne vrste, nisem v še manjšem kraju pričakovala

česa podobnega.

Ta sobotni večer ima še nekaj več od splošnih pogojev za dobro zabavo, ima pravo vzdušje. Tja zahajajo v glavnem ljudje, ki vedo, kaj bodo tam našli, ki to pričakujejo in se vesele takšne sproščene zabave. So veseli in dobre volje, ker jim je prijetno. To še kako vpliva na splošno počutje in ustvarja tisto neprijetnost, ki je potrebna, da takšen večer uspe.

In Trbovlje? Kam bi lahko šla? Kaj naj napišem o tamkajšnji sobotni zabavi? Ko že nisem vedela, kaj bi napisala, me je rešil iz zadrege novoustanovljeni trboveljski klub, namenjen izobraževanju in kulturni zabavi vseh občanov.

Ceprav je skoraj verjetno, da bo tudi tu več mladine kot odraslih, me vseeno zelo veseli, da ga lahko omenim v zvezi s sobotnim večerom. Tam bo namreč, prav tako v prostorih Delavskega doma, vsako soboto ples, igrali pa bodo naši znanci — zagorski orkester.

Ta vrsta zabave se je v Trbovljah šele pričela, zato se ne da o njej kaj dosti povedati. Lahko jim samo zaželim čim več uspeha pri navažanju Trboveljčanov na kulturno zabavo. Ne vem pa, zakaj ne bi mogli v hali Delavskega doma od časa do časa organizirati kakšnih zabavnih večerov oziroma plesov, po vzorcu vsakoletnih novoletnih plesov, ki so zmeraj dobro uspeli in bili dobro obiskani. To bi lahko storili tudi ob

večjih državnih praznikih, kot na primer v dneh praznovanja 1. maja ali pa na Dan republike.

No in zdaj je pa že konec z zabavo v Zasavju. Zasavskih krajev je sicer še precej, kulturno-zabavna dejavnost pa spi v njih globlje spanje kot Trnjalčica. In če je princ zbudil Trnjalčico s poljubom, bi bilo treba tukaj vse bolj energično nehati s to zaspanostjo.

Hrastnik, Litija, Radeče, Zidani most — kaj naj napišem o teh krajih, da že omenim samo večje.

Odgovor je kratek. Gostilne. Kam drugam ljudje ne gredo, ker česa drugega tudi nimajo.

V vseh zasavskih krajih je gostiln kolikor jih hočeš pa tudi gostov jim ne primanjkuje. Posebno proti večeru se gostilne napolnijo. Ljudje kartajo, včasih šahirajo, se pogovarjajo ali kregajo, včasih tudi pijejo in potem domov. In tako iz dneva v dan.

Nekaj je treba storiti! — Toda, kaj in kako? Verjetno bi bilo najbolje, naj — prej poskusiti prepričati ljudi, da jim nekaj manj — ka, da potrebujejo tudi — drugačno vrsto zabave. — Dolga pot je do tega. In — veliko truda in potrpežljivosti. Izplačalo pa bi se — brez dvoma in poskusiti je — treba.

N. D.

Se nekaj trenutkov in mize bodo spet zasedene.

Tekmovanje matematikov

Pred dnevi je bilo v sejni dvorani Občinske skupščine Trbovlje zelo živahno. 35 učencev osmih razredov osnovnih šol vsega Zasavja je tekmovalo v znanju matematike. To je bil finale šolskih in občinskih tekmovanj, organiziral pa ga je Zavod za prosveto in pedagoško službo Trbovlje.

Zasavski zavodi za zaposlovanje delavcev so tekmovalcem kupili lepe in praktične nagrade.

V 60 minutah so morali tekmovalci rešiti štiri naloge, težje od vsakodnevnih šolskih, saj so se tekmovalci udeležili dvakratni zmagovalci. Zmagali so namreč že prej, na tekmovanjih v posameznih občinah.

Petčlanska komisija je postavila primerno težke naloge, ki sta jih v celoti rešili le dve učenki in s tem dosegli vseh 20 možnih točk. Ti mladi matematiki sta Irena Babič iz Trbovlj in Vanja Kužnik iz Zagorja.

Po tekmovanju so si učenci v spremstvu učiteljev ogledali Revirski muzej NOB. Tako so koristno uporabili čas, med katerim je komisija pregledala in ocenila tekmovalne naloge. Nato so objavili rezultate tekmovanja, zastopnik zavodov za zaposlovanje delavcev pa je razdelil nagrade.

Ker so v glavnem vsi učenci na tekmovanju pokazali lep uspeh, je bil s tem namen vzbuditi zanimanje za matematiko, dosežen. Tekmovanje je bilo v mesecu poklicnega usmerjanja mladih, ki so jim ob tej priložnosti razložili, da potrebujemo dobre matematike ne samo na šolah, ampak tudi v proizvodnji, tehniki in znanstvenih ustanovah.

A. S.

CELJANI SO GOSTOVALI v Trbovljah

V soboto, 25. aprila, je pevski zbor »France Prešeren« iz Celja vrnil obisk trboveljskega »Slavčuka« z gostovanjem v dvorani Delavskega doma v Trbovljah.

Zbor deluje v Železničarskem prosvetnem društvu in je ena od najdelavnejših sekcij tega društva. Predhodnik sedanjega zbora je nekdanje zbor znanje celjsko pevsko društvo, ki je v letu 1947 prenehalo z delom. Sedanji zbor je bil sprva maloštevilen, kasneje pa se je dvignil tako po številu kot v kvaliteti pevskega izvajanja. Prepotoval je domala vso Jugoslavijo. S koncerti je gostoval po vsej

Sloveniji, nastopal pa je tudi že v Novem Sadu, Skopju, Pulju, Ljubljani, Mariboru in drugod. Sodeloval je na številnih priložnostnih slovesnostih in na vseh občinskih ter republiških revijah, kjer je bil deležen laskavih priznanj.

Zbor vodi tretje leto mladi in talentirani dirigent Edo Goršič, ki je zbor usposobil za kvalitetno izvajanje najzahtevnejših vokalnih skladb. Na koncertu v soboto so celjski pevci seznanili Trboveljčane z deli Gallusa, Schumana, Verdija, Gotovca, Adamiča in drugih naših priznanih komponistov.

J. S.

MATINEJA SOLISTOV LJUBLJANSKE OPERE V TRBOVLJAH

V nedeljo, 19. aprila, sta Občinski svet Svoboda in Glasbena šola Trbovlje pripravila četrto matinejo za mlade poslušalce trboveljskih šol. To pot so bile na sporedu operne arije, ki so jih izvajali priznani solisti ljubljanske Opere: sopranistka Vanda Gerlovič, altistka Bogdana Stritar, tenorist Rajko Koritnik, baritonist Marcel Ostashevski in basist Danilo Merlak. Pri klavirju je bila Dana Hubadova.

V izredno zanimivem, za mlade poslušalce odlično izbranim sporedu so bili predstavljeni najznamenitejši operni skladatelji: Verdi, Puccini, Rossini, Offenbach in Smetana. Mlada publika, med katero je bilo tudi nekaj starejših ljubiteljev operne glasbe, je bila z izvajanjem nadvse zadovoljna in je umetnikom ob koncu sporeda izročila spominska darila.

Prireditelja sta ubrala pravilno pot v vzgoji naraščajočih poslušalcev glasbenih stvari, saj je zanimanje za tovrstne prireditve vedno večje in je mladina od matinee do matinee kazala, da je dovzetna tudi za sprejemanje zahtevnih vokalnih in instrumentalnih del.

Vsa mlada publika in prireditelji se ljubljanskim umetnikom zahvaljujejo ne samo za kvalitetno izvajanje, ampak tudi zato, ker so se ljubezno odzvali povabilu in niso pri tem postavljali nobenih materialnih zahtev.

J. S.

»Irkutska zgodba« na TV 5. maja

Gledališče Svobode-Center-Trbovlje bo v torek, 5. maja, na ljubuzova »Irkutska zgodba« na kar posebej opozarjamo vse Zasavčane. (n)

Pevski zbor »France Prešeren« iz Celja

Na rob premiere »Charlyjeve tete« DPD Svobode Kotredež

Po dokaj veliki »kulturni suši« v Zagorju je dramska skupina DPD Svoboda Kotredež uprizorila komedijo Thomasa Brandona »Charlyjeva teta« v režiji Hermana Mikliča.

Vsebinsko se komedija odigrava v začetku leta 1900, ko dva mlada študenta pričakujeta svojo bogato tetko iz Amerike, zato povabita svoja dekleta na kosilo. Po prihodu telegrama pa izvesta, da tete ne bo. V hudi stiski jih reši njihov prijatelj, ki se ravno v ženski obleki pripravlja na uprizoritev nekega gledališkega dela. V to nepravoto teta pa se zaključita dva bogata posestnika in tu komedija doseže vrhunec, ko se hočeta z njo poročiti. Končno pride prava teta, ki srečno razvzroči to uganko.

Omenjena komedija je sicer pisana pred več desetletji, kljub temu pa je še vedno

sveža in polna aktualnega humorja.

V naslovni vlogi je »Char-

ga pa je prav gotovo tudi ena izmed njegovih najzahtevnejših stvaritev. Znal je skrat-

»Charlyjeva teta« — prizor iz I. dejanja

lyjevo teta« predstavil v odlični obliki mladi igralec Alojz Kučec, ta njegova vlo-

ka v vsem dogajanju držati soigralce v kontaktu z občinstvom.

Vlogi obeh študentov sta dobro predstavila Lojze Sajovic in Riko Božič, »stara strica« sta bila Pavle Razboršek in Peter Božič — igra je bila živa in nadvse posrečena, v vlogi sluga se je nadalje predstavil France Goneli s sicer nekoliko slabšim odrskim govorom. Prava Charlyjeva teta pa je bila Marija Molkova, ki je bila tu in tam nekoliko prešibka v podajanju, odlikovala pa jo je čista izgovorjava. Debutantke na odru so bile Fanči Kuder, Majda Kofol in Branka Učakar in so zadovoljile s svojim igranjem.

Tudi scena Pavleta Razborška je bila zelo okusna, režija Hermana Mikliča pa je v živi obliki prikazala to zanimivo zgodbo, le da so bile množične scene v določenih mestih premalo dinamične in razgibane.

»Charlyjeva teta« v Kotre-

dežu je torej uspela in kot je soditi tudi po premieri, je bil aplavz najlepša nagrada kotredeškemu amaterjem.

(rap)

»Ljubezen štirih polkovnikov«

V četrtek, 16. aprila, so v gledališki dvorani Delavskega doma v Trbovljah gostovali igralci ljubljanskega mestnega gledališča s komedijo Ustina »Ljubezen štirih polkovnikov«.

Zelo duhovita komedija je bila sprejeta z velikim zanimanjem in odobravanjem. Dvorana je bila razprodana. Predstava je bila razprodana, kar je dokaz, da si Trboveljčani še žele takih in podobnih gostovanj.

N. D.

DVA STOLPCA PRED POMEMBNO OBLETNICO V ZASAVJU

Zavrtili smo telefonsko številko matičnega urada v Hrastniku: »Halo, tu Zasavski tednik. Želeli bi pisati v naši stalni rubriki — Vaša, naša dva stolpca o zasavskih očancih, ki so že dosegli starost najmanj 90 let. Zato vas naprošamo, če bi nam lahko postregli s takim podatkom iz vaše kartoteke...«

Prijazna uslužbenka nam je rada ustregla in kmalu nato smo trkali na vrata Karoline HADOLIN v Hrastniku 79, ki se je rodila kar v letu 1869 in je torej stara že 95 let.

V njeno skromno izbico vodijo strme stopnice, da sem zasopel obstal pred njenimi vrati. Nisem je našel v izbi, marveč pred hišo, kjer je prala. Povedala mi je, da je pranje na vrsti vsak petek in da se vedno opravi vse sama. V sobi počisti tla, sama si skuha tudi kosilo. Medjund, sem si mislil, pri tej starosti se pa s tem prav gotovo lahko pohvali.

Karolina se je rodila v Boštanju v kmečki družini, v kateri je bilo sedem otrok. »Vsi so že pod rušo, le jaz še tlačim zemljo,« mi je povedala, čeravno sem jo v začudenju komaj prepračil, da bi spregovorila o sebi. »Joj, v častjenje pa nikar,« se je branila, ko sem ji povedal, da sem od Zasavskega tednika, »kaj bodo pa ljudje rekli!«

Ko ni več hodila v osnovno šolo, je že morala takoj delati na kmetiji, z 18 leti pa je šla že služiti po svetu. Karolina je znala prijeti za vsako delo. Z dvajsetim letom se je poročila s Petrom, ki pa ji je umrl, star 28 let. Z njim je odšla v Hrastnik, kjer je delal v Kemični tovarni, po njegovi smrti pa je morala poskrbeti za svoje štiri otroke in si je potiskala delo. V takratnem času se vrtnarila pri ravnatelju Hasku in vrt je bil pod njeno večšo roko skrbno negovan. Njeno življenje je bilo težko. Primožana je bila, da si sama služi svoj vsakdanji kruh in je tu vrtnarila okrog 10 let. Hrastničani pa se je prav gotovo še spominjajo, da je kasneje delala v Kemični tovarni še pri 70 letih.

Zdaj pa se boji, kaj bo, ko ne bo več mogla »brk-

ljati« okrog hiše. Karolina je zadovoljna z vsem, tudi s pokojnino, ki znaša 8400 dinarjev. Pa tudi tole mi je rekla: »Ko že pi-

šete, pa še dodajte, da želim z vsem srcem, da bi naš predsednik Tito dočkal prav tako lepo starost ali pa še več. Kar zapišite, da bi mi bilo hudo, če se ta želja ne bi uresničila...«

Sedela sva na klopi na betonski ploščadi, ko sva klepetala. Karolina je zdaj popolnoma sama, nima več svojih otrok. Karolina nima nikogar. Ko sem ji dajal roko v pozdrav, je rekla: »Poglejte Hrastnik, danes je popolnoma drugačen, vse lepši je. Poglejte samo Kemično! Mi smo ji takrat rekli, da je taka, kot bi tresčilo vanjo, zdaj pa je tako imenitna tovarna.«

Poslovala sva se, le moraja kamera jo je še utegnila zabeležiti. Pa kar dolgo časa je trajalo, da sem jo nagovoril, da se je pustila fotografirati. Pa mi je le uspelo, kot vidite.

R. Palčič

PRIHODNJE LETO BO POTEKLO 40 LET OD NAS-
STOPA SREČKA KOSOVELA IN NJEGOVE SKUPI-
NE PRI ZAGORSKIH RUDARJIH.

60 let je tega, kar se je rodil pesnik Srečko Kosovel. Zapustil nam je bogat, klen literarni zaklad, dal pa bi nam še mnogo več, če ga ne bi smrt tako zgodaj pokosila.

Umrl je kmalu po uspelem literarnem nastopu v Zagorju in zato lahko rečemo, da je bila ta prireditve njegov — labodji spev.

Toda, zakaj so priredili mladi slovenski proletarski pesniki in pisatelji svoj prvi skupni nastop v Zagorju? Predvsem zaradi tega, ker je Zagorje že od nekdaj slovelo po uporniški miselnosti. Tu so bili doma zavedni proletarci, tu je bil tudi prvi slovenski štrajk. Zagorski delavci so se zbirali k zborovanjem in pomenkom že tedaj, ko še niso imeli lastne dvorane. Včasih so dobili prostor v kakšni gostilni, včasih pa, ko je bil pritisk na gostilničarje iz župnišča, le premočan, pa še tega ne. Zato so se zbirali prvi zagorski proletarski voditelji

in njihovi somišljeniki k sestankom kar na prostem.

Se danes bodo tujcu v obnovljenem, modernem Zagorju domačini prav razkazali, kje je rasla Erjavčeva hruška, kjer so bili prvi politični zbori. Tu je govoril celo Ivan Cankar, ko je leta 1906 kandidiral v listiškem okraju za državnega poslanca.

Med mladimi književniki, ki so se pred skoraj 40 leti udeležili kulturne manifestacije v Zagorju, so bili tudi: zagorski domačin, znani pesnik Mile Klopčič, dramatik dr. Bratko Kreft in profesor Alfonz Gspan. Srečko Kosovel je zmeraj priporočal stik s podeželjem. O tem je spregovoril tudi v svoji vizionarni pesmi: »Kakor naraščanje.«

»Sel sem, med množico sem se potopil, med te ljudi, krvaveče spoznanj padel, umiral, dokler nisem stopil v tiho svetišče njih pričakovanj.«

Zagorski literarni večer je organiziral Mile Klopčič, ki se je takrat šolal na ljubljanskem učiteljskem, je pa bil kljub temu v stalnih stikih z domačo dolino in njenimi naprednimi ljudmi.

Dosegel je, da so dobili dvorano v zagorski občinski hiši.

Za literarni nastop mladih slovenskih književnikov so razobesili vabila po vsem Zagorju. Nameravali so obiskati še neke druge kraje, zato so natisnili obenem program z navedbo sodelujočih z njihovimi nastopi in deli, prostor za kraj nastopa in datum pa naj bi izpolnili posebej, pred vsakim naslednjim nastopom.

Takratni sodelavec te literarne skupine in eden najožjih Kosovelovih prijateljev profesor Alfonz Gspan se zdaj hrani to vabilo.

V uvodu je Srečko Kosovel, 21-letni študent ljubljanske Univerze, prebral referat »Umetnost in proletarijat«. Poudaril je važnost novega proletariata v naši družbeni skupnosti in rekel: »Kdor dela, naj tudi živi. Živi naj kulturno, saj ima pravico do lastne kulture. Vsakdo ima pravico do kulture in umetnosti. Umetnik pa mora govoriti ljudstvu resnico, četudi je težka. Vsa ki laži, pa tudi laži v kulturi, je treba napovedati boj.«

To so bile glavne misli Kosovelovega uvodnega govora. Njegov esej je pozneje objavila revija »Mladina«. Njen urednik in soustanovitelj je bil prav Srečko Kosovel. V uredniškem odboru so bili še: Bratko Kreft, Al-

fonsz Gspan in Vinko Košak. Konzorcij, založnik »Mladine«, je bil večkrat v denarni stiski, zato je »Mladina« izhajala le 4 leta. Pozneje se je preimenovala v »Svobodno mladino« in spet nadaljevala svoje delo.

Srečko Kosovel je že v času zagorske kulturne prireditve napovedal dogodke, ki so prišli pozneje, v času vseljudske vstaje in revolucije:

»A sedaj je treba borbe v nas, borbe, svete borbe, ne miru, ne počitka niti slepih sanj, ne raziskovanj, izpraševanj, treba, da spoznamo svoj obraz in da izpovemo: »Mi smo tu!«

Kosovelovega uvodnega govora. Njegov esej je pozneje objavila revija »Mladina«. Njen urednik in soustanovitelj je bil prav Srečko Kosovel. V uredniškem odboru so bili še: Bratko Kreft, Al-

Prireditre ob 1. maju v Zasavju

HRASTNIK

30. APRILA — ob 19. uri: slavnostne prireditve na terenih Hrastnik I, Hrastnik II, Dol; po prireditvah zažiganje kresov;

LITIJA

28. APRILA ob 19. uri: slavnostna akademija v počastitev 1. maja;
30. APRILA ob 10. uri: otvoritev novega žagarskega obrata Lesne industrije Litija v Zagorici.

TRBOVLJE

29. APRILA ob 19. uri: v »Svobodi« Zasavje kulturno zabavni večer;
ob 19 uri: v »Svobodi« II premiera jugoslovanskega filma »Desant na Drvar«;

30. APRILA ob 19. uri: slavnostna akademija v Delavskem domu, združena s koncertom moškega pevskega zbora »Zarja«;

3. MAJA ob 16. uri: gostovanje Svobode Zasavje na Partizanskem vrhu z zabavnim programom.

ZAGORJE OB SAVI

30. APRILA — ob 18.30: spreved od Kisosovca do Delavskega doma, nato zborovanje in kulturni program;
ob 20. uri: zažiganje kresov;
ob 20.30: začetek zabave v Delavskem domu;

1. MAJA — ob 4.30: budnica;
ob 5. uri: propagandna vožnja AMD Izlake;

ta ustanovljen mestni odbor OF za Litijo.

Slike voditeljev uporov, ki so delovali tudi na ozemlju litijske občine, sem opazila na peti deski. Kdo ne pozna teh imen: Lojze Hohkraut, Franc Rozman-Stane, Sergej Kraigher, Dušan Kveder-Tomaž, Franc Poglajen-Kranjc, Peter Stanle-Skala.

Med dokumenti muzeja je fotografija Tisja, nemško poročilo o tamkajšnjih bojih in fotografija Franca Kolmana-Maroka, ki je bil na Tisju mitraljezec. V sedmi vitrini sta fotografiji Vere Slandrove in Dušana Kraigherja, ki sta junija 1943 padla na Dobrovljah, v 8. pa dokumenti in predmeti, ki prikazujejo partizanske enote v Zasavju — nekaj orožja in zastava Zasavskega bataljona. Nad veliko vitrino je več fotografij Slandrove brigade, »Štajerski kurir« in slika kurirjev, v vitrini pa so poleg strelnega orožja še škarje za rezanje žičnih ovir in strojček za miniranje.

Videla sem lepake s fotografijami ustrelenih talcev in pretresljiva pisma, ki so jih pisali ujetniki iz taborišč in partizani svojim domačim, zraven pa droben, že davno posušen šopek planik, spomin na komandanta Staneta.

So pa tudi slike, ki jih ne bomo gledali samo z grozo,

opporom ali žalostjo, to so slike, posnete takoj po osvojitvi — z vseh obrazov žarila sreča in ponos.

Ob slovesu mi je tov. Bric povedal še to, da naj bi bil muzej NOV samo nekakšen zameetek splošnega muzeja. Da bi lahko to zamisel uresničili, bi bilo treba strankam iz »gra-

du« priskrbeti druga stanovanja in vse prostore primerno preurediti. Ker ta program zahteva precej truda in seveda tudi nemajhna sredstva, je zaenkrat vse le še v načrtu, toda upajo, mi je dejal, da bodo ta načrt kmalu uresničili.

N. D.

ZGODBE, ki jih piše
ŽIVLJENJE„Trenutki,
ki pečejo v srce“

Nato je Marija zbolela. Znašla se je v zdravilišču Strelci so udarjali in s hriba za tuberkulozne bolnike. Njeni dnevi so bili eno samo razmišljanje o življenju, o tistem lažnem življenju — o Stanetu, ki ji je povzročil nepopisno bolečino, ki peče globoko v prsih in ne pusti dihati.

Njena bolezen se je slabšala iz dneva v dan. Obiskala jo je najboljša prijateljica Dragica. Presenetila jo je s prvimi česnjami, ko jih še nikjer ni bilo dobiti. Dragica je videla, da imajo v zdravilišču namesto nočnih posod kar nemške čelade. Marijo je streslo, kadar je opazila nemško čelado ...

»Dragi, tega ne bom prebolela, samo nekaj me tišči v prsih...«

Marijo je premagalo in je zaihtela. Dragica je potegnila iz torbice bel robček in ji obrisala solze, ki so polzele na blazino.

»Marija, zaupaj mi kot vedno. Povej mi, morda ti bo lažje!«

»Skrbi me, kaj bo z mojim malim Stankom. Samo to si želim, da bo dober fant. Ko bo velik, ne bo smel biti tak kot njegov oče.«

»Govoriš, kot bi se poslavljala. Ozdravela boš, Marija, imej voljo, da se boš vrnila domov zdrava. Vrnila se boš k materi Tini, k malemu Stanku... me slišiš?«

Marija je strmelala skozi okno, kjer so na stari česnji že poganjali prvi poganki. Pomlad. »Kdo ve, jo bom prihodnje leto še dočakala?«

Tudi mati Tina se je oddaljila. Stanetu je pisala pismo — in ker ni bilo odgovora, se je ponižala in mu pisala še enkrat. Prosila ga je, naj Mariji napiše vsaj nekaj besed v uteho, morda bi tako laže premagovala bolezen in tegobo, naj ji vili je upanja, da bo ozdravela. Naj se v pismu zlaže, da se bo vrnil k njej. Morda bi ji to rešilo življenje. Sporočila mu je, da Marija ne bo več dolgo...

Stane je molčal in ni mu bilo mar življenja mlade matere.

Potem so Marijo poslali domov. Mati Tina se je večkrat skrila v kot, kjer je ni nihče videl, in se na tihem z jokala, da bi Marija tega ne opazila.

Bila je vojna. Mati Tina je ničlikokrat, ko se je vračala od Rozmanovih, teкала od hiše do hiše z ma-

(Nadaljevanje prihodnjic)

naš praznični obisk

Litijski muzej NOB

Obdobje narodnoosvobodilnega boja ni samo učno gradivo, treba ga je obravnavati tako, da vzbudimo pri otrocih narodni ponos in jih vzgojimo v zavedne člane socialistične družbe. Približati jim moramo tisti čas v naši preteklosti, ko so vrednote človekove osebnosti prišle najmočnejše do izraza. To danes ni težko, saj je spomin na minulo vojno še živ. Besede precej pridobijo, če jih podkrepimo z ogledom krajev, kjer so bili boji, z branjem umetniških del, s prikazovanjem slik in končno z ogledom muzejev, ki hranijo spomine na vojni čas.

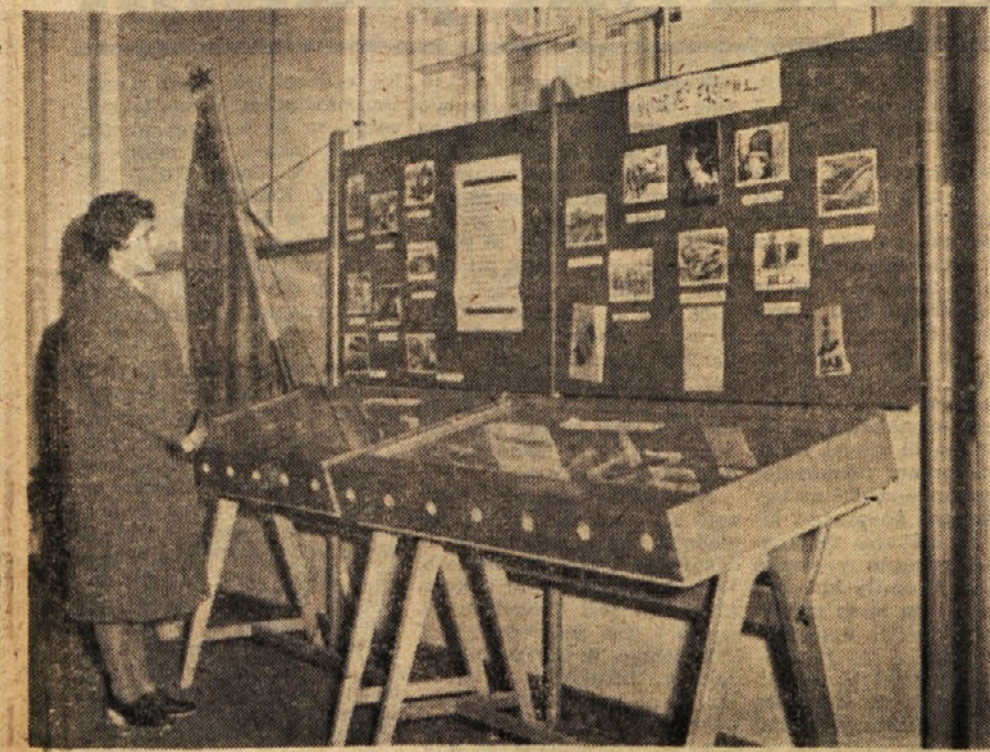
Tako približno je napisano gradivo zbrano že pred petimi leti. Vodič po muzeju NOV v Litiji.

Muzej bodo ponovno odprli čisto razstavo so priredili še 1. maja. Ponovno pravim za- pozneje, zdaj pa so končno to, ker so imeli vse potrebno dobili stalne prostore v sta-

Prapor litijske Svobode, ki so ga izvezla litijska dekleta, je med najbolj častiljivimi v Sloveniji. V muzeju ga lahko vidite v kotu ob prvi vitrini. V tej vitrini je še več spominov na Svobodo, razne slike tamburašev, kolesarjev, izletov in nastopov, članska izkaznica Svobode in marksiistični list »Borba«, ki je izhajal v Beogradu.

Posebno pozornost zasluži lonček z napisom »Zlet Svobode v Celju 1935«, katerega so se udeležili tudi litijski Svobodasi.

In sedaj smo že pri četrti deski. Med mnogimi slikami je najbolj zanimiva slika hiše, kjer je bil ustanovljen okrožni odbor OF. Tam je tudi slika stare Lindnerjeve hiše, v kateri je bil v aprilu 1943. le-

Reportažni zapis UTRINKI IZ ETIOPIJE

Ta ali oni zbiralec znamk iz Trbovelj je v zadnjem času povečal svojo zbirko s čudovito znamko iz daljne Etiopije. Pisma, ki prinašajo v Trbovlje tako zelo iskane znamke, piše »Rudisov delegat« Ivo NOVAK, diplomirani strojni inženir, ki je bil pred odhodom v Etiopijo zaposlen v Strojni tovarni.

RUDIS (Rudarsko industrijska skupnost) Trbovlje se je tako kot v Alžiriji, Egiptu in drugod, lepo uveljavil tudi v tej deželi, zato je ob koncu preteklega leta poslal v glavno mesto Etiopije Addis Abebo svojega delegata.

Tokrat pa vam posredujemo kratek potopis, ki ga je poslal eden od Rudisovih strokovnjakov, ki delajo v Etiopiji.

Z vsemogočimi občutki smo gledali skozi okno komfortno opremljenega reaktivnega letala Boeing 720 B — etiopske letalske družbe, na mozaik mežikajočih luči Kaira. Zapuščali smo Egipt in letalo je tonilo v zvezdno noč. Naš cilj je bila Asmara, glavno mesto province Eritreje. Odtod pa naj bi odšli na teren.

Nepozaben je bil pogled na sončni vzhod z višine 12.000 metrov, spoštovanje je vzbujalo neskončno kamnito in peščeno morje Nubijske puščave, nad katero smo leteli. Kmalu smo preleteli etiopsko mejo in že smo bili v Asmari. Prvi vtis ni bil pravzaprav nič afriški, kajti letališče v Asmari je namreč zelo moderno. Da smo prišli v nov svet, so nas spomnili šele s slamo kriti »tukuli« za letališčem ter redke skupine evkaliptusovih dreves, raztresenih po rdečrjavni planjavi, ki se razteza do obzorja, kjer jo zaključujejo gore nenavadnih oblik.

Naše priprave v Asmari so trajale nekaj dni in že smo bili pripravljeni za pot na neznan teren. Izvedeli smo, da je naše delovišče oddaljeno približno 100 km od Asmare. Naša naloga je bila, raziskati že poznano, a nezadostno dokumentirano ležišče magnetita pri Agametti, ki se razprostira na površini sto kvadratnih metrov.

Ko smo se spustili z višine 2500 metrov v hribovito predgorje eritrejske planote, se nam je zdelo, kot da bi stopili v krušno peč. Temperatura je z vsakim metrom, ko smo se spuščali po predzno speljani asfaltni cesti proti Rdečemu morju, znatno naraščala. V Asmari je bilo prijetnih 25 stop. Celzija, kajti kljub temu, da je Etiopija v bližini ekvatorja, vlada na višini 2500 metrov večna pomlad. Območja hribov, po katerih smo se spuščali v »krušno peč«, so bila skrvna še po-

rasla s kaktusi in redkimi evkaliptusi, v dolini pa so bila vedno bolj gola.

Kmalu smo morali zapustiti še edino ugodje — asfaltno cesto. Zavili smo proti odrejenemu terenu in ko smo izmerili temperaturo, je bilo 40 stop. Celzija v senci. Tla so bila popolnoma izsušena in naši avtomobili so se zavili v oblak rdečrjavega prahu.

Nepričakovano hitro smo se privadili na visoko temperaturo, na taboriščno življenje in na skromne količine vode, ki je curljala iz peska. Za varnost se nam ni bilo treba bati, kajti za našo varnost je skrbelo ducat simpatičnih policajev, ki nam jih je dodelila etiopska vlada; njihovi klobuki s širokimi krajci so bili nekaj zelo podobnega kavbojskim.

Iz taborišča ni bil dosegljiv ves teren, kajti bil je zelo razčlenjen in so znašale višinske razlike, ki smo jih morali premagovati, kar po 600 metrov. Pešačenje po vročem pesku, ki je skoraj vedno trajalo ves dan, nas je precej »izsušilo«. Z avtomobili si skorajda nismo mogli pomagati, kajti edine poti so bile skoraj neprehodne struge hudournikov. Razdeljeni smo bili v geološko in geofizikalno skupino, ki sta operirali na različnih krajih. Južni del terena je bil tako oddaljen od taborišča, da smo morali postaviti še pomožno taborišče.

S tremi kamelami smo prenesli nekaj opreme v višino 1000 metrov in tu pri malo bolj znosni temperaturi nadaljevali z delom.

Prihajajoča deževna doba je že obetala krajše padavine in k sreči se je naše delo na tem terenu zaključevalo. Malo pred Novim letom smo se prestavili na nov teren v pogorju Gheden. Tudi tu smo raziskovali železova središča. Rudišče je v neposredni bližini Rdečega morja nedaleč od znanega pristanišča Massawa. Vsak dan smo se vozili ob morju na teren in se zvečer spet vračali. Velike težave nam je povzročala deževna doba, ki je bila takrat ne navadno močna in nam je zato nakopala marsikatero preglavico. Pot, ki je vodila ob morju, je bila ob vsakem večjem deževju pod vodo in za naš avto težko prehodna. Enkrat se je zgodilo, da je avto obtičal v pesku in vodi in smo porabili ves dan, da smo ga »izkopal«. Ob močnejšem deževju nas je iz težav reševala etiopska vojna mornarica iz pomorske baze v Massawi, ki nas je s patrolnim čolnom prepeljala do terena in nazaj.

Življenje na tem delovišču ni bilo najbolj prijetno za tiste, ki ne ljubijo vlage, kajti kljub temu, da je bila temperatura le 30 stop. Celzija, je bila vlaga v zraku zelo velika in ko smo končali z de-

lom, nismo bili niti malo jezni, ko smo se preselili nazaj v sončno in suho Asmaro.

Odtod smo po kratkem počitku z dvema avtomobiloma

in vso opremo odpotovali preko Aksuma, Gondarja in jezera Tana v Addis Abebo, odkoder bomo odšli spet na novo delovišče.

Zasavčani na Šar planini

Od 3. do 5. aprila je bilo na severni strani Šar planine XIX. državno mladinsko prvenstvo v alpskih disciplinah, katerega so se udeležili tudi štirje mladinci iz Trbovelj ter dva mladince iz Kisovca pri Zagorju.

Ceprav je bilo omenjeno prvenstvo na precej oddaljeni Šar planini, smo tja hitro prišli. Na potovanju smo morali v Skopju čakati na zvezo proti Uroševcu kar pet ur, zato smo si v delu makedonskega glavnega mesta lahko ogledali posledice julijskega potresa. Večji del mesta je že počiščen, le tu in tam še stojijo deli porušenih zgradb. Kaj začudeno so nas gledali ljudje na skopskem peronu, ko smo s smučmi čakali na vlak. Železniško postajo so ravno tistega dne izročili svojemu namenu.

nekaj nad 1000 km dolgo pot, smo torej zaključili po 29 urah vožnje, čakanja in hoje.

2. aprila je bil na sporedu

obvezni trening v smuku. Proga je bila dolga 2180 m, z višinsko razliko 590 m, je imela troje vrat in je bila izredno hitra. Ob progi pa so bile skale, ki niso prav nič prijetno vplivale ne na tekmovalce, pa tudi na nas ne, ki smo od strani opazovali trening. Poleg tega pa je bil še sneg v spodnjem delu precej mehak in je bil vzrok mnogim padcem. Vse to je povzročilo, da smo bili precej pesimistično razpoloženi — vsaj vodje skupin, za tekmovalce pa tega ravno ne bi mogli trditi, saj je na primer tekmovalac Krajske gore — Uršič na treningu dosegel povprečno hitrost 98 km na uro. Po končanem tekmovanju v smuku pa je bilo 3. aprila kar šest poškodovanih nog in so te tekmovalce prepeljali v prištinško bolnišnico.

Naši tekmovalci so zvozili še kar dobro, le da si je Malovašič iz Trbovelj zlomil smučko na zgornjem koncu proge, ki je bila nekoliko po-

ledenela, pa tudi redki so krivino izvozili, čemur je bila vzrok prevelika hitrost in pa napačno postavljene zastavice. Za samo tekmovanje je organizator SK Brezovica progo skušal nekoliko popraviti, vendar tudi tega dne ni manjkalo padcev — tokrat pri zadnjih vratah in v ciljni strmini. Od 47 tekmovalcev pri starejših mladincih jih je padlo kar 24, med njimi vsi favoriti. Tudi Trboveljčan Zupan je padel in odstopil, do tu pa je imel vmesni čas zelo dober, saj bi se lahko uvrstil med prvo deseterico.

Naši tekmovalci so med starejših mladincih zasedli naslednja mesta: 16. mesto B. Malovašič 1:43,2, 24. mesto S. Forte 1:52,8, 26. mesto T. Kmetič 1:59,8 (vsi Trbovlje), 29. mesto I. Kos (Kisovec) 2:10,3.

V soboto, 4. aprila, bi moralo biti tekmovanje v slalomu, ki pa je bilo zaradi snežnega meteža šele v nedeljo, tako da veleslalom ni bilo. Od 48 tekmovalcev so dovo-

lili v drugi tek le 30 starejših mladincem. V tem tekmovanju so se naši tekmovalci uvrstili takole: 18. mesto je zasedel S. Forte 2:05,2, 21. mesto T. Kmetič 2:11,1, medtem ko je bil Malovašič diskvalificiran, Zupan pa je odstopil (vsi Trbovlje), prav tako pa je odstopil tudi Cencelj iz Kisovca, ki je zlomil smučko.

In še nekaj o terenih. Le-ti so idealni, tako za tekmovanje ali za rekreacijo. Prav zaradi tega bodo že letos pričeli z gradnjo žičnice, ta kraj pa bo smučarski center za Beograjcane, čeravno je oddaljen od našega glavnega mesta več kot 400 km. Mogoče bi bilo v tem primeru dobro, da bi mi kaj takega povzeli od tistih, ki se od nas Slovencev učijo smučanja. In tudi prav tu je morda rešitev, da bi bili naši domovi v zimski sezoni prav tako dostopni kot poleti.

Janez Ocep

Radeče pred praznikom

Tudi Radeče bodo ob prazničnih prvomajskih dneh dobile popolnoma drugo podobo. Ko smo pred dnevi obiskali ta prijetni kraj, so bile ceste živahne, iz šole so se vračali otroci, nekateri iz oddaljenih okoliških krajev pa so čakali na avtobusu pri hotelu »Jadran«. Sonce se je za kratek hip prikradlo izza oblakov in osvetljevalo belo asfaltno cesto.

Pred mednarodnim delavskim praznikom pa bodo ob cesti zaplapolale zastave, delovni ljudje Radeč bodo na večer pred praznikom slovesno proslavili svoj praznik — praznik dela, nato pa bodo odšli na izlete v različne okoliške kraje. Zato se nam zdi prav, da smo to stran posvetili radeškemu delovnemu človeku, ki bo s še večjo voljo do dela ustvarjal tudi vnaprej še lepše uspehe na vseh področjih dejavnosti.

Namenili smo se, da bomo obiskali nekaj delovnih kolektivov iz tega kraja. Zato smo se najprej oglasili v SPLOŠNEM TRGOVSKEM PODJETJU v Radečah.

— Splošno trgovsko podjetje v Radečah ima trenutno 34 zaposlenih in tudi kadrovske vprašanje jim zaenkrat ne de-

da bodo prihodnje leto uspeli urediti še novo samopostrežno trgovino. V glavnem so sicer sedanji lokali v starejših stavbah, le poslovalnica pri Papirnici je zgrajena v paviljonskem sistemu, zato ni čudno, da vse poslovalnice še niso tako opremljene kot bi bilo želeli, čeravno so že opravljali popravila — to pa iz lastnih sredstev. Trenutno pa je važna ugotovitev, da Splošno trgovsko podjetje s svojimi poslovalnicami zadovoljuje potrebe potrošnikov.

INDUSTRIJSKO PODJETJE »PETA« v Radečah zaposluje 85 delavcev, izmed katerih je 15 odst. kvalificiranih in visoko kvalificiranih ter s srednješolsko izobrazbo.

Nekoliko težav jim nalagajo problemi okrog osebnih dohodkov, vendar se kolektiv trudi, da bi se stanje izboljšalo, čeravno so le-ti trenutno odvisni od močne rekonstrukcije. V načrtu imajo tudi odpreti večjo proizvodno halo in urediti še druge poslovne prostore.

»Peta« pa bo kmalu slavila tudi 35-letnico obstoja. Na sedanjem prostoru je bila namreč nekoč tovarna usnja, takratni režim pa je »šefa« te tovarne pregnal. Kasneje je

neki privatnik začel izdelovati pete, zdaj pa dela na tem prostoru marljiva delovna organizacija, radeška »Peta«, kateri so investicije v tem času nujnost, to pa zahtevajo tudi nemogoči delovni pogoji.

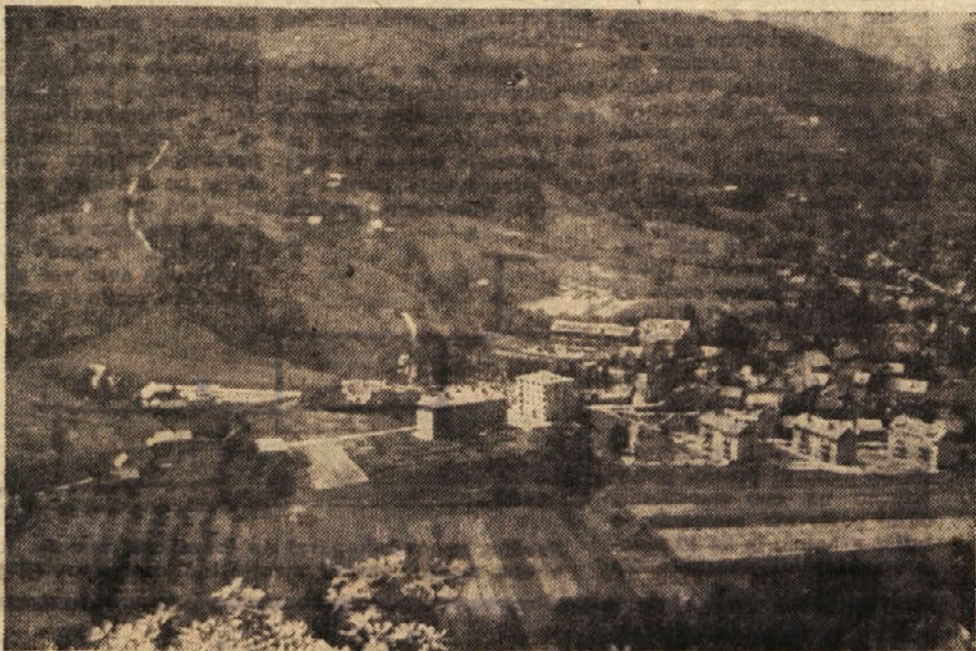
TOV. DOKUM. IN KARTNEGA PAPIRJA je trenutno v rekonstrukciji, zaposluje pa okrog 300 delavcev. Ko bodo uredili montažo novih strojev, ki so jih uvozili iz Francije, pričakujejo, da bodo s 1. aprila

lom v letu 1965 že prešli v poskusno proizvodnjo, na splošno pa se bo proizvodnja povečala za več kot 100 odst., medtem ko se bo število zaposlenih zvišalo le za 20 odstotkov. Tovarna dokumentnega in kartnega papirja izdeluje vse vrste specialnega papirja, dnevno pa ga izdela okrog 10 ton, nekaj pa ga tudi izvažajo v nekatere afriške države. Rešili so tudi pomembno vprašanje, tako, da

ni več primerov osebnih dohodkov izpod 25.000 dinarjev, medtem ko na 42-urni delovni teden letos še ne morejo računati prav zaradi rekonstrukcije, na katero so se pripravljali že od 1958. leta.

Omenjena delovna organizacija je stara okrog 250 let in je tudi prva papirnica v Sloveniji. Sedanji marljivi delovni kolektiv pa še ne samo trudi za čim večjo proizvodnjo, marveč je doslej mnogo prispevalo tudi za splošni napredek kraja. Upravičeno tudi lahko gledajo na lepe perspektive.

R. Palčič

Pogled na središče Radeč

Radeče

la kakih večjih preglavic. V letošnjih mesecih se je kljub temu, da v njihovem sklopu ni več bencinske črpalke, povečal promet v primerjavi z lanskim letom za 20 odst. Zdaj ima delovna organizacija že 8 poslovalnic, upajo pa tudi,

VESTI • VESTI • VESTI • VESTI • VESTI • VESTI • VI

Uspešna rekonstrukcija v Tovarni papirja

Gradbena dela na novih objektih proizvodnega značaja ob rekonstrukciji v radeški Tovarni dokumentnega in kartnega papirja so v polnem teku. Gradbeno podjetje Gradis, ki je bilo sicer dalj časa v zamudi z ozirom na obveznosti do te tovarne, je v zadnjih tednih skoraj v celoti opravilo zaostala dela. Predvideno je, da bodo vsa gradbena dela zaključena že v mesecu oktobru. Priprave za montažna dela bodo že poleti, sama montaža pa bo v mesecu septembru.

V Tovarni dokumentnega in kartnega papirja Radeče pričakujejo, da bodo prvi strojni izdelki iz inozemstva prihajali že v mesecu avgustu.

Slaka cesta skozi Radeče

Cesta skozi Radeče, na katero so dali pred leti asfaltno osnovo, je skoraj povsem uničena in je stanje nevzdržno, saj je na mnogih mestih (še posebej pri bencinski črpalci, pri gostilni »Svoboda« in pri Savskem mostu) že popolnoma odslužila svojemu namenu.

V primeru, da v Radečah ne bodo pristopili k takojšnjim ukrepom v zvezi s popravilom omenjene ceste, bo to v mnogem podražilo popravila v kasnejšem času. Prav bi bilo, da bi krajevna skupnost v Radečah skupno z delovnimi organizacijami takoj pričela iskati možnosti, da se ta prepotrebni komunalni objekt dokončno uredi, sama cesta pa v bodoče zahteva tudi solidnejše vzdrževanje.

Dobra proizvodnja v radeški »PETI«

Izračuni za prvo trimesečje v radeški tovarni »Peta« so pokazali, da je delovni kolektiv za 24 odst. presegel planske obveznosti tega leta in za 54 odst. povečal proizvodnjo v primerjavi z lanskim letom. Presežen je tudi plan izvoza, saj le-ta znaša v prvih treh mesecih 40 odst. celotne proizvodnje.

Tovarna »Peta« izvažala lesene pete in lesno galanterijo predvsem v Združene države Amerike in Anglijo. V kolektivni računajo, da bodo z uspešno proizvodnjo v prihodnje lahko delno povečali tudi osebne dohodeke.

Sindikalna organizacija v delovnem kolektivu pa je

sklenila, da bo še v tem letu skupno z organi upravljanja in vodstva podjetja organizirala različne strokovne in družbeno-ekonomske seminarje za vse člane kolektiva, ker je, kot ugotavljajo, z večjo strokovnostjo in ekonomsko izobrazbo omogočeno na eni strani dvigniti proizvodnjo, na drugi strani pa povečati interese kolektiva za neposredno upravljanje.

Integracija radeške Mlekarnice

(a) RADEČE — Delovni kolektiv radeške mlekarnice je že pred meseci sklenil, da se bo priključil k ljubljanskim mlekarnam. Pred nedavnim pa je tudi občinska skupščina v Laškem potrdila to odločitev delovnega kolektiva. Sklep o priključitvi je bil sprejet predvsem na ekonomskih izračunih. Ugotovljeno je, da bi bilo tako mogoče bolj organizirati proizvodnjo mleka in mlečnih izdelkov, odkupno mrežo pa tudi lažje bo v združenem podjetju urejevati številne probleme, ki jih sedanji maloštevilni kolektiv radeške mlekarnice kljub prizadevnosti doslej sam ni mogel rešiti.

Za mednarodni delavski praznik — 1. MAJ pošiljajo vsem delovnim ljudem Radeč in v Zasavju najiskrenejše čestitke z željo za doseganje večjih uspehov kolektivi radeških delovnih organizacij:

- TOVARNA DOKUMENTNEGA IN KARTNEGA PAPIRJA RADEČE,
- INDUSTRIJSKO PODJETJE »PETA« RADEČE,
- SPLOŠNO TRGOVSKO PODJETJE RADEČE,
- »KOLODVORSKA RESTAVRACIJA« ZIDANI MOST,
- »OBNOVA« RADEČE,
- MESARIJA IN PREKAJEVALNICA RADEČE
- »KURIVOPROMET« RADEČE

Celjska nogometna podzveza ZREČE — PAPIRNIČAR (Radeče) 1:5 (1:2)

(k) RADEČE — Pred dvesto gledalci je moštvo radeškega papirničarja v nedeljo v Zrečah premagalo tamkajšnjo enajstoročico s 5:1 (2:1).

V prvem polčasu so že v prvi minuti igralci Zreč dosegli gol in je trajalo precej časa, da so Papirničarji uredili svoje vrste in dosegli po Hirsliju izenačenje. Do konca prvega polčasa so domači igralci napadali in se je moštvo Papirničarjev več ali manj branilo. Solidna obramba in nesprenost domačih napadalec je bil vzrok, da rezultat ni bil spremenjen.

V enem izmed protinapadov so Radečani preko Zahrastnika poved-

li z 2:1. V drugem polčasu je prišla do izraza tehnično boljša igra in večja borbenost gostov. Najprej je Brvar preigral vso obrambo in dosegel gol, zatem je Hirsli povečal na 4:1. Zadnji gol je ponovno dosegel Brvar.

Najboljši »papirničarji« so bili: Breznikar, Ernesti in Vran.

Ceste, parkingi, garaže in urbanizem

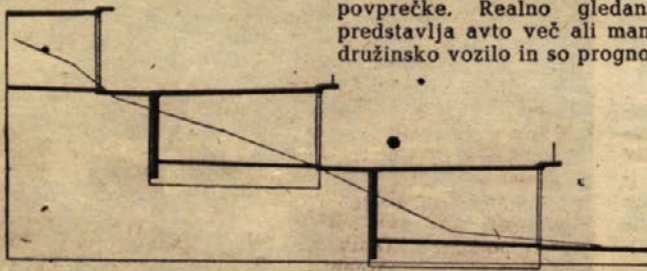
Vse večji porast prometnih sredstev terja ustrezne rešitve. Lahko predpostavljamo, da bo v tridesetih letih prišlo eno motorno vozilo na štiri prebivalce. Zaradi tega je treba že sedaj misliti na ceste, parkinge in garaže.

Ceste morajo biti dovolj široke, tega pa vsepovsod ni mogoče napraviti. Zato predvideva novi urbanistični načrt od Trga revolucije do Komunale enosmerni promet po dveh cestah — prvi, ki že obstaja in po drugi, novi, ki bo potekala ob potoku Trboveljščica.

Pri zasnovi novih centrov je treba upoštevati kapacitete parkirnih mest, kar predstavlja velike proste površine. Vodilna misel, rezervirati določeno površino v ta namen, nas sili, da osvojimo avtomobil kot sestavni element današnjega življenja, da zadolžimo investitorje, da oskrbijo potrebna sredstva za parkinge, ki gravitirajo v njihovo okolje. Na Trgu revolucije bo treba urediti 350 parkirnih prostorov. Če pomislimo, da potrebujemo za en sam parking 25 m² prostora, potem vidimo, da moramo samo na tem delu predvideti 8750 m² prostora za parkinge in moramo temu primerno projektirati stanovanjske zgradbe, poslovne centre in promet. In kakšen je ključ za računanje števila parkirnih prostorov? Po en parkirni prostor potrebujemo na eno stanovanje, 60 m² poslovnih prostorov, 5 ležišč v hotelu in na 10 sedežev v kinu ali gledališču. Za

primer bi lahko navedli novo satelitsko naselje Farsta pri Stockholmu, kjer bo stanovanj približno za 30.000 ljudi in bo okoli mestnega središča urejen prostor za parkiranje 2000 avtomobilov.

Garažiranje je v Trbovljah že velik problem. Treba ga je reševati v sedanjih razmerah in s sedanji možnostmi tako, da imajo že vsa ta sedanja prizadevanja daljšo bodočnost. Posamezne provizo-

Predlog za gradnjo garaž na dvignjenih terenih, kjer je streha spodnje garaže obenem tudi dostop k višji garaži.

rične garaže lahko v najkrajšem času pomenijo težko premostljivo oviro v nadaljnjem razvoju mesta. Zaenkrat je treba narediti skoncentrirane garaže, ki bodo zadostile trenutnim potrebam, v bodoče pa je nujno treba k vsaki novogradnji predvideti tudi prostor za garaže. Svojo garažo mora imeti vsaka individualna hiša, pri skupnih gradnjah pa je treba poskrbeti za garažiranje tako, da pride ena garaža na tri stanovanja. Gospodarsko planiranje prikazuje v naslednjih desetih letih podvojitev relativnega narodnega dohodka, to bo pa že vrednost, podobna ostalim razvitim evropskim državam. Popolnoma upravičeno lahko sklepamo, da se bo z dvigom standarda povečalo tudi število vozil in postopoma dosegalo evropske povprečke. Realno gledano predstavlja avto več ali manj družinsko vozilo in so progno-

ze na tej osnovi še najbolj razumljive in sprejemljive. Ker pa je število družin za daljšo dobo težko določiti, je treba pri nadaljnjem planiranju izhajati iz stanovanja kot enote za določevanje števila vozil in s tem tudi potrebnega prometnega prostora. Ker torej postaja z dvigom standarda garaža sestavni del stanovanja, jo moramo kot tako tudi obravnavati. Z grobo primerjavo bi lahko rekli, da pomeni danes garaža nekaj takega, kot pred kakšnimi sto leti sanitarije v sklopu stanovanja. Treba je celo proučiti že zgrajene individualne objekte in strogo analizirati vkomponiranje garaže v objekt. Prav tako pa je treba odkloniti vsako neprimerno prizadevanje, ki kviri arhitektonsko podobo.

Se posebno pereč bo problem garaž v zvezi z gradnjo blokov na posebnih pobočjih Trga revolucije. Razumljivo je, da je na takšnem terenu gradnja garaž ustrezno zahtevnejša. Ker že obstoječi objekti v območju Trga revolucije nimajo dovolj garaž, jih bo treba predvideti toliko več v novogradnjah, da bomo lahko zadostili vsem naraščajočim potrebam.

N. D.

Gibanje prebivalstva

TRBOVLJE

Rojstva: Ana Vozelj, Trg revolucije 9 — dečka; Fani Božič, Loke 17 — dečka; Jožefa Pirnat, Brezje 7 — deklico; Hilda Span, Hrastnik 347 — deklico; Ida Polutnik, Kol. 1. maja 18 — deklico; Ana Hauptman, Zagorje, Cankarjev trg 2 — dečka; Ivana Artnak, Golovec 1 — deklico; Olga Klenovšek, Studence 47 — deklico; Anica Vajngartner, Dol 41 — dečka; Marija Pirkovič, Milinše 3 — deklico; Milena Sevnšek, Dol 28 — dečka; Marija Matko, Znojile 31 — deklico; Amalija Smrkolj, Kolovrat 31 — dečka.

Poroka: Miroslav Mak, strugar, Dobrna 17 — Marija Keinar, frizerka, Podvine 3.

Smrti: Matevž Benda, upok., Partizanska c. 33 — star 88 let; Marija Fabjan, roj. Kuder, gosp., Trg svobode 34 — stara 43 let.

Trbovlje

OBČINSKI SINDIKALNI SVET TRBOVLJE

obvešča vse člane Zveze sindikatov Jugoslavije na področju trboveljske občine, da je pri Občinskem sindikalnem svetu Trbovlje organizirana vsako sredo od 16. do 18. ure brezplačna pravna pomoč s področja delovnih razmerij.

Hrastnik

KONČNO GRADNJA CESTE NA DOL

V Hrastniku je bilo že več let govora o obnovitvi ceste iz Hrastnika proti Dolu, zdaj pa so končno že pričeli z delom. Popravilo ceste opravlja Komunalno obrtno podjetje Hrastnik, predračun za ureditev ceste na omenjeni relaciji pa je okrog 40 milijonov dinarjev, ki bo tako smotno uporabljen za ta prepotrebni objekt.

OBČNI ZBOR SEKCIJE INTERNIRANCEV V HRASTNIKU

Na nedavnem občnem zboru Sekcije za internirance pri ObO ZB NOV Hrastnik so razpravljali o aktualnih vprašanjih, med drugim tudi o vprašanju razlike med interniranci in udeleženci NOB, ki je ponekod prišla do izraza v različnih variantah, zato so sklenili, da bodo pristopili k rešitvi tega vprašanja in prišli do nekih enotnih stališč.

Njihova sekcija je v lanskem letu priredila tudi več tovariških srečanj na Borlu pri Ptuj, v Laškem, Ljutomeru in v Gradcu. Nadalje pa so se še dotaknili vprašanja o pokojninah, sklenjeno je bilo tudi, naj bi člani začeli pisati kroniko, ker so nekateri tudi že obljubili zavzeti pa so se še za ureditev muzeja NOB ter za ustanovitev posebnega sklada, iz katerega bodo lahko nudili pomoč nekaterim svojem članom ter ga koristno vložili v svoje delo. Med drugim pa so sprejeli tudi resolucijo, ki so jo poslali na glavni odbor ZB NOB v Beograd, v kateri obsojajo politiko Zahodne Nemčije in sojenje ustaškim zločincem v Bonnu.

D. M.

Sindikati o aktualnih vprašanjih

Ko je pred dnevi razširjen plenem Občinskega sindikalnega sveta v Hrastniku razpravljali o gradivu V. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije, se je omejil predvsem na vprašanje okrog uvedbe skrajšanega delovnega tedna, življenjskega in družbenega standarda ter investicij.

Hrastničani menijo, da je treba dati v prihodnjem obdobju velik poudarek investiranju za potrebe družbenega standarda, sicer pa je treba vse proizvodne zmogljivosti v celoti izkoristiti in jih uspo-

sobiti za rentabilno proizvodnjo.

Zivahna je bila tudi razprava okrog minimalnih osebnih dohodkov. Iz statističnih podatkov za razdobje januar — marec 1964 izhaja, da je imelo od skupnega števila zaposlenih kar blizu 30 odst. osebne dohodka nižje od 25.000 din, največ v Steklarni. Z delno izboljšano notranjo organizacijo dela, z večjo mehanizacijo in avtomatizacijo ter z zvišanjem cen bodo verjetno že s 1. majem uredili v večini primerov vprašanje osebnih dohodkov do 25.000 din, ne da bi pri tem spreminjali razmerje v delitvi čiste ga dohodka na škodo skladov delovnih organizacij. Najtežje bo z odpravo nizkih osebnih dohodkov v gostinskem podjetju »Jelka«, kjer predlagajo določeno znižanje občinskega davka na alkoholne pijače, in v okviru Splošnega trgovskega podjetja Hrastnik za Koroško-silvski delavnic, za katero pa je značilna nizka produktivnost. Ob akciji za odpravo minimalnih osebnih dohodkov pa se je pojavil nov problem — osebni dohodki

prosvetnih delavcev. Nizki osebni dohodki prosvetnih delavcev povzročajo precejšnjo fluktuacijo zaposlenih, zaradi česar že trpi kvaliteta pouka. Pričakovati pa je, da bo že v kratkem — vsaj delno — rešen tudi ta problem.

Plenum hrastniškega Občinskega sindikalnega sveta je na zadnji razširjeni seji med dru-

gim tudi ugotovil, da v delovnih organizacijah še premalo razmišljajo o pripravah za prehod na skrajšani delovni teden in da bodo morale tako občinska komisija kot komisije v delovnih organizacijah intenzivneje začeti s pripravi.

(a)

Zborovanja po kolektivih

Pred 1. majem — mednarodnim delavskim praznikom — bodo v vseh hrastniških delovnih organizacijah pripravili slavnostna zborovanja članov kolektivov. Na večer pred praznikom bodo po sloveslah — ki bodo na Dolu in na terenih I in II v Hrastniku — mladinci zažgali po okoliških hribih kresove.

-I-

Gibanje prebivalstva

HRASTNIK

Rojstvo: Marija Draksler, gosp., Marjno 38 — dečka.

Poroka: Franc Dolinšek, del., Hrastnik 46 — Marija Rogošek, del., Hrastnik 46.

Smrti: Marija Ojsteršek, gosp., Savna peč 13 — stara 81 let; Jože Kunej, rudar, Hrastnik 225 — star 49 let; Stanislav Pogačnik, trg. poslovođa, Hrastnik 399 — star 35 let.

Posvetovanje o obrtništvu

V začetku aprila je bilo v Hrastniku posvetovanje o obrtništvu, ki ga je pripravila Gospodarska zbornica v sodelovanju s Skupščino občine Hrastnik. Na posvetovanju so razpravljali o stanju obrtništva v občini, o skladu za vzajemno pomoč in o predlogih za pokojninsko zavarovanje.

Posvetovanja se je udele-

žilo okrog 80 % vseh vabljenih zasebnih obrtnikov. Leti so poudarili, da Skupščina občine Hrastnik določa dajatve v skladu s stanjem in da jih ne preobremenjuje z davki. Izrazili pa so tudi potrebo, da bi bili v prihodnje stiki Gospodarske zbornice z zasebnimi obrtniki tesnejši in da bi pripravili več takih posvetovanj.

M. K.

NA DNEVNEM REDU: krajevne skupnosti

Občinski odbor SZDL Zagorje ob Savi je pred kratkim pripravil s predstavniki organizacij SZDL razpravo o krajevnih skupnostih. Uvodoma je predsednik ObO SZDL Slavko Ajtič govoril o vrsti vprašanj, ki se pojavljajo v zvezi z ustanavljanjem krajevnih skupnosti, potem pa so razpravljali o nekaterih konkretnih vprašanjih. — O posvetovanju bomo še poročali.

Zagorje

ZAGORSKI ZBOR GOSTOVAL V GRAZU

Mladinski pevski zbor Osnovne šole »Toneta Okrogarja« iz Zagorja ob Savi pod vodstvom Riharda Buermana je pripravil pred kratkim samostojni koncert v Volkshausu v Gradcu. Zbor je povabila mladinska organizacija Kinderland, ki ima stalne stike z Zvezo prijateljev mladine Slovenije. Člani omenjene organizacije so pred tedni obiskali Slovenijo in se ustavili tudi v Zagorju ob Savi ter bili navdušeni nad sprejemom.

Dvorana v Gradcu je bila polna, občinstvo je navdušeno spremljalo spored, pevci pa so morali številne pesmi ponavljati. Spored je obsegal umetne, narodne in delavske pesmi pretežno jugoslovanskih avtorjev.

Mladi člani Kinderlanda in pevci omenjenega zbora so takoj našli stik, izmenjali priščne pozdrave in darila in ure po koncertu preživeli v prijateljskem vzdušju. Koncert pomeni prav gotovo uspešen korak v zблиževanju z napredno organizacijo sosedne države in s sosedi sploh. V.

Kadri, delitev, skrajšani delovni teden

Pred dnevi sta pripravila Občinski komite ZK in Občinski sindikalni svet Zagorje ob Savi posvetovanje s sekretarji osnovnih organizacij ZK, predsedniki samoupravnih organov in s predsedniki sindikalnih podružnic delovnih organizacij, na katerem so podrobno razpravljali o kadrovskih vprašanjih, delitvi dohodka, pripravah za prehod na 42-urni delovni teden; zraven tega pa so spregovorili še o pripravah za volitve novih samoupravnih organov.

Na posvetovanju, katerega namen je bil seznaniti vodstva osnovnih organizacij ZK, samoupravne organe in sindikalne organizacije z nekaterimi aktualnimi vprašanji, so

poudarili potrebo po povečanju proizvodnje, izboljševanju kvalitete izdelkov, boljši organizaciji dela in modernizaciji proizvodnje. Posebno pozornost velja nameniti še vprašanju okrog delitve, ki v precejšnji meri vpliva na medsebojne odnose v kolektivih. Ponekod tudi še niso v zadostni meri izkoriščene notranje rezerve, pa tudi sama organizacija proizvodnje v mnogih primerih — kot so poudarili v razpravi — še ne temelji na znanstvenih osnovah.

Precejšnja pozornost so na posvetovanju namenili tudi problemom v zvezi s kadri. Kljub temu, da kvalificiranega in visoko kvalificiranega kadra primanjkuje (saj je v industriji npr. med 3238 zaposlenimi kar 2288 nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev), pa delovne organizacije v zadnjih letih niso porabile vseh sredstev iz skladov za kadre, tako za šolanje že zaposlenih kadrov. Zato

bodo morali organi samoupravljanja skupaj z družbeno-političnimi organizacijami v delovnih organizacijah nameniti vprašanju kadrov precejšnjo pozornost.

Ker so doslej na področju zagorske občine le v Industriji gradbenega materiala prešli poskusno na 42-urni delovni teden, bodo morali v ostalih delovnih organizacijah pospešiti priprave za prehod na skrajšani delovni teden.

Ob večji in kvalitetnejši proizvodnji, večji storilnosti, izboljšanju delovnih procesov, večjemu izkoriščanju notranjih rezerv bo mogoče — po mnenju udeležencev posvetovanja — bistveno povečevati osebne dohodka, namenjati več sredstev za standard in kmalu preiti tudi na skrajšani delovni teden. an.

Uspela uprizoritev Finžgarjeve »VERIGE«

V Čemšeniku so 12. marca uprizorili Finžgarjevo »Verigo«. Pri tem ima nemalo zaslug predsednik PD Tone Izlakar, ki se je zelo trudil, da bi spet oživila gledališka dejavnost. Kljub temu, da so tokrat nastopali skoraj sami novinci, so bili ljudje s predstavo zelo zadovoljni. Dvorana je bila polna, ob koncu pa navdušen aplavz kar ni hotel ponehati.

»Veriga« je imela takšen uspeh morebiti tudi zaradi tega, ker je vsebinsko našim ljudem še zmeraj zelo blizu. Režirala je učiteljica Lojzka Hribarjeva, ki je tudi zabeležila lep uspeh, kajti to je namreč njeno prvo službeno mesto in prvi korak k prostovolni dejavnosti.

Prebivalci Čemšenika in njegove okolice želijo, da PD Čemšenik še naprej vztraja na tej poti in da jim še večkrat zaigra ali priredi kaj podobnega. I. L.

ENODNEVNI SEMINAR ZA ČLANE ObK ZK, KOMISIJ IN SEKRETARJE OO ZK

Občinski komite ZK Zagorje ob Savi bo priredil 27. in 28. aprila dvodnevni seminar za člane ObK ZK, komisij pri ObK ZK ter sekretarje osnovnih organizacij ZK.

V prvem delu seminarja v Zagorju ob Savi bodo obravnavali aktualno gospodarsko politično problematiko sedanjega družbenega razvoja; pozneje pa delo in vlogo Zveze komunistov.

VESTI IZ LITIJE

● V petek, 24. aprila, je zbor delovnih skupnosti občine Litija na ločeni seji razpravljali o poročilu o realizaciji dohodka v družbenem sektorju gospodarstva v lanskem letu, predvidoma pa bo imenoval tudi komisijo za proučitev stanja v litijski Predilnici z ozirom na predlog odborov z 10. skupne seje Skupščine občine Litija, ko je le-ta razpravljala o

realizaciji celotnega dohodka in o rezultatih gospodarjenja družbenega sektorja gospodarstva za leto 1963.

● Ceste Litija—Jevnica, Vače—Kandriše, Gabrovka—Tihaborj, Sava—Bošnik—Preska in Breg—Selnik so spet odprte za ves avtomobilski promet. Most čez Savo v naselju Sava pri Litiji pa še popravlja jo. r.

ZA IZLETNIŠKI DOM ZB NA GRADIŠČU NAD LITJO

Litijani se že kar vneto pripravljajo na obdobje, ki ga bo prinesla v dolino ob Savi nova Zasavska cesta. Prav v tem času že začenejo z deli za cesto, ki so si jo želeli zasavski ljudje že več desetletij. V Senožitih, na sredi med Ljubljano in Litijo nastaja naselje barak, kjer bodo pisarne in slonovanja za graditelje. Vsak popotnik, ki ga vodi vozilo po cesti na levem bregu Save se v Senožitih ustavi in z veseljem ugotovi: zdaj gre pa zares!

Nova cesta bo razmahnila turistični promet. V zgornjem Zasavju okrog Litije ima domače Planinsko društvo Litija lepo urejen dom na Jančah. Za izletnike so na razpolago tudi lovski domovi na Kugatovni nad Mamoljem, na

kot najvišji vrh med Zasavjem in Moravsko dolino. Ves okoliš Slivne je bil med vojno močno oporišče partizanov. Domačini so cesto z Vače že uredili, izkopali temelje za turistični dom in navozili material, z gradnjo pa bodo letos nadaljevali. Pri gradnji novega doma na Slivni so našli organizatorji TD Vače vso oporo pri domačem prebivalstvu, pa tudi pri bivših borbih v Zagorju in drugod.

Člani Zveze borcev Litija so že več let razpravljali o lastni izletniški postojanki tudi na Gradišču nad Litijo. Kraj je v hribih, ima že dobro cesto in je na zelo razgledni točki. Lovsko društvo Litija pa ima v tem predelu najlepši lovski revir. Skratka: Gradišče z okolico je kakor nalašč za postavitev izletniškega doma. Kraj je znamenit tudi iz zadnje vojne. Tu je bil sedež stalne partizanske enote, največ Dolenjskega odreda, pa tudi drugih edinic. Kraj ima torej tudi dragoceno partizansko tradicijo, zato bodo Litijani začeli graditi na Gradišču turistični dom ZB; k sodelovanju pa bodo povabili Turistično društvo in Planinsko društvo Litija.

Predlog za zgraditev tega doma je dal na zadnjem občnem zboru ZB v Litiji Franc Gorenc-Planinski. Predlog je

Gibanje prebivalstva

ZAGORJE

Rojstev na domu ni bilo. Poroke: Franc Izgoršek, upok., Trbovlje, Bevska 25 — Matilda Kralj, posestnica, Sentrupert; Aleksander Debevec, rudar, Semnik 20 — Marija Juvantič, del., Semnik 30; Radivoj Šali, ključ., Maribor, Pod vinogradi 31 — Alojzija Joger, del., Borje pri Minšah 2; Edvard Pučnik, rudar, Izlake 2 — Stefanija Lipnik, gosp., Izlake 2. Smrti: Lovro Turk, kov. upok., Kopaliska 5 — star 59 let; Magdalena Bradač, roj. Trlep, gosp., Dolnja vas 47 — stara 80 let.

bil sprejet z navdušenjem. Že na občnem zboru so izvolili gradbeni odbor, kar je bilo sila lahko, saj so se Litijani, zlasti pa domačini Gradišča in okolice, kar sami ponudili za sodelovanje in pomoč pri gradnji.

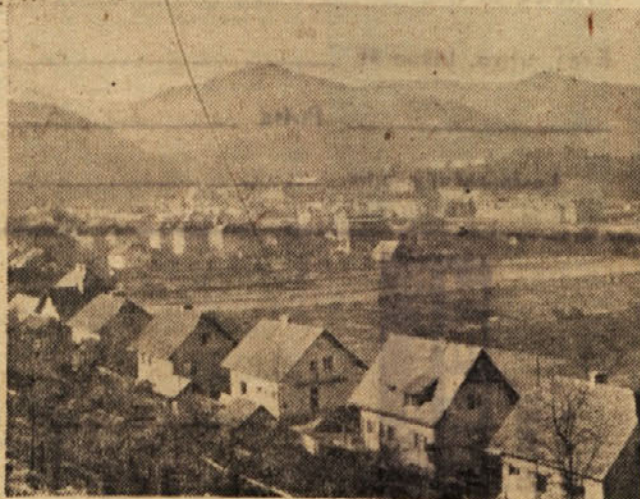
Novi dom bo namenjen vsem članom ZB, saj bo le 6 kilometrov oddaljen od Litije, prav tako pa tudi vsem prijateljem zasavske prirode. (JZ)

Tovornjak zapeljal pod cesto

Na odseku ceste Dole—Gabrovka v dolini Bistrice med Vidmarjevim in Ribičevim mlinom se je pripetila 14. aprila letos ob 22. uri prometna nesreča. Tovornjak, last Ljubljanskih mlekar, je vozil iz smeri Gabrovka, spotoma pa je voznik vzel na avtomobil nekaj delavcev, ki so obdelovali vinograde v Moravški dolini. Na ovinku proti Dolam je tovornjak zapeljal naravnost pod cesto na travnik. Soferja in Lojzeta Skolter Antona Zupana iz Spodnjega Jelenja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, ostali pa so lažje poškodovani. M. Z.

Gibanje prebivalstva LITJA

Rojstev na domu ni bilo. Poroke: Ferdinand Videgar, delavec, Litija, Grbina 24 — Alojzija Govekar, delavka, Litija, Grbina 24. Smrti: Anton Šavšek, upokojenec, Tenetiše št. 3.

Takle je pogled na Litijo s poti na Gradišče nad Litijo. Spredaj nova kolonija hiš na Grbinski cesti, v ozadju Veliki vrh nad Litijo.

ŠMARTNO PRI LITJI: poživiti delo krajevne organizacije SZDL

Pred dnevi so na redni seji odbora Krajevne organizacije SZDL v Šmartnem pri Litji razpravljali o dosedanjem delu in ugotovili, da je bilo sicer uspešno, vendar pa bi ga kazalo v prihodnje nekoliko poživiti in razširiti še na druga področja. Na predlog predsednika občinskega odbora SZDL Litija Zvoneta Brica, ki je govoril o pomenu in nalogah socialistične zveze, so izdelali okvirni program dela.

V kratkem bodo sklicali v Šmartnem zbor družbeno-političnih organizacij, kjer se bodo pogovorili o možnostih za ustanovitev krajevne skupno-

sti. Imenovali bodo tudi posebno skupino, ki naj bi pripravila osnutek statuta krajevne skupnosti. O vsem tem bodo poročali na zboru volivcev, ki bo v mesecu maju.

Sklenili so, da bodo v organizacijo Socialistične zveze pritegnili nove člane. Določili so več poverjenikov, ki bodo dvakrat letno obiskali člane in pobirali članarino, obenem pa bodo tudi aktivisti za pridobivanje novih članov. Odbor Krajevne organizacije SZDL bo tako v stalni povezavi s članstvom, seznanjeni bodo z njihovimi problemi in jim skušali čim bolj pomagati.

Prizadevali si bodo, da bodo tudi zbori volivcev v prihodnje bolj obiskani in pomagali odbornikom pri njihovem delu. Skrbeli bodo tudi za povezavo in vključevanje dela ostalih družbeno-političnih organizacij.

Dogovorili so se še, da bodo spremenili tudi obliko sestankov. Odslej se bodo večkrat sestali, se pogovorili in zadožili za posamezne naloge. Vsi so bili enotnega mnenja: čim manj sestankov in čim več dela na terenu!

-is-

Prav tako je tudi planinsko zatočišče Zaloka pod Čemšeniško planino že odeto v pomladansko svežino ter vabi, da se ljubitelji podeželja razvedrijo ob veselih zvokih harmonike.

Nikar ne pozabite, da vas narava vabi v svoje naročje. Pojdimo in skupno završimo pomladi in novemu delavskemu prazniku — 1. maju!

I. L.

NARAVA VABI V SVOJE NAROČJE

Nad zagorsko dolino se je zgrnila pomlad. Vsa ljubka in prelestna vabi s svojim rahlim šumom vetra, vmes pa vneto vabijo tudi krilati pevc.

Pa tudi bližajoči se prvomajski prazniki bodo privabili v naravo vse delovne ljudi naše doline. Pomlad bo vabila v sončen in svetel dan, kot bi hotel reči: Pridite, vsi, ki se mesece in leta znojite v zatohlih jamah globoko pod zemljo ter kopljete črno zlato, pridite vsi, ki prebijate ves delovni dan v zaprtem prostoru, kamor komaj sežejo topli sončni žarki!

Zeleni griči, ki obdajajo zasavske kotlinice, so čudoviti. Strmo se spuščajo v dolino. Poskusite se tudi usmeriti z motornimi vozili po vijugasti cesti iz Zagorja proti Trojnam v prijetne kraje Sentgotard, Čemšenik in Zaloko. Če boste prišli po tej poti 1. maja, boste lahko srečali svečano parado, ki bo v zgodnjem jutru dala prvi praznični pečat prazniku dela.

Tudi gostinski lokali in planinske postojanke bodo povsod bogato založeni. Tako se boste tudi na Čemšeniški planini lahko odpočili in po daljši poti prijetno okrepcali. Zrak, kar čutim, kako lep zrak je na Čemšeniški planini.

Delovni kolektiv

Rudnika rjavega premoga

Trbovlje - Hrastnik

s svojim obratom
za specialna dela
in rudniškim odborom
sindikata rudarjev

čestita ob prazniku - 1. maju
vsem slovenskim rudarjem
in poslovnim prijateljem!

POMANJKANJE MATERIALA - OVIRA ZA DOSEGANJE PLANSKIH NALOG

V »Mehaniki« v Trbovljah je glavna ovira pri doseganju planskih nalog nepravčasna dobava materiala oziroma sploh pomanjkanje materiala na tržišču. Delovna organizacija proizvaja v glavnem izdelke iz barvastih kovin, t. j. medenine in bakra. Te surovine pa deloma tudi izvažamo.

Od grosistov letos »Mehanika« še ni dobila potrebnih surovin, pač pa jih išče na tržišču, kjer se pojavijo. Težave pa se porajajo tudi zavoljo tega, ker je material slabe kakovosti in odstopa od mer, kar spet ovira proizvodnjo. »Mehanika« izdeluje v precejšnji meri tudi varovalne patroné, za kar jim dobavlja keramični del. Tovarna elektroporcelana Izlake. Žal tudi dobava keramike ne poteka v skladu s sklenjenimi pogodbami. Znano pa je, da se tudi Tovarna elektroporcelana Iz-

lake bavi zraven proizvodnje keramike še z montažo kovinskih delov. Ali ne bi bilo umestno, da bi kolektivi razmišljali o delitvi dela, ki pogojuje — med drugim — doseganje večje produktivnosti?

dela in boljše pogoje poslovanja nasploh.

Pred kolektivom »Mehanika« stojijo letos velike naloge — zvišati minimalne osebné dohodke na 25.000 din ter preiti na skrajšani delovni teden, kar pa terja povečanje produktivnosti za nad 30 odstotkov. Ugotoviti pa je mogoče, da je ob sedanjih težavah v zvezi s proizvodnjo tako povečanje nemogoče.

Potrebno bo doseči, da bodo delovne organizacije v zadostni meri preskrbljene s surovinami, sicer ne bo mogoče dosegati željenih uspehov.

A. T.

Zaradi prekratke varnostne razdalje se je 20. aprila pripetila na Vodenski cesti prometna nesreča. Na avtomobilu LJ 188-74 (na sliki) je za okrog 150.000 din škode. — Več o tem na 21. strani!

Naročam »ZASAVSKI TEDNIK«.

Pošiljati mi ga začnite takoj —

z dnem _____ 196__

Priimek in ime _____

Kraj, ulica, hišna št. _____

_____ Pošta _____

Lastnoročni podpis _____

TRBOVLJE
P. P. 82

Zasavski
TEDNIK

Znamka
28
15 din

Tinetu Klopčiču v slovo

Nedelja, 19. aprila, je bila med trboveljskimi športniki v znamenju žalovanja. Prezgodnja smrt je namreč iztrgala iz njihove sredine še mladega športnega delavca.

V Trbovljah so se žalostni za vedno poslovlili od Tineta KLOPČICA, ki je bil pred kratkim ponovno izvoljen za predsednika Nogometnega kluba Rudar Trbovlje, ki je do prezgodnje smrti delal pri občinski Zvezi za telesno kulturo in ki ga bodo pogrešali tudi pri Turističnem društvu Trbovlje (bil je predsednik) in še posebno v družini in na delovnem mestu v Zdravstvenem domu.

Njegov spomin so počastili športniki iz Trbovelj ter številni drugi občani. V znamenje žalovanja so bile v Trbovljah odpravljene tudi vse športne prireditve.

Uspešen posnetek z rokometne tekme

Ljubljanska nogometna podzveza

Spet dve točki za Bratstvo

SVOBODA (Duplice) —

BRATSTVO 2:4 (2:1)

KOVINAR (Dobova) —
RUDAR (H) 10:15 (7:9)

SVOBODA (K) — SLAVIJA (Vevče) 0:1 (0:0)

Predstavljamo vam

Litljani in še zlasti košarkarji Zasavja poznajo Toneta Lebingerja, ki se je v Litlji rodil in še zdaj tam živi. Ker že dalj časa sodeluje in tudi odloča o športu v litljski občini, so mu zaupali tudi dolžnost tajnika občinske Zveze za telesno kulturo v Litlji. To delo opravlja seveda na honorarno, saj bo Tone kmalu diplomiral na ljubljanski Univerzi.

Našel sem ga v njegovih »delovnih prostorih« in mu zastavil v imenu uredništva in bralcev nekaj vprašanj:

— S katerim športom si začel?

»Prvi moji športni koraki so bili na atletski stezi, kjer sem tudi tekmoval več kot 10 let.«

— Košarko pa že igraš od ...?

»S to dinamično igro sem začel že leta 1950 na Poljanski gimnaziji v Ljubljani pri prof. Telbanu, medtem ko tekmovalno košarko igram že od leta 1953 v Litlji pri tunkajšnjem klubu. Največje uspehe je ta klub dosegel v letu 1958, ko je za moštvo Litlji nastopal še Janez Skrljanec, zdaj član Slovana iz Ljubljane.«

— Kot tajnik ObZTK poznate dobro problematiko litljskega športa?

»Litljski šport v zadnjih letih nazaduje. Nogomet, za katerega vlada tudi največje zanimanje, si sicer počasi utira pot navzgor v Zasavju. Košarka prav letos »preboleva« krizo. Društvo TVD Partizan je kljub pomanjkanju strokovnega kadra dokaj de-

Toneta LEBINGERJA

lavno. Kaže, da bo rokomet na novo zgrajenem igrišču tudi v Litlji v prihodnje dobil svoje mesto. Prav posebno navdušenje med mladino Litlji po šolah je za namizni tenis.«

— Če si prost, greš ...?

»Najraje si ogledam tekme zvezne lige, kjer igra Olimpija. Zadnje čase posebno rad zahajam v hribe, ki jih v Zasavju — ne manjka! Ne zanemarjam pa tudi dobrega nogometa pozimi pa hokeja na ledu.«

— Kadar ne boš več aktiven košarkar, se boš posvetil ...?

»Košarko ne bom nikdar zapustil. Ko bom prenehal tekmovali, se bom posvetil trenerskemu delu in se usmeril predvsem na delo z mladino.«

F. S.

(fš) DUPLICA — V lepem vremenu in na primernem terenu za igro je hrastniško Bratstvo nadigralo Svobodo iz Duplice. To, sicer solidno moštvo, se je prvakom iz Hraščnika enakovredno zoperstavilo le prvih deset minut igre in celo vodilo z 2:0. Toda, to je bilo vse, kar so domačini zmogli.

Takoj po drugem голу so gostje prevzeli pobudo in zagospodarili na igrišču, saj je Bratstvo imelo skoraj 90 odst. tekme žogo v svoji posesti. Prav zato ni bilo težko zatresti mrežo domačinov. Na listo strelcev se je vpisal Klenovšek v 41. in 70. min. Prasnikan v 72. in Zlindra v 49. minuti. Sodnik Arsič iz Ljubljane je sodil brez večjih napak pred približno 500 gledalci, ki so bili z igro domačinov nezadovoljni. Moštvo Bratstva velja pohvaliti kot celoto.

MLADINCI:
SVOBODA (Duplica) : BRATSTVO 1:7

(fš) DOBOVA — V tretji prvenstveni tekmi spomladanskega dela prvenstva Zasavske rokometne lige je moštvo Rudarja iz Hraščnika premagalo rokometase Kovinarja iz Dobove. Hraščničani so kot gostje pokazali večje znanje, tako v obrambi kot v napadu, zato so zasluzeno odvzeli žilavim domačinom obe točki.

V ekipi Rudarja so bili najboljši Dušak, Pungeršak in Prišel. Zelo slabo pripravljeno igrišče je imelo za posledico tudi slabo igro. Sodnik Kazamernik iz Sevnice je srečanje vodil dobro. Okrog 100 gledalcev je neupravičeno negodovalo nad sodnikovimi odločitvami.

RUDAR (H): Potušek, Pungeršak 2, Kaluža 1, Hafner 1, Dušak 6, Prišel 3, Selič, Kantužar 2, Potisk.

(č) KISOVEC — V 19. kolu nogometnega prvenstva v LNP je moštvo Svobode iz Kisovca sprejelo v goste enajstoričnice Slavije iz Vevče. Tekma se je končala z zmago gostov z rezultatom 1:0, srečanje pa je dobro vodil sodnik Čučnik iz Ljubljane.

Tekma je imela dva izrazito različna polčasa, in sicer so imeli v prvem polčasu rahlo terensko premoč gostje, medtem ko so bili v drugem polčasu boljše domačini. Domače moštvo je tekmo tako nesrečno izgubilo, saj je rezultat tekme postavil domači igralec Brkič, od katerega se je žoga odbila v svojo mrežo. Domačini bi rezultat lahko izenačili ali celo povišali v svojo korist, vendar napadalci še tako lepih priložnosti za dosego gola niso znali izkoristiti.

MLADINCI:

SVOBODA : SLAVIJA 2:1

Upešen zaljuček smučarske sezone

Ob zaključku smučarske sezone smo v naše uredništvo povabili trenerja Cveta Bevca, ki vodi člane Smučarskega kluba Trbovlje. O minuli sezoni je povedal tole:

»Smučarski klub Trbovlje posveča vso pozornost mladincem, ki so prav na zadnjih dveh tekmah sezone pokazali izreden napredek. Omenimo naj, da so na mladinskem državnem prvenstvu na Šar planini v smuku in slalomu dosegli posamezniki nekaj pravih dobrih rezultatov. V smuku je bil Malovašič na 16. mestu, Forte je pa v slalomu zasedel

18. mesto. Še posebno dobro so se izkazali na republiškem prvenstvu, saj je Malovašič dosegel 8. mesto v veleslalomu in bil le 3 sekunde za zmagovalcem. Mladinec Zupan je v isti kategoriji dosegel 14. mesto, Forte 16. mesto in Kmetec 18. mesto.

Poleg tega so imeli smučarji Trbovelj še dvoboj s Celjem, kjer so se prav tako izkazali omenjeni štirje mladinci. Mladi smučarji iz Trbovelj so s tem dokazali, da predstavljajo kvaliteten vrh ne samo v Zasavju, marveč tudi v republiškem merilu.

(fš)

PROLETAREC B. KRAJINA 1:2 (0:2)

(č) CRNOMELJ — V 19. kolu nogometnega prvenstva v LNP je moštvo Proletarca gostovalo v Crnomelju proti enajstoričnici Bele Krajine. Tekma se je končala z zmago domačinov z rezultatom 2:1, srečanje pa je z napakami vodil sodnik Šmidlechner iz Ljubljane.

Tekma ni bila na višini, moštvo Proletarca je bilo sicer tehnično boljše, domačini pa borbenejši. Po prikazani igri bi bolj ustrezen neodločen rezultat ali celo zmaga Proletarca, ki je igral mnogo lepše, ni pa imel sreče pri streljanju na gol. Poleg enega zadetka, ki ga je sodnik priznal, so dosegli še dva, od katerih je bil eden dosežen regularno, vendar sodnik obeh ni priznal in s tem oškodoval moštvo Proletarca vsaj za eno točko.

Strelci za Proletarca: bil Mitid. Mladinci:

B. KRAJINA : PROLETAREC 1:5 (1:4)

Vesti

LJUBLJANA — Zveza za telesno kulturo Slovenije je izdala nove enotne članske izkaznice. Po odloku ZTKS bodo vse telesno kulturne organizacije morale preko ObZTK nabaviti omenjene izkaznice. Stare izkaznice bodo neveljavne.

TRBOVLJE — Rokometašice Rudarja so v prijateljski tekmi s Šiško iz Ljubljane doma izgubile z rezultatom 7:5.

ZAGORJE — Milan Panlč, trener trboveljskega Rudarja, je obljubil, da bo dvakrat tedensko pomagal NK Proletarcu. Delal bo predvsem z mladinci in pionirji.

TRBOVLJE — Mladinska nogometna reprezentanca Zasavja je bila prav čudno sestavljena, saj so jo mladinci trboveljskega Rudarja premagali kar s 5:2.

TRBOVLJE — Prejšnjo soboto je bila v Trbovljah tekma »Profesores« — »Akademik«. Tokrat so morali profesorji priznati premoč študentov, ki so zmagali s 4:2 (1:0).

ZAGORJE — Mlada telovadka iz Zagorja, Marlenka Kovačeva, je na izbirnih tekmah za državno mladinsko reprezentanco v Mariboru osvojila prvo mesto. Čestitamo!

TRBOVLJE — Dolgoletni nogometaš NK Rudar Jernej Srel je na tekmi proti Ljubljani sprejel skromno darilo za šeststo odigrano tekmo za barve Rudarja. S to tekmo se je Srel poslovil od aktivnega igranja nogometa.

Koledarček

Sobota, 25. aprila: MARKO
Nedelja, 26. aprila: ZDESLAV
Ponedeljek, 27. aprila: USTANOV-
ITEV OF
Torek, 28. aprila: PAVEL
Sreda, 29. aprila: ROBERT
Četrtek, 30. aprila: KATARINA
Petek, 1. maja: PRAZNIK DELA
Sobota, 2. maja: BORIS
Nedelja, 3. maja: ALEKSANDER
Ponedeljek, 4. maja: FLORIJA
Torek, 5. maja: MIRAN
Sreda, 6. maja: JANEZ
Četrtek, 7. maja: STANKO
Petek, 8. maja: VIKTOR

TOREK, 28. APRILA
V večernih urah — stereofonski koncert.

SREDA, 29. APRILA
17.00 Rusčina na TV — 71. lek-
cija (Ljubljana). 17.30 Angleščina
na TV — 90. lekcija (Ljubljana).
18.00 Poročila (Ljubljana).
18.05 Tone Seliskar: »Dimka« —
slikanica. Ta zgodba znanega pi-
satelja T. Seliskarja je bila na-
grajena na festivalu »Kurirčkas«
v Mariboru. 18.20 Slike sveta —
filmski žurnal za otroke (Beo-
grad). 18.40 Britanska enciklope-
dija (Ljubljana). 19.00 TV obzor-
nik (Ljubljana). 19.20 S kamer-
o po svetu — Aljaska in češko me-
sto Gotwaldov (Ljubljana). 19.50
TV pošta — razgovor z gledalci
(Ljubljana). 20.00 TV dnevnik
(JTV). 20.30 Propagandna oddaja
(Zagreb). 20.45 »Los tres de Sa-
ta Cruz« — zabavno glasbeno od-
daja (Ljubljana). 21.35 Poroči-
la (Ljubljana). 21.45 Pariz: pre-
nos košarkarske tekme med ek-
ipama Francije in Italije (Evro-
vizija). 22.15 Kulturna tribuna
(Ljubljana). 22.45 »HI-FI« — kri-
minalni film iz serije Inspektor
Leclerc (Ljubljana). 23.15 Poroči-
la (Ljubljana).

NA KANALU 9 — SLJEME
19.00 Spektar (Beograd). 19.30
Serijski film (Beograd). 22.15 Po-
ročila (Zagreb).

ČETRTEK, 30. APRILA
18.00 TV v šoli (Zagreb). 11.00
Tečaj francoskega jezika — 8.
lekcija (Beograd). 17.30 Angleščina
na TV — 12. lekcija (Zagreb).

Od četrтка do četrтка

18.00 Poročila (Zagreb). 18.10
Mendov spored — zabavno glas-
bena oddaja za otroke (Zagreb).
19.00 TV obzornik — aktualni
razgovori (Ljubljana). 19.30 Raz-
glednice z narodnimi nošami —
oddaja folklorne glasbe (Beo-
grad). 20.00 TV dnevnik (JTV).
20.45 Prenos (Beograd ali Ljubljana).
22.00 Poročila (Beograd).
NA KANALU 9 — SLJEME
19.00 Po Jugoslaviji — reporta-
ža (Beograd).

PETEK, 1. MAJA
1.00 Prenos prvomajskega spre-
veda (Beograd). 14.50 Poročila
(Zagreb). 15.00 Speedway — pre-
nos dirk iz Crikvenice do 18.00
(Zagreb). 18.00 Konrad Selter:
»Klova in njegov cirkus« — pre-
nos igre iz ljubljanskega Mla-
dinskog gledališča (Ljubljana).
19.00 TV obzornik (Ljubljana).
19.30 Mednarodna delavska pesem
(Ljubljana). 20.00 TV dnevnik
(JTV). 20.45 Glasbena oddaja (Beo-
grad). 21.45 Celovečerni igrani
film (Zagreb). 23.15 Poročila (Za-
greb).

NA KANALU 9 — SLJEME
19.00 Zagrebški tednik (Zagreb).

SOBOTA, 2. MAJA
10.00 »Igrajmo se!« — oddaja za
otroke (Beograd). 11.00 Čestitke
rudarjem — v tej oddaji se bodo
zbrali jugoslovanski pionirji iz
vseh republik v Velenju in bodo
tam čestitali rudarju kot pre-
stavniku rudarjev vse dežele in
vseh delovnih ljudi Jugoslavije.
In rudarja obdarovali z izdelki iz
Otroci bodo peli, plesali, igrali
svojih krajev (Ljubljana). 15.00
Speedway — prenos dirk iz Cri-
kvenice do 17.30 (Zagreb). 17.30
Magnetofonski posnetek nogo-
metne tekme iz Londona za po-
kal Velike Britanije (Zagreb).
19.00 TV obzornik — Naš teleob-
jektiv (Ljubljana). 19.20 Reporta-
ža iz oddaljenih krajev (Ljubljana).
19.50 Kaj bo prihodnji teden
na sporedu (Ljubljana). 20.00 TV
dnevnik (JTV). 20.30 Propagandna
oddaja (Ljubljana). 20.45 »Ne-
koč v mestu, kdo ve katerem« —
začetek nove serije zabavno glas-
benih-ugankarskih oddaj (Beo-
grad). 21.45 G. Rossini: »Zakon-
ska menica« — TV opera. Dir-
gira Jakob Cipek (Ljubljana).
22.35 »Odboj« — film iz serije
Dick Powell vam predstavlja
(Ljubljana). 23.15 Poročila (Ljub-
ljana).

NA KANALU 9 — SLJEME
19.20 TV pošta (Zagreb).

NEDELJA, 3. MAJA

11.00 Kmetijska oddaja (Beo-
grad). 11.30 Filmi iz Disneyevega
sveta (Zagreb). 15.55 Sportno po-
podne. 17.30 »Soljena zemlja« —
film iz serije Nenavadni konj
Champion (Ljubljana). 18.00 Ste-
ven Leacoe: »Smrt največjega de-
tektiva« — TV podlistek (Ljubljana).
18.30 Pariz: Vzpon na Eifflov
stolp (Evrovizija). 19.10 Mladinski
TV klub (Ljubljana). 20.00 TV
dnevnik (JTV). 20.45 Večer poe-
zije ali drama Miroslava Krleža
(Beograd). 21.45 Mail komorni
koncert »Tria Lorenz« (Ljubljana).
22.15 Poročila (Ljubljana).
NA KANALU 9 — SLJEME
17.30 Serijski film (Beograd).
22.15 Poročila (Beograd).

PONEDELJEK, 4. MAJA
10.40 Televizija v šoli: nizozem-
ski slikar Vincent van Gogh
(Ljubljana). 15.20 Ponovitev šol-
ske ure (Ljubljana). 17.30 Tečaj
angleškega jezika (Zagreb). 18.00
TV v šoli (Zagreb). 18.30 Poročila
(Ljubljana). 18.35 Lutkovni in ri-
sani filmi (Ljubljana). 19.00 TV
obzornik (Ljubljana). 19.30 Teden-
ski športni pregled (JTV). 20.30
Celovečerni film ali Beogradska
pomlad 8, zabavno glasbena od-
daja (Beograd). 22.00 Poročila
(Beograd).

NA KANALU 9 — SLJEME
19.00 Včeraj, danes, jutri (Za-
greb).

TOREK, 5. MAJA
... Beogradska pomlad, zabav-
no glasbena oddaja (Beograd). Na
koncu še zadnja poročila (Beo-
grad).

ZAHVALE

Ob boleči izgubi našega
dragega ata, starega ata in
strica

FRANCA BORŠTNARJA
se zahvaljujemo vsem, ki so
ga spremili na njegovi zadnji
poti in mu poklonili vence
in cvetje ter nam izrekli so-
žalje. Najlepša hvala pevske-
mu društvu Zarji, godbi in go-
vorniku za poslovične besede.
Zaljubljeni žena Elizabeta,
hčerke in sinovi z dru-
žinami.

KINO

KINO DELAVSKI DOM V TRBOVLJAH

28. do 30. aprila francoski VV
film »DEKLE IZ IZLOŽBE«; 1.
do 4. maja italijanski franco-
ski barvni CS film »BAGDAD-
SKI LOPOV«.

KINO SVOBODA-TRBOVLJE II
28. aprila švedski film »DIVJE
JAGODE«; 1. do 4. maja jugo-
slavski film »NAPAD NA
DRVAR«; 5. in 6. maja ameri-
ški film »GANGSTERJI«.

KINO SVOBODA ZASAVJE V TRBOVLJAH

1. do 3. maja poljski barvni ki-
nemaskopski film »KRIZAR-
JI«; 9. in 10. maja nemški film
»ZALJUBLJENI DETEKTIVI«.
Predstave ob sobotah ob 17. in
19.15, ob nedeljah ob 15., 17. in
19.15.

KINO SVOBODA II V HRASTNIKU

29. in 30. aprila francosko ita-
lijanski film »RENDEZVOUS«;
1. in 2. maja francosko italijan-
ski barvni CS film »CARTOU-
CHE«; 3. in 4. maja angleški
barvni film »POD OKRILJEM
NOČI«; 5. in 6. maja ameriški
VV film »CLOVEK, KI JE
UBIL LIBERTUJA«.

KINO LITJA

28. in 29. aprila jugoslovanski
film »KOTA 905«; 30. aprila do
3. maja francoski barvni CS
pustolovski film »KAPETAN
FRACAS«; 5. in 6. maja jugo-
slavski film »MINUTA ZA
UMOR«.

KINO SMARTNO

29. aprila ameriški film »NJE-
NA IDEALNA LJUBEZEN«; 4.
maja francoski barvni pusto-
lovski film »KAPETAN FRA-
CAS«; 6. maja vzhodnonemški
film »PROFESOR MAMLOK«.

OBVESTILO

**SLIKARSTVO-PLESKAR-
STVO** odpre aytiličarsko de-
lavnico na trgu Franca Fak-
na št. 25 v Trbovljah; z delom
prične 10. maja 1964. Za na-
ročila se toplo priporoča.

Mali oglasi

Turistično društvo Trbovlje
razpisuje tekmovanje za naj-
boljše urejeno okolico zgrad-
be, hišnih pročelij in oken.

Tekmovanje bo trajalo do
1. septembra 1964. Rezultate
bo ocenila posebna komisija,
razglasila pa jih bo prve dni
meseca septembra.

NAGRADE:

1. 30.000 din
2. 20.000 din
3. 10.000 din

Tekmovanja se lahko ude-
ležijo: a) stanovanjske skup-
nosti, b) hišni sveti, c) šole in
ustanove, d) posamezniki.

Pri ocenjevanju se bodo
ocenjevale: čistost okolice hiš,
urejenost fasade, okrasitev
oken s cvetlicami in ostale
okolnosti, ki vplivajo na ure-
jenost, čistost in estetski iz-
gled hiš in njihovih okolice.

Gradbeni les (trami) in če-
belarsko orodje ugodno na-
prodaj. — Naslov in upravi-
lista.

**Prodaj italijansko »Lambret-
to«.** — Božjak, Trbovlje,
Opekarna 4 b (rudniški stol-
pič).

PREKLIC

Preključem besede, katere
sem izrekel proti Ivanki Gor-
jup dne 15. febr. t. l., za ne-
resnične in se ji zahvaljujem,
da je odstopila od tožbe. —
Franc Zakoč, Trbovlje, Su-
starjeva 41.

RTV - Ljubljana

VSAK
DAN

Poročila ob 8.15, 1.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00,
18.00, 23.00 in 24.00. Pozor, nimaš prednosti ob 11.00.
Kmetijski nasveti ob 12.15. Vsak dan za vas ob 16.00
radijski dnevnik ob 19.30; oddaja Naši poslušalci če
stijajo in pozdravljajo — vsako nedeljo ob 9.05 in 12.05
vsak ponedeljek četrtek in sobota pa ob 14.35

TOREK, 28. APRILA

8.05 Čehoslovanska zabavna glas-
ba. 8.35 med domačimi »Vižarije«.
8.55 Radijska šola za srednjo
stopnjo: To je bil največji dan
9.25 Jugoslovanski pevec zabavne
glasbe. 10.15 Plesni orkestri z zbori
10.40 Prizori iz 1. dejanja Pon-
chillijeve »Gloconde« 12.05 Za-
bavna glasba. 12.25 Z lepimi že-
litami za 1. maj. 13.30 Iz baleta
»Čajna punčka« 14.05 Radijska
šola za višjo stopnjo. Ukljenjeni
Prometej. 14.35 Dva venčka slo-
venskih narodnih 15.15 Zabavna
glasba. 17.05 Koncert po željah
poslušalcev. 18.10 Godala in ritmu.
18.25 Plesni orkester RTV Ljub-
ljana in mešoviti solisti. 18.45 Na
mednarodnih križpotih. 19.05
Glasbene razglednice. 20.00 Zbo-
rovske skladbe Marka Tajčevića.
20.30 Radijska igra: Romeo in Ju-
lija. 21.30 Večer Edvarda Griega.
22.10 Glasbena medigra. 23.05 Po-
pevke se vrstijo.

SREDA, 29. APRILA

8.05 Jutrarnji divertimento. 8.55
Pisani svet pravljic in zgodb. 9.25
Prvomajski pozdravi. 10.15 Maj-

hen koncert Slovenskega okteta.
10.55 Glasbena medigra. 12.05 Za-
bavna glasba. 12.05 Zvočni mo-
zaik. 13.30 Koncertne pesmi tri-
plesi z vzhoda in juga. 14.05 Ra-
dijska šola za srednjo stopnjo:
Povesti o dobrih ljudeh. 14.35
Sovjetska zabavna glasba. 15.20
Zabavna glasba. 15.40 Glasbene
čestitke. 17.05 Chopin — sklada-
telj — Prvi stiki s pisateljem
George Sandova. 17.35 Iz fono-
teke radia Koper. 18.10 Mojsiri
orkestrske igre. 19.05 Glasbene
razglednice. 20.00 Zvočna panora-
ma. 20.30 Matija Bravničar: Hla-
pec Jernej. 22.10 Plesni zvoki.
23.05 Literarni nokturno. 23.15 Iz
dobne madžarske in romunske
glasbe.

ČETRTEK, 30. APRILA

8.05 Z opernih in koncertnih
odrov. 8.55 Radijska šola za višjo
stopnjo. 9.25 Glasbena darilo za
1. maj. 10.15 Igra pihalna godba
I.M. 10.30 Pet minut za novo pe-
sanico in pozdravi mladim risar-
jem. 12.05 Zabavna glasba. 12.25
Pisana zmes slovenskih napevov.
13.30 Pester glasbeni spored. 15.20

Zabavna glasba. 15.40 Literarni
spored: novela. 17.05 Lahka glas-
ba. 18.00 Zeleje in pozdravi. 18.30
»Dan današnjice«, reportaža. 19.05
Glasbene razglednice. 20.00 Slav-
nostni zvoki na predvečer praz-
nika. 20.30 V četrtek pred praz-
nikom prvega maja. 21.00 Gostje
iz Vojvodine. 21.45 Vedra godala.
22.10—24.00 Za prijetno predpra-
nično razpoloženje. 24.00—02.00
Plesni zvoki.

PETEK, 1. MAJA

8.00—12.00 Rezervirano za prenos
prvomajске parade. 12.05 Čestitke
ob prazniku dela. 13.30 Iz na-
rodno zabavne matineje v Vele-
nju. 14.15 Popularni popoldanski
koncert. 15.05 Na obisku pri in-
terpretih zabavne glasbe. 16.00
Maria Fortić: Sosedje. 16.20 Novi
posnetki treh naših solistov. 19.05
Glasbene razglednice. 20.00 Iz na-
ših studijev v zadnjem letu. 21.00
»Clovek« (literarna oddaja). 21.30
Lepe melodije. 22.10 Jugoslovanski
vokalni solisti zabavne glas-
be. 23.15 Zaplešite z nami.

SOBOTA, 2. MAJA

8.00 Mladinska, radijska igra.
8.35 Slovenske narodne pesmi po-
je otroški zbor RTV Ljubljana.
9.05 Pomladni zvoki. 10.00 Radijska
priredba opere »Ero z onega
sveta«. 11.30 Zvone Kržišnik: Pr-
vomajska pot na Rožnik. 12.04 Čes-
titke ob prazniku dela. 13.30
Lahka glasba. 14.00 »Isčemo nove
talente«. 15.05 Pisan spored orke-
stralne in komorne glasbe. 16.00
Dežela, ki je ljubim. 16.40 Kaj
so nam za praznike novega pri-
pravili naši domači skladatelji na
ljudsko melodiko. 17.05 Hammond

orgle. 17.15 Radijska igra — O
divjina. 18.11 Stirje veliki operni
prizori. 19.05 Glasbene razgledni-
ce. 20.00 Pred občinstvom in
pred mikrofonom. 21.00 Igramo za
vas. 22.10 Oddaja za naše izse-
ljence.

NEDELJA, 3. MAJA

8.00 Javna otroška oddaja »Ve-
seli tobogan«. 10.00 Se pomnite,
tovariši... 10.30 Od Bacha do
Kodalyja. 11.50 Melodije na kita-
ri. 13.30 Za našo vas. 14.10 Radi-
bi vas zabavali. 16.00 Humoreska
tega tedna: Jazbec pred sodi-
ščem. 19.05 Glasbene razglednice.
20.00 Izberite svojo popevko. 21.00
Znamenite operne predstave Mo-
dest Musorgskega: Krst opere »Bo-
ris Godunov«. 22.10 Plesna glas-
ba. 23.05 Hrvatska in srbska glas-
ba za soliste in ansambel.

PONEDELJEK, 4. MAJA

8.05 Poljo mali ženski vokalni
ansambel. 8.25 Koncertna zabav-
na glasba. 8.55 Za mlade rado-
vednece. 9.25 Pojeta sopranistka
Mirka Klarič in tenorist Aleksan-
der Marinković. 10.15 Kratak izlet
v našo glasbeno preteklost. 10.35
Naš podlistek: Intervju z vlomil-
cem. 12.05 Zabavna glasba. 12.25
Slovenski pevec zabavne glasbe.
13.30 Glasbeni sejem (pester glas-
beni spored). 15.50 Zabavna glas-
ba. 15.45 S knjižnega trga. 17.05
Iz opernega albuma. 18.10 Ma-
džarska zabavna glasba. 18.45 Po-
ta sodobne medicine. 19.05 Glas-
bene razglednice. 20.00 Skupni
program JRT — studio Beograd.
22.10 S popevkami po svetu. 23.15
Nočni akordi.

TOREK, 5. MAJA

8.05 Zabavna glasba. 8.35 Pester
spored slovenskih narodnih pe-
smi. 8.55 Radijska šola za srednjo
stopnjo: Letališče. 9.25 Popevke
skandinavskih dežel. 10.15 Dixi-
lend in Bossa nova. 10.40 Charles
Gounod: 1. slika opere Faust.
12.05 Zabavna glasba. 12.25 Doma-
če pesmi in napevi. 13.30 Simfo-
nični ples. 14.05 Radijska šola za
višjo stopnjo. 14.35 Akademski
pevski zbor poje »Koroško oh-
ceta«. 15.15 Zabavna glasba. 17.05
Koncert po željah poslušalcev.
18.10 Spanske in latinske ameri-
ške melodije. 18.25 Plesni orke-
ster RTV Ljubljana in njegovi
solisti. 19.05 Glasbene razgledni-
ce. 20.00 Poje Komorni zbor iz
Celja. 20.30 Radijska igra. 21.05
Glasba slovenskih skladateljev.
22.15 Skupni program RTV —
studio Ljubljana.

SREDA, 6. MAJA

8.05 Jutrarnji divertimento. 8.55
Pisani svet pravljic in zgodb. 9.25
S popevkami po Sloveniji. 10.15
Narodne pesmi raznih evropskih
narodov. 10.55 Glasbena medigra.
12.05 Zabavna glasba. 12.25 Valčki
in uverture skladateljev lahke
glasbe. 13.30 Plesni in razpolože-
nja. 14.35 Sovjetska zabavna glas-
ba. 15.15 Zabavna glasba. 15.40
Komorni zbor RTV Ljubljana po-
je slovenske narodne pesmi. 17.05
Chopin — skladatelj. 17.35 Iz fo-
noteke radia Koper. 18.10 Mojsiri
orkestrske igre. 19.05 Glasbene
razglednice. 20.00 Lepe melodije.
20.30 Skupni program JRT —
studio Beograd — »Beogradska
pomlad«. 22.10 Plesni zvoki. 23.15
Z zabavno glasbo vam želimo
lahko noč.

Plačevanje preživitine- pogojna kazen

e) TRBOVLJE — Da je še vedno nekaj brezvestnih ljudi, ki se ne zavedajo svojih roditeljskih dolžnosti, je pokazala tudi obravnava na Občinskem sodišču v Trbovljah proti Ivo Urbaniji iz Trbovelj, ki se je izogibal plačevanju preživitine za svojo nedoletno hči M. Z.

Na podlagi sodbe je bil obtoženi Urbanija dolžan, da plačuje za svojo nedoletno hči preživitino v višini 5000

dinarjev mesečno. Sodišče je bilo mnenja, da z ozirom na njegove osebne dohodke, ki jih je imel kot strugar v Strojni tovarni Trbovlje, in pa glede na to, da mati njegove nedoletne hčerke zasluži le 16.000 dinarjev mesečno, znesek za omenjeno preživitino vsekakor ni previsok. Takega mnenja pa ni bil obtoženi Urbanija, ki se je hotel izogniti temu plačevanju in je tudi opustil dobro službo v STT

Trbovlje, da bi si tako zagotovil izgovor. Do dneva, ko se je mati nedoletne M. Z. obrnila na sodišče, pa se je nabrala že kar precejšnja vsota — čez 50.000 dinarjev.

Ce pomislimo, da ima mati njegove hčerke zares majhne dohodke, lahko razumemo, kako težko jo je prizadel postopek obtoženega Urbanija.

Senat Občinskega sodišča v Trbovljah pod predsedstvom sodnice Zdenke Bukovec je pri odmeri kazni upošteval obtoženčovo dejansko priznanje in dosedanje nekaznovanost in izrekel kazen 3 mesece zapora pogojno za dobo dveh let, s tem, da obtoženec v tem času ne bo storil novega kaznivskega dejanja. Izrekel pa mu je še dodatni pogoj in sicer mora v roku 6 mesecev po pravomočnosti sodbe plačati preživitino, poleg tega pa še vnaprej redno plačevati tekočo preživitino. Z izrekom pogojne kazni pa je sodišče hotelo predvsem to, da je na ta način obtožencu lahko omogočiti normalno zaposlitev.

D. M.

Na podlagi 9. in 11. člena zakona o urejanju mestnega zemljišča (Ur. list, št. 8-65/63) in Odloka Občinske skupščine Litija o urejanju zemljišča (»Glasnik, št. 62/63) in na osnovi Odločbe Okrajne skupščine Ljubljana, št. 350-781/62-5 z dne 29. oktobra 1963 o potrditvi urbanističnega programa za naselje Litija in zazidalnih načrtov Litija-center, Litija-desni breg in Litija-Gradec o določitvi predelov, ki se bodo dali v uporabo za gradnjo družinskih stanovanjskih hiš, objavlja Sklad za zidanje stanovanjskih hiš v občini Litija naslednji

RAZPIS

javnega natečaja za vlaganje ponudb za pridobitev uporabe mestnega zemljišča k. o. Hotič zaradi graditve družinskih stanovanjskih hiš

1. Mestno zemljišče se oddaja v uporabo najugodnejšemu ponudniku, ki je lahko delovna organizacija ali družbeno politična skupnost ali občan ne glede na njihov sedež ali bivališče.

2. Predmet natečaja je zemljiški kompleks, obstoječ iz novih parcel, ki so v zazidalnem načrtu k temu razpisu označene s tekočimi številkami od 1. do 12. in ki so nastale iz sedanjih katastrskih parcel k. o. Hotič: 1341/5, 1367/1, 1368/1, 1368/3, 1368/4, 1379/3, 1358/1, 1359/1, 1363/1, 1363/22, 1363/23, 1363/24 v skupni površini 61,37 m².

3. Odškodnina, ki jo plača najugodnejši ponudnik za njemu dodeljeno mestno zemljišče, znaša za zemljišče 200 din za kvadratni meter, za drevje, nasade itd. na kompleksu pa povprečno 80 din za kvadratni meter.

4. Najugodnejši ponudnik bo moral zaprositi za izdajo gradbenega dovoljenja v 6 mesecih po podpisu pogodbe, s katero se mu odda mestno zemljišče v uporabo; z dejansko gradnjo mora pričeti eno leto po podpisu pogodbe za oddajo zemljišča, dokončano in spodobno za tehnični prevzem pa mora biti poslopje do 31. decembra 1966.

5. Varščina (kavcija), ki jo mora predložiti vsak ponudnik hkrati z vložitvijo ponudbe, znaša 100.000 din. Znesek se nakaže na račun št. 600-141-615-9 sredstva za ureditev mestnega zemljišča Litija.

6. Začetni prispevek k stroškom za ureditev mestnega zemljišča, ki ga mora ponuditi vsak ponudnik, ki se bo udeležil natečaja, mora znašati najmanj 800 din za kvadratni meter. Ponudb z nižjim prispevkom ne bomo upoštevali.

7. Ponudba se lahko glasi samo na eno parcelo.

8. Ponudnik pa lahko navede v ponudbi še nadaljnje parcele, na katere naj se v podrejeni vrsti nanaša njegova ponudba za primer, če bi njegova ponudba za prvo navedeno parcelo ne bila določena kot najugodnejša.

9. Ponudbi mora biti predloženo potrdilo, da je vplačana varščina, ker sicer ponudbe ne bomo upoštevali.

10. Ponudbe je treba vložiti pisмено pri Skladu za zidanje stanovanjskih hiš Litija, Litija-Ponoviška 14, do vključno 9. maja 1964 ali pa poslati priporočeno po pošti na isti naslov.

11. Vsak ponudnik mora v ponudbi izjaviti, da pristane na splošne pogoje k temu razpisu.

12. Podrobnejše določbe o oddaji mestnega zemljišča so razvidne iz splošnih razpisnih pogojev, ki jih vsak interesent lahko predhodno dobi pri Skladu za zidanje stanovanjskih hiš v občini Litija, Ponoviška 14.

Sklad za zidanje stanovanjskih hiš v občini Litija

Napad v vlaku

(e) TRBOVLJE — Deset tisoč dinarjev denarne kazni, s tem, da se izvršitev kazni odloži za eno leto, se je glasila sodba, ki jo je izrekla sodnica Občinskega sodišča v Trbovljah Zdenka Bukovec po končani obravnavi proti Azisu DEKIČU (29) iz Bužime pri Bihaču, sedaj stanujočem v Zagorju.

Omenjena obravnava je konkretno pokazala, kako globoko so pri nekaterih ljudeh korenine sovraštva. Obtoženi Dekič je v svojem zagovoru povedal, da je med vožnjo v vlaku 28. oktobra 1963 med postajama Zagorje in Trbovlje zagledal v kupeju svojega »starega sovražnika« H. S., ki je baje pred 11 leti ubil njegovega brata. Dedič je povedal, da se že tedaj ni strinjal z ukrepanjem pristojnega sodišča, ki je obravnavalo to zadevo, zato je sklenil, da se bo sam maščeval.

V tistem trenutku, ko ga je zagledal, je skočil v kupe in napadel H. S. Tolkel ga je z rokami in mu grozil z nožem. Dekič je sicer izpovedal, da mu z nožem ni grozil, a sodišče njegovemu zagovoru ni moglo verjeti, kajti nepristranske priče (to so potniki v istem kupeju) so jasno izjavile, da je Dekič grozil z nožem. Prisotni potniki so mu uporabo noža celo preprečili.

Morda koga preseneča razmeroma mila obsodba, a v obrazložitvi sodbe je sodišče navedlo, da je pri odmeri kazni upoštevalo dosedanje obtoženčovo nekaznovanost, smiselno priznanjnin pa dejstvo, da je obtoženi oče mladoletnega otroka, za katerega je dolžan skrbeti. Ker je pričakovali — tako meni sodišče — da se bo v bodoče varoval kaznivih dejanj, je bila izrečena samo pogojna kazen.

Javni tožilec se v tej zadevi ni pritožil.

Prekratka varnostna razdalja

(rap) TRBOVLJE — 20. aprila okrog 10.20 se je pripetila na Vodenski cesti v Trbovljah prometna nesreča, v kateri je bilo udeleženih kar trije vozili.

Poklicni voznik tovornjaka avtomobila LJ 276-45, ki je last Trgovskega podjetja »Prvi junij« Trbovlje — Drago Rupnik z Dola pri Hrastniku, je vozil na cesti iz smeri Sušnika proti Trbovljam. Na blagem in preglednem ovinku na Vodenski cesti pri hiši št. 47 je vozilo ustavil na desni strani ceste. Za tovornjakom v isti smeri pa je v tem času pripeljal osebni avtomobil Fiat 1100 LJ 188-74, last »TE-VE Varnost« Zagorje, poklicni voznik Karel Koprivšek iz Izlake, je vozilo ustavil za omenjenim tovornjakom v razdalji okrog 10 metrov, ker se ni upal tovornjak prehiteti. V istem času pa je za tem avtomobiloma pripeljal še tovorni avtomobil kombi LJ 190-78, last »Elektro« Trbovlje, poklicni voznik Janko Lipovšek iz Trbovelj, ki ni upošteval varnostne razdalje in je prepozno zaviral ter zato trčil v stojčji osebni avtomobil in ga porinil v zadnji del tovornjaka.

Poškodovan ni bil pri nesreči nihče, na osebnem avtomobilu je po nestrokovni oceni materialne škode za okrog

NESREČE

150.000 dinarjev, na kombiju pa za okrog 20.000 dinarjev, skupna materialna škoda pri tej nesreči je torej 170.000 dinarjev.

Požar nad Zagorjem

(rap) ZAGORJE — Postaja Ljudske milice v Zagorju je bila 19. aprila letos obveščena, da je prišlo do požara v gozdu, ki je v lasti kmeta Antona Bebra iz Družine nad Zagorjem. Na kraj nesreče so takoj prihiteli gasilci PGD iz Zagorja in gasilska četa iz Kotredeža, ki so požar pogasili.

Po ocenitvi gozdarjev je nastala materialna škoda v vrednosti okrog 50.000 dinarjev, oženj pa je zajel približno 1 ha površine. Poizvedbe o vzrokih požara so še v teku.

Po ocenitvi gozdarjev je nastala materialna škoda v vrednosti okrog 50.000 dinarjev, oženj pa je zajel približno 1 ha površine. Poizvedbe o vzrokih požara so še v teku.

Motorist brez voznškega dovoljenja

(rap) TRBOVLJE — Po Savinjski cesti proti Trgu Franca Fakina v Trbovljah je 15. aprila ob 15.40 uri pešjal motorno kolo z zelo veliko hitrostjo voznik Vincenc Hočev var brez voznškega dovoljenja. Na ovinku v bližini gostilne »Spanc« ga je zaradi prevelike hitrosti in srečanja z neznanim avtomobilom zaneslo na skrajno desno stran cestišča, kjer je šla v tistem času pešakinja Lenka Pavelšek pravilno po skrajni desni strani ceste. Motorist je sicer zaviral, vendar mu to zaradi prevelike hitrosti ni uspelo in je zadel Pavelškovo ter jo zbil v občestni jarek. Na srečo je ponesrečenka dobila le lahke telesne poškodbe, na vozilu pa ni bilo materialne škode. Vzrok nesreče je torej v tem, da omenjeni voznik ni imel voznškega dovoljenja in je zaradi neobvladavanja vozila povzročil nesrečo, ki bi se lahko celo tragičneje končala.

TRGOVSKO PODJETJE

„Prvi junij“ Trbovlje

razpisuje delovno mesto

POSLOVODJA TRGOVSKE POSLOVALNICE
NA DOBOVCU

Pogoji: Izpit za kvalificiranega trgovskega delavca. Nastop službe takoj, ali po dogovoru. Osebnih dohodkov in ostalih pogojev po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja in po dogovoru. Stanovanje zagotovljeno. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Prejšnje z opisom dosedanje zaposlitve poslati na gornji naslov.

humoreska Vse mu je rekel...

Za takšno situacijo poznamo več terminov, toda termini navsedanje niso važni. Važno je, da se je njemu, Stevi Staniču, po tolikih letih ponudila priložnost, da pove svojemu šefu vse, kar mu je ležalo na srcu; da pove vse in da potem mirno spi, kajti že jutri bo odšel v drugo ustanovo.

— Sporočila vam bom, ko bo šef prost, da vas sprejme, se je oglašila sekretarka.

Obrnil se je k svojemu prijatelju Veci in mu zmagovalno rekel:

— Se sanja se ti ne, kaj vse mu bom rekel... Vidiš, astronom čaka leta, da bi kakšno

zvezdo mogel vsaj dve minuti opazovati, nekateri zoologi leta in leta iščejo kakšnega redkega metulja, a botaniki leta potrpežljivo čakajo, da se bo razcvetel kak rdeč kakus... jaz pa, jaz prav tako čakam, da svojemu šefu vžem vse v obraz.

Vstopil je kurir Tasa, da bi odnesel kavnice skodelice, a Steva ga je zaustavil:

— Taso, skuhaj celemu oddelku kavo... Tu imaš tisočak, pa obračunaj še za jutri in pojutrišnjem!

Veca je opazoval tega mirnega boječega človeka, tega »lesenega boga« in se spraševal, od kod ta nenadna sprememba.

— Vse mu bom rekel od a ž, je povzel Steva. Nerodno mi je, ne bi se hotel osmešiti, zato bom napisal teze, da slučajno kaj ne pozabim, da ne izpustim, kar mu nameravam reči.

Najprej mu bom rekel, da mi je popolnoma jasno, zakaj meni ni napisal »se odlikuje« kot Miši. Miša se posebno odlikuje, ker je šefu pritrjeval v shrambi žice za sušenje mesa. Vse je znano. Potlej mu bom rekel, da nismo slepi, da ne bi vedeli, kolikokrat je samo v tem letu službeno potoval.

— In zdaj... če že govoriš o tem, govori v svojem imenu, ker...

— Hočeš reči, da to ni točno?

— To ne, toda mi še ostane mo tukaj.

— Rekel mu bom tudi glede tiste loterije... pred dvema letoma... za prvi maj, ko je tovariš šef dobil pečenega prašiča...

Komaj je hotel pojasniti, koliko lahko včasih pove tudi navaden pečen prašič, ko je zazvonil telefon. Tajnica mu je rekla, da ga šef čaka.

Dvignil se je, si razmislil laze, da bi bil videti bolj borbena in se ob zvokih marša, ki mu je zazvenel v ušesih, podal v šefu.

Gledal je šefa in naenkrat se mu je zazdel majhen in nepomemben.

— Sedite, tovariš Stanič, je rekel šef ljubeznivo.

— Pustite, jaz lahko tudi tako... je Steva odvrnil suho.

— Sedite vendar! Spodobi se, da se tovariško poslovilval Dolga leta sva delala skupaj.

(»Nak, s tem me ne boš ujel,« je pomislil.)

— Hotel sem vam nekaj reči, preden odidem...

— Zelo rad vas bom poslušal... Samo, da vas ne pozabim vprašati: odhajate v ustanovo, ki ste mi jo omenili pred desetimi dnevi vi.

— Da.

— Ni mogoče!

— Kaj je v tem čudnega? Mislite, da nisem sposoben?

— Kje pa, narobe. Hotel sem vam le reči, da bo tam šel moja žena.

— K... kaj? Kako? Saj se piše Damjanovič?

— Da, to je njeno dekleško ime. Toda prekinil sem vas. Kaj ste mi hoteli reči, preden odidete?

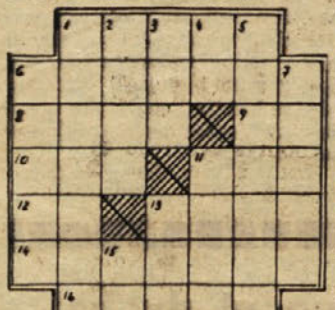
— Hotel sem vam reči, je zamomljal, — da za vse, česar sem se v tej ustanovi naučil, pripada zasluga vam ali vašemu posredovanju. Vi ste mi bili vedno primer poštenega človeka in nadvse delovnega tovariša!

Bane Džurčić

KRIZANKA ST. 9

Vodoravno: 1. mesto v Beneški Sloveniji; 6. navodilo, instrukcija; 8. pripovedni pesnik; 9. osebni zaimek; 10. dvojica; 11. pregovor; 12. vzklík; 13. otrok; 14. eksotična žival; 16. atmosferski pojav.

Navpično: 1. sovjetski narodni junak; 2. pokrajina v Grčiji; 3. ladjedelniška naprava; 4. konj; 5. moško ime; 6. dežela pod Himalaji; 7. slovenski mladinski film; 11. sirota; 13. vzdihljaj, lahen vetre; 15. nikalnica.

RESITEV KRIZANKE ST. 8

skalp — skalpel — tast — te — Iza — Gac — pi — tale — eternit — Irian.

cirkus,
poletje
in
prva ljubezen

Kajti niti moji bratje in sestre, niti jaz, se nismo za to zanimali. Toda tokrat je bila očetova strast močnejša od mene. »Jutri zjutraj te odpeljem tja,« je odločil. »Končno boš pa le sedela na lepo okrašenem vozu in se smehljala.«

»MOJA HČI JE PRI CIRKUSU!«

V zimskem domovanju cirkusa naju je vratar pustil vstopiti potem, ko mu je oče razložil, da se moram osebno zgledati pri gospodu Northu — zdi se mi, da je bil to najlepši trenutek v njegovem življenju.

»Spet eno odkritje gospodarja

Northa, kaj?« je menil vratar posmehljivo.

»Stavim, da bo še danes frčala ven.«

Očku se ni zdelo vredno odgovoriti; molče me je peljal po dolgi dovozni poti po velikem cirkuskem prostoru, ki mi je sploščena vzbujal občutek zapuščenosti. Na tračnicah, med katerimi je rasla trava, je stala dolga vrsta srebrnih železniških vagonov, liho in nemo, kot zapuščen velika igrača. Nekoliko ob strani sva opazila rdeč potniški vagon z veselo belordečo zastavico in nad vrati tablico z napisom »Bureaux«.

»Tu bo verjetno delal gospod North,« je menil očka s hrepenečim pogledom, toda

poguma, da bi potrkal na ta vrata, le ni pokazal.

Parkirala sva v bližini velikanega poslopja, podobnega kozolcu, in ker ni bilo videti zunaj žive duše, sva vstopila. Odrinila sva težka vrata in v nos nama je udaril močan vonj po divjih živalih in desinfekcijskih sredstvih. Ob obeh straneh so stale kletke ena poleg druge. Ko sva šla mimo, so naju leví, tigrí in leopardi gledali odsotno, vdaní v svojo usodo; od nekod se je dvignilo tožeče rjovenje, ki je zgubljeno odmevalo med betonskimi zidovi. Tudi zunaj, za poslopjem, so bile spravljene živali: nílški konj, ki se je počasi dvignil iz svo-

(Nadaljevanje prihodnjik)

HUDOBNI VETER

Copernik se je zgrbil naprej in zakopal obraz v dlani. »Okay,« je zastokal. Ybarra je počasi šel po sobi in odprl vrata. »Tudi jaz bi marsikaj storil za žensko, ki bi mi rešila življenje,« je rekel. »Prepričali ste me, toda od mene, policista, ne morete terjati, da bi mi bila ta zadeva všeč.«

»Da ne pozabim, moški v Waldovem stanovanju je Leon Valesanos in je bil krupje v klubu Spezzia,« sem hotel speljati pogovor v drugo smer.

»Hvala,« je odgovoril Ybarra. »Pojdi, Sam, gremo.«

Copernik je težko vstal, šel skozi sobo in odprta vrata in mi izginil izpred oči. Ybarra je stopal za njim, in ko je hotel zapreti vrata, sem rekel:

»Trenutek.«

Počasi je obrnil glavo. Z levico je držal za kljuko, z desnico pa Copernikovo pištolo.

»Pri tej zadevi mi ni šlo za denar,« sem rekel. »Barsalyjevi stanujejo na trgu Fremont 2-12. Lahko ji odnese bisere. Če se Barsalyjevo ime ne bo pojavilo v časnikih, bom dobil pet stotakov. Te bom podaril podpornemu skladu. Nisem čisto tako trd, kot mislite. Vse to se je zgodilo čisto po naključju — ker je vaš kolega baraba.«

Ybarra je pogledal bisere na mizi in oči so se mu zasvetile. »Vi ji nesite bisere,« je rekel. »Teh pet stotakov si je sklad zaslužil.«

Tihó je zaprl vrata in koj nato sem čul, kako so se zaloputnila vrata dvigala.

Odprl sem okno, pomolil glavo v veter in opazoval, kako se je policijski avto odpeljal. Veter je bil zelo močan in spustil sem ga v sobo. S stene je padla slika, dve šahovski figuri sta se zakotalili z igralne mizice na tla. Lolina jopica je zafrfotala v vetru.

Sel sem v kuhinjo in popil ostanek viskija, se vrnil v sobo in poklical Lolo, da čeprav je bilo že tako pozno. Kmalu se je oglasila pri telefonu in po njenem glasu sem sodil, da se še ni odpravila spat.

»Tu je Dalmas,« sem rekel. »Je pri vas vse v redu?«

»Da... da...« je odgovorila. »Sama sem.«

»Nekaj sem našel, ali boljše rečeno policija je našla. Vaš temnolasi šofer vas je prevaral. Imam biserno ogrlico, toda biseri so lažni. Prave je prodal, kot se mi zdi, potem pa namesto njih dal nanizati lažne.«

Zelo dolgo časa je molčala. Nato je malce zmedeno vprašala: »Torej je policija našla moje bisere?«

»Da, v Waldovem avtomobilu, toda o tem ne bo nihče ničesar izvedel. S policijo sem napravil majhno pogodbo. Torej je vse končano? Ali lahko dobim vsaj zaponko?« Prebrste jutranjike, pa boste vse razumeli.«

»Seveda. Kaj, ko bi se našla jutri ob štirih v baru kluba Esquire?«

»Zelo prijazni ste,« je dejala trudno. »Prišla bom, Franka še vedno ni s seje.«

»Te konference so strašne,« sem odgovoril. Potem sva se poslovila.

Zavrtel sem losangelesko telefonsko številko. Se je bil tam s svojo črnolaso ljubico.

»Jutri mi lahko pošljete ček za petsto dolarjev,« sem mu rekel. »Izstavite ga kar na podporni sklad, če že hočete, kajti ta ga bo dobil.«

Jutranjiki so posvetili Coperniku dve fotografiji in dobrega pol stolpca teksta na tretji strani. Mrtvec iz hiše št. 31 se ni pojavil v časnikih. Sicer pa ima združenje lastnikov stanovanjskih blokov navsezadnje svoje zveze.

Po zajtrku sem odšel iz hiše. Veter se je polegel in zunaj je bilo hladno ter malce megleno. Nebo se je bočilo mirno in sivo nad mestom. Odpeljal sem se na bulevar, poiskal najboljšega draguljarja, kar jih je bilo tam, in mu položil biserno ogrlico na žametasto podlago pod močno svetilko na prodajni mizi. Moški s poškrbljenim ovratnikom in progastimi hlačami jo je dolgočasno pogledal.

»Koliko so vredni?« sem vprašal.

»Zal mi je, gospod, ne dajemo nobenih cenitev, lahko pa vam povem naslov kakšnega strokovnjaka.«

»Ne vlecite me za nos. To so holandski.«

Upognil je stojalo svetilke, se sklonil nad mizo in potipal bisere.

(Se nadaljuje)

NAPOVED HIDROMETE-
OROLOŠKEGA ZAVODA
SRS

VREME

V prihodnjih dneh je
upati na izboljšanje in je
pričakovati lepo in sonč-
no vreme.

Zasavski GLASILO SZDL ZASAVJA TEDNIK

Ustanovljen decembra 1947 — Glasilo občinskih odborov
SZDL Hrastnik, Litijska, Trbovlje, Zagorje ob Savi — Ureja
uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Marijan
LIPOVSEK

Delovne akc je mladine Trbovelj

(C. U.) TRBOVLJE — Občinski komite ZKS Trbovlje je v ponedeljek, 20. aprila, organiziral enodnevni seminar za vodstva mladinskih aktivov in člane ObK ZMS. V prvem delu seminarja je tov. Gosakova, delegat mladine Trbovelj na I. republiški konferenci ZMS, govorila o smernicah in zaključkih konference in kri tem posebej poudarila potrebo večjega angažiranja mladih na vseh področjih naše življenja.

V razpravi so mladinski aktivisti razpravljali o 42-urnem delovnem času, o delitvi dohodka, o vključevanju in nalogah mladih pred volitvami v samoupravne organe, kritično so ocenili odnose ostalih organizacij do mladinske organizacije, govorili o problematiki na področju šolstva, neizdelani kadrovske politiki in mnogih drugih vprašanj, s katerimi se srečujejo pri vsakdanjem delu.

V drugem delu seminarja so mladinski aktivisti obširno razpravljali o praznovanju tedna mladosti in 40-letnice zloma ORJUNE, lokalnih in zveznih delovnih akcijah ter o nalogah, ki stojijo pred mladinskimi aktivisti v trboveljski dolini.

Tako so se domenili, da bodo v znak praznovanja tedna mladosti organizirali več občasnih delovnih akcij pri izgradnji ceste Liza-Podmeja. V

prvi delovni akciji, ki se bo pričela 10. maja, bo sodelovalo nad 130 mladincev iz šol in delovnih organizacij, naslednje nedelje pa se bo akcije udeležilo zopet okoli 130 mladih Trboveljčanov. Skup-

ščina občine Trbovlje kaže vso pripravljenost pomagati jim in tako bodo uredili vse potrebno za prevoz mladincev na delovišča, poskrbeli za orodje in malico. Upamo, da bo mladina s svojim delom ponovno pokazala, da ozka miselnost nekaterih, ki trdijo, da mladih sedaj svojo dejavnost usmerja samo k zabavnemu življenju ne drži več.

Seminaristi so med tudi obiskali Revirski muzej NOB in se seznanili s potekom zloma ORJUNE.

Posvetovanje v Hrastniku

(ma) HRASTNIK — V četrtek, 16. aprila, so se v Hrastniku sestali predsedniki in sekretarji občinskih odborov SZDL iz zasavskih občin Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi ter skupaj s predsednico okrajnega odbora SZDL Ljubljana Francko Strmole razpravljali o nekaterih aktualnih nalogah članov in organizacij SZDL. Tako so razpravljali med drugim o medobčinskem sodelovanju v Zasavju, o nekaterih gospodarskih vprašanjih, delovanju družbenih služb, ustanavljanju krajevnih skupnosti in še o drugih nalogah, ki neposredno izhajajo iz osnovnih Smernic za predkongresno aktivnost Zveze komunistov. Na posvetovanju je bilo dogovorjeno, da bodo organizacije Socialistične zveze delovnih ljudi v Zasavju v prihodnje — med drugim — skupaj z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami pripravile vrsto razgovorov z občani o vprašanjih, ki jih zanimajo.

100 novih Beograjsko bencinskih črpalk

Do nove turistične sezone bo v Jugoslaviji zgrajenih okoli 100 bencinskih črpalk, največ na avto cesti od Beograda do Gvangelije in na jadranski magistrali.

SLOVO CULETA POKORNEGA

Cule Pokorni je še zadnjič pokazal našo vsakdanjost na televizijskih zaslonih. »Pravzaprav je slovo od njega težko,« je priznal beograjskemu reporterju oče »Ogledala gradanina Pokornega« Radivoje-Lola Djukić. »Sprijateljil sem se z njim... pa vendar — utrujen sem, zelo utrujen, saj je celotna serija zahtevala veliko naporov.« Djukić je pripovedoval, kako so vse oddaje pripravljali v zelo kratkem času, kako je sproti pisal tekst za vsak sobotni nastop Culeta Pokornega. »Nisem razmišljal o tem, da bi v kakšni drugi obliki podaljšal življenje Culeta Pokornega,« je izjavil režiser in scenarist Lola Djukić. Povedal je le to, da se bo verjetno v decembru pojavil z novo, povsem originalno oddajo, ki naj bi bila nadomestilo za Culeta Pokornega.

KREMATORIJ NEUPORABEN

Še preden je začel delati, je beograjski krematorij na Novem groblju postal že neuporaben. Da bi preprečila nadaljnje zastrupljanje ozračja v Beogradu, je sanitarna inspekcija prepovedala začetek obratovanja novega krematorija. »Dim, ki bi se valil iz krematorija, bi pomenil nevarnost za zdravje prebivalcev iz neposredne okolice,« se glasi uradna utemeljitev odločitve sanitarne inspekcije.

KONEC RUDNIKA ZLATA

Rudnik Blagojev kamen, v katerem so že Rimljani začeli kopati zlato, je zaradi izčrpanosti nehaj obratovati. 40 rudarjev bo zdaj le še intenzivno iskalo nova, morebitna nahajališča zlate rude, 150 pa jih bo zapustilo Blagojev kamen in si poiskalo službo v drugih rudnikih. Izpraznjeno rudarsko naselje bo poslej služilo Beogražanom kot gorsko letovišče. Poslopja je kupila beograjska občina Vračar za 75 milijonov dinarjev.

C-8

Zanimiv telovadni dvoboj v Trbovljah

(K. R.) TRBOVLJE — Pred protitelovalcem društev Partizana v Zasavju. Gimnastično društvo iz Montceau-Les-Mines se je povabilu ljubiteljem telovadbe iz Trbovelj, da bodo prišli v Trbovlje 9. in 10. maja 1964. Sporočili so tudi, da je njihova telovadna vrsta sodelovala v finalnem tekmovalstvu za prvenstvo Francije; to pomeni, da ima občinski forumi odločil, da zelo dobre telovadce, ki bodo povabili francoske telovadce na ponovno srečanje, tokrat

Kadrovska problematika

(K) TRBOVLJE — Pred dnevi je bil v domu društvenih organizacij v Trbovljah skupni plenarni občinski svet in sekretariat obč. komiteja ZMS o problematiki stipendiranja v Trbovljah. To pomembno vprašanje je bilo že obravnavano na različnih forumih in konferencah, kakšnih vidnih uspehov pa ni bilo. Navzoči so v razpravi opozorili na vrsto problemov. Sklepi in zaključki so bili poslani skupščini občine Trbovlje v obravnavo.

Prihodnja številka
Zasavskega
tednika izide
7. maja 1964

Tudi zasavski hribi so v teh spomladanskih dneh posebno lepi. Upati je, da nam bo v prvomajskih dneh tudi narava postregla z lepim vremenom. Občani vseh zasavskih krajev se bodo podali na razne planinske postojanke ter tako prijetno izkoristili prvomajske praznike med zelenimi zasavskimi hribi.

•ZASAVSKI TEDNIK• Trbovlje — Uredništvo in uprava: Trbovlje, Trg revolucije 11/11 — telefon 80-191 — poštne predal 82 — žiro račun pri SDK v Trbovljah 600-13-608-1 — Naročnina: posamezna številka 20 dinarjev, mesečna 60 dinarjev, trimesečna 180 dinarjev, polletna 360 dinarjev in letna 720 dinarjev — Poštnina: plačana v gotovini. Naročnikov rokopiisov in fotografij ne vračamo — Stavek, klišej in tisk ČP »Mariborski tisk«, Maribor.